

Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2024 a návrh na jeho aktualizáciu

V Slovenskej republike bol vypracovaný *Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020*, ktorý bol aktualizovaný a vyhodnocovaný každé 2 roky (uvedené dokumenty sú uverejnené [na webovej stránke MPSVR SR](#)).

Uznesením vlády SR č. 109 dňa 24. februára 2021 bol schválený *Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030*. V zmysle uznesenia vláda SR uložila členom vlády zabezpečiť plnenie úloh vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 v rámci schválených limitov výdavkov príslušnej rozpočtovej kapitoly *do 31. decembra 2030*. Materiál bol tvorený ako otvorený dokument s aktualizáciou a vyhodnocovaním *každý rok*.

Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2021 a návrh na jeho aktualizáciu bola schválená vládou SR dňa 5. októbra 2022 (uznesenie vlády SR 610/2022). Prílohu dokumentu tvorí prvá súhrnná správa, pričom dokumentuje plnenie úloh v roku 2021.

Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2022 a návrh na jeho aktualizáciu bola schválená vládou SR dňa 13. novembra 2023 (uznesenie vlády SR 595/2023). Materiál dokumentuje plnenie úloh v roku 2022 a sú v ňom zahrnuté nové oblasti, nové opatrenia ako aj aktualizácia niektorých úloh.

Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2023 a návrh na jeho aktualizáciu bola schválená vládou SR dňa 4. septembra 2024 a zahŕňa odpočty plnenia úloh za rok 2023, ako aj aktualizácie niektorých úloh a nové opatrenia.

Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2024 a návrh na jeho aktualizáciu bola vypracovaná na základe uznesenia vlády SR č.524/2024, v zmysle ktorého majú členovia vlády predložiť Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR odpočet plnenia úloh vyplývajúcich zo Správy o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2023 s návrhom na jej aktualizáciu na ďalšie obdobie s termínom do 31. marca 2025. Zároveň má Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR povinnosť predložiť na rokovanie vlády SR *Správu o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2024 a návrh*

na jeho aktualizáciu do 30. septembra 2025. Dokumentuje plnenie úloh v roku 2024 a sú v ňom zahrnuté nové oblasti, nové opatrenia ako aj aktualizácia niektorých úloh.

Dokument bol pripravovaný za účasti viacerých odborníkov z rôznych oblastí tak, aby bolo pokryté nielen široké spektrum jednotlivých oblastí, ale zároveň, aby bola zabezpečená aj prepojenosť a kompatibilita všetkých opatrení a úloh. Cieľom je vytvoriť optimálne podmienky pre implementáciu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Na jeho tvorbe sa podieľali zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, ostatných orgánov verejnej správy a podľa čl. 4 ods. 3 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím aj osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom svojich reprezentatívnych organizácií.

Oblasti implementácie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím

1. Rovnosť a nediskriminácia (čl. 5)

Všetky osoby sú si rovné pred zákonom a podľa zákona a mali by mať nárok na rovnakú ochranu a na rovnaký úžitok zo zákona bez akejkoľvek diskriminácie. V SR je diskriminácia na základe zdravotného postihnutia zakázaná a osoby so zdravotným postihnutím majú zaručenú rovnakú a účinnú právnu ochranu pred diskrimináciou z akýchkoľvek dôvodov.

Pri predchádzaní diskriminácie sa do roku 2030 príjmu nasledujúce opatrenia:

1.1. prijať novelu antidiskriminačného zákona tak, aby obsahovala primerané úpravy vo všetkých oblastiach života osôb so zdravotným postihnutím v súlade s odporúčaniami Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím

- MS SR do roku 2024 vypracuje návrh novely antidiskriminačného zákona, ktorý bude obsahovať definíciu diskriminácie na základe zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach života, definíciu primeraných úprav, definíciu viacnásobnej diskriminácie a neposkytnutie primeraných úprav ako diskrimináciu na základe zdravotného postihnutia – **čiasťočne splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá novela antidiskriminačného zákona

Odpočet plnenia:

MS SR pripravovalo pracovnú verziu návrhu novely zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov, v rámci ktorej upravilo definíciu viacnásobnej diskriminácie ako aj primeraných úprav (vrátane odmietnutia vykonania primeraných úprav ako diskriminácie na základe zdravotného postihnutia) v oblastiach vymedzených zákonom č. 365/2004 Z. z.. Pripravovaná pracovná verzia návrhu novely zákona č. 365/2004 Z. z. bola konzultovaná so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva a so zástupkyňou Poradne pre občianske a ľudské práva. MS SR dospelo k názoru, že návrhom novely zákona č. 365/2004 Z. z. nie je možné upraviť primerané úpravy vo všetkých oblastiach života osôb so zdravotným postihnutím, nakoľko zákon

č. 365/2004 Z. z. upravuje „len“ päť jasne označených oblastí (pracovnoprávne vzťahy a obdobné právne vzťahy, sociálne zabezpečenie, zdravotná starostlivosť, poskytovanie tovarov a služieb a vzdelávanie). Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „dohovor“) viaže uskutočnenie primeraných úprav so zabezpečením využívania alebo uplatňovania všetkých ľudských práv a základných slobôd na rovnakom základe s ostatnými, čo znamená, že úprava primeraných úprav by potom patrila do Ústavy Slovenskej republiky. Pričom ale pripomíname, že dohovor samotný je súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a jeho ustanovenia sú priamo aplikovateľné. Platné znenie zákona č. 365/2004 Z. z. upravuje zákaz diskriminácie pri užívaní práv vyplývajúcich z osobitných predpisov v určených oblastiach.

Nová úloha

- MPSVR SR v spolupráci s MVO do 2. kvartálu 2026 zmapuje potrebu využitia uplatnenie inštitútu primeraných úprav pre osoby so zdravotným postihnutím v zmysle čl. 2 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím v oblastiach pracovnoprávných vzťahov a obdobných právnych vzťahov, v sociálnom zabezpečení, v zdravotnej starostlivosti, vzdelávaní, v poskytovaní tovarov a služieb so zameraním na možnosť prijatia legislatívnych zmien
- **Merateľný ukazovateľ:** vypracovaný dokument

1.2. prijať koncepčné zmeny rodinného práva v rámci rekodifikácie občianskeho práva

- MS SR do roku 2024 predloží nový zákon o rodine do legislatívneho procesu, v ktorom ustanoví, že rodič s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony nebude automaticky vylúčený z výkonu rodičovských práv a povinností, ale bude obmedzený vo výkone týchto práv len v tom rozsahu, v ktorom má sám obmedzenú spôsobilosť na právne úkony – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá novela zákona o rodine

Odpočet plnenia:

Novelou zákona o rodine vykonanou zákonom č. 338/2022 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2023 boli na základe zásadných pripomienok Komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím vykonané v § 28 ods. 3 tieto novelizačné zmeny:

V § 28 ods. 3 prvej vete sa za slovom „nežije“ vypúšťa čiarka a slová „je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu“ sa nahrádzajú slovami „alebo je neznámy“.

V § 28 ods. 3 sa na konci pripája táto veta: „Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.“.

2. Prístupnosť (čl. 9)

S cieľom umožniť osobám so zdravotným postihnutím, aby mohli žiť nezávislým spôsobom života a plne sa podieľať na všetkých aspektoch života, SR prijme príslušné opatrenia, ktoré zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím, na rovnakom základe s ostatnými, prístup k fyzickému prostrediu, k doprave, k informáciám a komunikácii,

vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, a to tak v mestských, ako aj vo vidieckych oblastiach.

2.1. zvýšiť prístupnosť dopravných prostriedkov a dopravnej infraštruktúry

- VÚC v spolupráci s obcami (ako objednávatelia regionálnej a mestskej dopravy a prevádzkovatelia regionálnej a mestskej dopravy) v roku 2026 a s aktualizáciou v roku 2028 zmapuje počet bezbariérových vozidiel regionálnej a mestskej dopravy a ich podiel na celkovom počte vozidiel s členením na autobusy, električky a trolejbusy a nástupných stanovišť
- **Merateľný ukazovateľ:** analýza stavu

Aktualizácia úlohy

- VÚC v spolupráci s obcami (ako objednávatelia regionálnej a mestskej dopravy a prevádzkovatelia regionálnej a mestskej dopravy) v roku 2026 a s aktualizáciou v roku 2028 zmapuje počet bezbariérových vozidiel regionálnej a mestskej dopravy a ich podiel na celkovom počte vozidiel s členením na autobusy, električky a trolejbusy a nástupíšť
- **Merateľný ukazovateľ:** podiel počtu bezbariérových vozidiel z celkového počtu vozidiel, podiel bezbariérových nástupíšť z celkového počtu nástupíšť

- MD SR v roku 2026 a s aktualizáciou v roku 2028 zmapuje stav prístupných železničných vozňov, lodnej a leteckej dopravy a nástupných stanovišť
- **Merateľný ukazovateľ:** analýza stavu

Aktualizácia úlohy

- MD SR v roku 2026 a s aktualizáciou v roku 2028 zmapuje stav prístupných vozidiel osobnej železničnej dopravy, prístupnosť leteckej dopravy a nástupíšť
- **Merateľný ukazovateľ:** analýza stavu

2.2. inštalovať digitálne informačné tabule s hlasovým oznamovaním na dožiadanie (napr. kombinácia digitálnej tabule a akustického hlásiča) na zástavkách verejnej osobnej dopravy

- VÚC v spolupráci s obcami (ako objednávatelia regionálnej a mestskej dopravy a prevádzkovatelia regionálnej a mestskej dopravy) v roku 2026 a s aktualizáciou v roku 2028 zmapuje umiestnenie digitálnych informačných tabúl na zástavkách regionálnej a mestskej dopravy s členením na autobusy, električky a trolejbusy a nástupných stanovišť
- **Merateľný ukazovateľ:** analýza stavu/počtu

Aktualizácia úlohy

- VÚC v spolupráci s obcami (ako objednávatelia regionálnej a mestskej dopravy a prevádzkovatelia regionálnej a mestskej dopravy) v roku 2026 a s

aktualizáciou v roku 2028 zmapuje umiestnenie digitálnych informačných tabúl s hlasovým oznamovaním na dožiadanie na zástavkách regionálnej a mestskej dopravy s členením na zastávky autobusov, električiek a trolejbusov

- **Merateľný ukazovateľ:** analýza stavu/počtu

- MD SR v roku 2026 a s aktualizáciou v roku 2028 zmapuje umiestnenie digitálnych informačných tabúl na zástavkách železničnej a vodnej dopravy a budovách letísk ako aj v budovách železničných staníc, letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane informačných bariér pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania

- **Merateľný ukazovateľ:** počet nainštalovaných digitálnych informačných tabúl

Aktualizácia úlohy

- MD SR v roku 2026 a s aktualizáciou v roku 2028 zmapuje umiestnenie digitálnych informačných tabúl s hlasovým oznamovaním na dožiadanie na nástupištiach staníc a zastávok železničnej dopravy, ako aj v budovách železničných staníc, letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane informačných bariér pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania

- **Merateľný ukazovateľ:** počet nainštalovaných digitálnych informačných tabúl

2.3. vydávať a sprístupňovať periodické a neperiodické publikácie a ďalšie dokumenty pre osoby so zrakovým postihnutím a pre osoby s inými poruchami čítania

- MK SR bude *priebežne* aktívne podporovať vydávanie a sprístupňovanie periodických a neperiodických publikácií a ďalších dokumentov pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania prostredníctvom aktivít Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

- **Merateľný ukazovateľ:** počet vydaných a sprístupnených publikácií

Odpočet plnenia:

Neperiodické publikácie:

- 136 titulov kníh v Braillovom písme (880 kn. j.),
- 212 titulov kníh vo zvukovom zázname na CD (3 797 kn. j.),
- 484 titulov online kníh (216 vo zvukovom zázname a 268 e-braille),
- 6 druhov kalendárov na rok 2025 v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma a v reliéfnej grafike.

Periodické publikácie: 18 titulov časopisov v prístupných formátoch pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania (v Braillovom písme, vo zvukovom zázname, vo zväčšenom type písma, online a v textovom formáte).

Ďalšie dokumenty: objednávky pre externé prostredie v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma a hmatovej grafike (knihy, časopisy, propagačné materiály,

sprievodcovia, brožúry, bulletiny, popisy, evanjelický spevník, hmatové obrázky, List od Ježiška).

- MK SR bude *priebežne* aktívne podporovať činnosť Slovenskej autority pre Braillovo písmo
- **Merateľný ukazovateľ:** počet podporených aktivít

Odpočet plnenia:

16 kľúčových aktivít:

- vydanie príručky Pravidlá písania a používania Braillovo písma v Slovenskej republike (3. časť),
 - prepisovacie pracovisko učebníc a učebných materiálov do prístupných formátov SKN – jeho zriadenie a prevádzkovanie,
 - podcast Stobodové šesťbodové, s tematickým zameraním na brail a hmatovú grafiku (12 častí),
 - zasadnutia Rady SABP (4-krát v roku),
 - podpora angažovania sa SABP v pracovnej skupine externých spolupracovníkov Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže v projekte Kvalitnejšie učebnice a učebné materiály a v odbornej komisii pre edukačné publikácie Národného inštitútu vzdelávania a mládeže,
 - podpora angažovania sa SABP v pracovnej skupine pre Braillovo písmo Európskej únie nevidiacich,
 - podporovanie zahraničnej spolupráce SABP s viacerými inštitúciami v zahraničí,
 - propagácia brailu pri príležitosti Svetového dňa Braillovo písma, 04.01.2024,
 - podpora mediálnych výstupov SABP s prezentáciou brailu a hmatovej grafiky (1),
 - podpora produktov SKN poskytujúcich SABP možnosť poskytovať konkrétne materiály v braili a hmatovej grafike, podpora činnosti SABP v poskytovaní služieb: certifikácie liekov a liečiv, tlač krátkych brailových dokumentov, poskytovanie konzultácií v oblasti brailu a hmatovej grafiky,
 - podpora rozširovania vzdelávacích služieb SABP a prístupov k vzdelávacím materiálom Accessible Book Consortium, Národné testovanie,
 - podpora čitateľských klubov v braili – online čítanie v braili,
 - podpora vydávania prílohy k časopisu Nový život: Obriadok a Holobriadok, pre začínajúcich čitateľov brailu,
 - podpora prezentácií činností SABP a knižky Abecedidlo na školách a knižniciach (3),
 - podpora organizovania a spoluorganizovania aktivít pre nevidiacich ľudí: súťaže, prezentácie brailu a brailových pomôcok (1),
 - podpora účasti SABP na rôznych domácich a zahraničných odborných seminároch, konferenciách a prednáškach v prezenčnej aj online forme.
-
- MK SR bude *priebežne* podporovať sprístupňovanie digitalizovaných textov učebníc a ďalších monografií z fondu Slovenskej národnej knižnice v Martine a Centra vedecko-technických informácií SR v Bratislave prostredníctvom digitálnej knižnice Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči
 - **Merateľný ukazovateľ:** počet sprístupnených digitalizovaných textov učebníc

Odpočet plnenia:**Vo vlastnej produkcii:**

- 20 titulov učebníc (v elektronickom formáte, v Braillovom písme a hmatovej grafike v podobe pripravených digitálnych zdrojových súborov).

V spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine:

- 32 titulov učebníc.

V spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR v Bratislave:

- 9 titulov učebníc.

V spolupráci s Centrom podpory študentov so špecifickými potrebami Univerzity Komenského v Bratislave:

- 99 titulov učebníc.

- MK SR prostredníctvom Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči bude *každoročne* zverejňovať počet vydaných publikácií pre osoby so zrakovým postihnutím, počet publikácií určených pre všeobecnú verejnosť sprístupnených osobám so zrakovým postihnutím, počet zdigitalizovaných textov učebníc a ďalších monografií
- **Merateľný ukazovateľ:** počet vydaných publikácií

Odpočet plnenia:**Neperiodické publikácie:**

- 136 titulov kníh v Braillovom písme (880 kn. j.),
- 212 titulov kníh vo zvukovom zázname na CD (3 797 kn. j.),
- 484 titulov online kníh (216 vo zvukovom zázname a 268 e-braille),
- 6 druhov kalendárov na rok 2025 v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma a v reliéfnej grafike.

Periodické publikácie: 18 titulov časopisov v prístupných formátoch pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania (v Braillovom písme, vo zvukovom zázname, vo zväčšenom type písma, online a v textovom formáte).

Ďalšie dokumenty: objednávky pre externé prostredie v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma a hmatovej grafike (knihy, časopisy, propagačné materiály, sprievodcovia, brožúry, bulletiny, popisy, evanjelický spevník, hmatové obrázky, List od Ježiška).

2.4. vydávať a sprístupňovať digitalizované učebnice a ďalšie monografie vo formátoch prístupných osobám so zdravotným postihnutím

- MK SR v spolupráci s MŠVVM SR *do roku 2024* sprístupní digitalizované učebnice z edičného portálu (<https://edicnyportal.iedu.sk/>) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a mládeže Slovenskej republiky a sprístupnenie monografií z fondu Slovenskej národnej knižnice v Martine prostredníctvom digitálnej knižnice Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči
- **Merateľný ukazovateľ:** počet sprístupnených digitalizovaných učebníc z edičného portálu (<https://edicnyportal.iedu.sk/>) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a počet sprístupnenej monografie z fondu Slovenskej národnej knižnice v Martine

Odpočet plnenia:**Priebežný stav plnenia:**

- 0 titulov učebníc.

Napriek vynaloženému niekoľkoročnému úsiliu a výzvam zo strany SKN, MŠVVM SR neposkytlo súčinnosť k začatiu plnenia tohto opatrenia.

MŠVVM SR nedisponuje požadovanými licenčnými právami na .pdf verzie učebníc z edičného portálu, pričom na edičnom portáli v eAktovke sú publikované staršie, neaktuálne vydania učebníc.

Počet sprístupnených monografií z fondu Slovenskej národnej knižnice v Martine:**Priebežný stav plnenia:**

- 294 titulov monografií.

V septembri 2023 sme v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine spustili novú službu pod názvom DIKDA pre čitateľov SKN.

2.5. zabezpečiť prístupné informačné systémy verejnej správy a prístupné e-služby poskytované verejnosti

- MIRRI SR *od roku 2023* uskutoční každoročný monitoring prístupnosti webových sídiel a mobilných aplikácií v oblasti verejnej správy
- **Merateľný ukazovateľ:** počet zmonitorovaných webových sídiel a mobilných aplikácií

Odpočet plnenia:

MIRRI SR v roku 2024 zmonitorovalo zjednodušenou metódou 240 webových sídiel, ktorých aritmetický priemer ratingu prístupnosti bol na úrovni 51 % a hĺbkovou metódou 22 webových sídiel, ktorých aritmetický priemer ratingu prístupnosti bol na úrovni 50 %. Zároveň zmonitorovalo hĺbkovou metódou 12 mobilných aplikácií, ktorých aritmetický priemer ratingu prístupnosti bol na úrovni 44 %.

- MIRRI SR bude *od roku 2023* každoročne zvyšovať povedomie v oblasti prístupnosti webových sídiel a mobilných aplikácií pre subjekty verejného sektora, fyzické a právnické osoby, ktoré prejavia záujem o zvyšovanie povedomia v tejto oblasti
- **Merateľný ukazovateľ:** počet školení a odborných konzultácií

Odpočet plnenia:

MIRRI SR v roku 2024 zrealizovalo 11 školení a 2 odborné konzultácie.

Zvyšovanie povedomia sa na základe obsahu členilo na tri skupiny:

- školenie pre editorov webových sídiel – školenia boli určené najmä pre pracovníkov, ktorí vytvárajú či upravujú obsah webových sídiel, publikujú informácie prostredníctvom webovej stránky a podobne;
- školenie pre vývojárov webových sídiel – školenia boli určené najmä pre pracovníkov, ktorí vytvárajú nové alebo vyvíjajú aktuálne webové sídla, ide predovšetkým o programátorov, IT technikov a technických správcov webového sídla;

- odborné konzultácie k prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií boli určené predovšetkým pre orgány riadenia, ktorých webové sídlo alebo mobilná aplikácia boli zmonitorované MIRRI SR v rámci monitorovacej vzorky. Predmetom odborných konzultácií boli len tie kritéria, v ktorých bol zistený nesúlad so zásadami prístupnosti tých orgánov riadenia, ktoré sa odbornej konzultácie zúčastnili.

Zvyšovania povedomia v oblasti prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií sa zúčastnilo približne 900 účastníkov.

2.6. zabezpečiť transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb

- MPSVR SR *do roku 2022* transponuje smernicu 2019/882 do národnej legislatívy – **splnené**
- Merateľný ukazovateľ: prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

Zákon č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- MPSVR SR *do roku 2023* pripraví návrh nariadení vlády SR, ktorými sa zabezpečí implementácia zákona č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov – **splnené**
- Merateľný ukazovateľ: prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 282/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú technické požiadavky na prístupnosť výrobkov pre osoby so zdravotným postihnutím.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 283/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na prístupnosť služieb pre osoby so zdravotným postihnutím, kritériá funkčnosti a kritériá na posúdenie neprimeranej záťaže.

Nová úloha

- MPSVR SR bude *priebežne* v spolupráci so zainteresovanými ústrednými orgánmi štátnej správy (MH SR, MV SR, MD SR, MK SR) pokračovať v implementácii zákona č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov a súvisiacich nariadení vlády SR
- **Merateľný ukazovateľ:** počet rokovaní pracovnej skupiny

Nová úloha

- MPSVR SR v spolupráci so zainteresovanými ústrednými orgánmi štátnej správy a s MVO bude *od roku 2025 a priebežne* zvyšovať povedomie odbornej a laickej verejnosti o legislatívnych opatreniach na zabezpečenie prístupnosti tovarov a služieb
- **Merateľný ukazovateľ:** počet aktivít zameraných na zvyšovanie povedomia

2.7. zabezpečiť uplatňovanie horizontálnej základnej podmienky Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES v novom PO 2021-2027

- MPSVR SR *priebežne do roku 2027* bude posudzovať investičné projekty a ich súlad s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečenie prístupnosti v súlade s jeho článkom 9
- **Merateľný ukazovateľ:** počet posúdených projektov

Odpočet plnenia:

Gestor HP v roku 2023 za účelom plnenia opatrení posúdil a vydal stanoviská k výzvam a k projektovým dokumentáciám:

- výzvy PSK 2021-2027 za rok 2023 (s aplikovanými check listami k bezbarierovej prístupnosti stavieb) - 8 stanovísk,
- systém preventívneho odborného posudzovania projektovej dokumentácie (systém POP) za rok 2023 – 6 stanovísk,
- výzvy/vyzvania OP II v PO 2014-2020 za rok 2023 – 9 stanovísk (rekonštrukcia ciest, výstavba ciest, mosty/cesty, železničná doprava, doprava, výstavba diaľnic a ciest).

Gestor HP v roku 2024 za účelom plnenia opatrení posúdil a vydal stanoviská k výzvam a k projektovým dokumentáciám:

- výzvy PSK 2021 -2027 za rok 2024 (s aplikovaným check listom, aj systémom POP) – 62 stanovísk,
- systém preventívneho odborného posudzovania projektovej dokumentácie (systém POP) za rok 2024 – 24 stanovísk,

Gestor horizontálnych princípov zabezpečil súlad projektov s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím s ohľadom na prístupnosť v zmysle čl. 9.

Nová úloha

- MPSVR SR *do 2. kvartálu 2026* vypracuje Metodiku monitorovania princípov prístupnosti v projektoch financovaných z ESF+ a ERDF podľa článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečí, aby na jej tvorbe participovali aj reprezentatívne organizácie osôb so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** vypracovaná Metodika monitorovania princípov prístupnosti v projektoch financovaných z ESF+ a ERDF podľa článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a počet zapojených reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím

2.8. vytvoriť koncepciu bezpečnosti a vhodnosti výstavby a jednotnej technickej politiky určením všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, vrátane požiadaviek na bezbariérové užívanie stavieb

- ÚPÚPaV SR *v roku 2023* prizve do pracovnej skupiny pre prípravu vyhlášky o bezbariérovom užívaní stavieb predstaviteľov organizácií osôb so zdravotným postihnutím, ktoré nominuje SFOZP – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet prizvaných členov

Odpočet plnenia:

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

- MD SR v spolupráci s ÚPÚPaV SR *do roku 2025* zabezpečí prostredníctvom legislatívnej úpravy všeobecné technické požiadavky na výstavbu, ktoré budú zamerané na tvorbu bezbariérového prostredia
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

Vo februári 2025 odovzdal ÚPÚPaV SR Ministerstvu dopravy Slovenskej republiky k novému zákonu č. 25/2025 Z. z. Stavebný zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov (Stavebný zákon) návrh vyhlášky o stavebno-technických požiadavkách na bezbariérové užívanie stavieb. Predmetná úloha prebieha, následne bude ministerstvom predložená navrhovaná vyhláška do MPK.

Aktualizácia úlohy

- ÚPÚPaV SR v spolupráci s MD SR *do roku 2025* zabezpečí prostredníctvom legislatívnej úpravy všeobecné technické požiadavky na výstavbu, ktoré budú zamerané na tvorbu bezbariérového prostredia
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

2.9. zabezpečiť zvyšovanie povedomia v oblasti verejného obstarávania

- ÚVO *od roku 2024* zabezpečí edukáciu verejných obstarávateľov a obstarávateľov v oblasti implementácie sociálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní
- **Merateľný ukazovateľ:** počet školení a odborných konzultácií

Odpočet plnenia:

Úrad pre verejné obstarávanie za rok 2024 zrealizoval na podporu využívania sociálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní uvedené aktivity:

Vzdelávacie aktivity na tému podpory sociálnych hľadísk vo verejnom obstarávaní

- Názov aktivity: Sociálne verejné obstarávanie
Forma: on-line forma
Dátum: 04.06.2024
Cieľ: prepojenie teórie s praxou - prostredníctvom prezentujúcich hostí a zdieľaním ich praktických skúseností úrad poskytol pohľad na témy ako napr. dynamický nákupný systém s podporou registrovaných sociálnych podnikov (ďalej len „RSP“) a ich účasť vo verejnom obstarávaní, vyhradené zákazky, zadávanie zákaziek RSP formou výnimiek, rôzne typy sociálnych hľadísk a ich uplatnenie a vyžadovanie v zákazkách; prezentujúcimi boli verejní obstarávatelia, RSP
Cieľová skupina: verejní obstarávatelia, obstarávatelia, RSP, chránené dielne
- Názov aktivity: Konferencia AGASI 2024 Nitra
Forma: prezenčná/on-line forma

Dátum: 17.10.2024

Cieľ: definovanie slabých miest a formulovanie odporúčaní pre rozvoj sociálneho poľnohospodárstva na Slovensku; podpora témy s názvom „Sociálne a zelené verejné obstarávanie“ v rámci panelovej diskusie

Cieľová skupina: verejní obstarávatelia, sociálne/poľnohospodárske podniky, zástupcovia inštitúcií

- Názov aktivity: Workshop Strategické VO - Meat kritériá a sekundárne politiky vo verejnom obstarávaní
Forma: prezenčná
Dátum: 03.10/04.10.2024
Cieľ: vymedzenie a vysvetlenie pojmu sociálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní v nadväznosti na novelu zákona o verejnom obstarávaní (zmena § 10 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní)
Cieľová skupina: verejní obstarávatelia (národné parky)
- Názov aktivity: Hackathon v Banskej Bystrici
Forma: prezenčná forma
Dátum: 08.04.2024
Cieľ: interaktívna vzdelávacia aktivita s verejnými obstarávateľmi a zástupcami úradu v rámci ktorej boli zadávané konkrétne praktické úlohy súvisiace s prípravou fiktívnej zákazky, kde mali účastníci vytvoriť vhodný opis predmetu zákazky, nastavenie podmienok účasti, kritérií na vyhodnotenie ponúk, pričom súčasťou tejto zákazky bolo aj nastavenie a uplatnenie vhodných sociálnych hľadísk v danom verejnom obstarávaní
Cieľová skupina: odborní garanti

Individuálne konzultácie

Priebežné poskytovanie individuálnych konzultácií (telefonická/prezenčná forma) stálymi pracoviskami Úradu pre verejné obstarávanie na základe individuálnych požiadaviek verejných obstarávateľov/obstarávateľov, RSP.

Metodické usmernenia vydané k téme sociálneho verejného obstarávania

V priebehu roka boli vydané aj metodické usmernenia súvisiace s témou sociálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní v kontexte aj iných zákonných inštitútov:

- MU č. 14943-5000/2024 – téma výnimky in house/výnimka pre RSP
- MU č. 12015-5000/2024 – téma posúdenie konfliktu záujmov pri podlimitnej zákazke obce s vyhradením účasti len pre RSP a účasťou obecného sociálneho podniku
- MU č. 13623-5000/2024 – posúdenie konfliktu záujmov pri zadávaní zákazky verejným obstarávateľom združeniu, ktorého je členom (RSP)
- MU č. 15191-5000/2024 – téma konflikt záujmov pri uplatňovaní výnimky zo ZVO/dodávateľ RSP
- MU č. 5477-5000/2024 – téma zadefinovanie registrovaného sociálneho podniku podľa zameranosti v súťažnej dokumentácii pri vyhradenej zákazke
- MU č. 12034-5000/2024 – téma spolupráce viacerých verejných obstarávateľov prostredníctvom spoločného založenia osobitného subjektu/ in - house výnimka
- MU č. 10555-5000/2024 – uplatnenie výnimky podľa § 1 ods. 13 písm. u) ZVO, dodávanie tovarov a služieb RSP

Projektové aktivity:

ÚVO je od roku 2024 partnerom MPSVR SR v rámci projektu s názvom „Inštitút sociálnej ekonomiky II“ financovaného z Operačného programu Slovensko. V zmysle aktivít vyplývajúcich z projektu boli vypracované nasledovné interaktívne dokumenty: Typy materiálov:

- Infografiky k téme Sociálne verejné obstarávanie - 2x
- Analýza verejných obstarávaní RSP s predmetom podnikania strážne a bezpečnostné služby
- Príručka k zadávaniu zákaziek vo verejnom obstarávaní pre sociálne podniky - 1x

Cieľ: podpora sociálnej témy z pohľadu zákona o verejnom obstarávaní – rozdiely medzi súťažnými postupmi a výnimkami v zmysle zákona o verejnom obstarávaní v kontexte podpory RSP, vysvetlenie rozdielov a povinností medzi RSP z pohľadu ich založenia (súkromné RSP, obecné/mestské RSP), inštitút vyhradených zákaziek a rozdiely v rámci jednotlivých súťažných postupov (podlimitné / nadlimitné postupy), verejné obstarávanie s aplikovaním sociálneho hľadiska s vysvetlením výpočtu povinných kvót.

Cieľová skupina: verejní obstarávatelia/obstarávatelia, sociálne podniky, verejnosť.

Aktualizácia úlohy

- ÚVO od roku 2025 bude priebežne zabezpečovať edukáciu verejných obstarávateľov a obstarávateľov v oblasti implementácie sociálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní
- **Merateľný ukazovateľ:** počet vzdelávacích aktivít, počet vydaných metodických usmernení, projektové aktivity, individuálne konzultácie

2.10. zabezpečiť zber, analýzu a využívanie údajov o prístupnosti cestovného ruchu pre návštevníkov so zdravotným postihnutím (dostupnom/bezbariérovom cestovnom ruchu) a o prístupnosti športu pre návštevníkov so zdravotným postihnutím (dostupnom/bezbariérovom športe)

- MCRaŠ SR v roku 2025 zahrnie údaje o prístupnosti služieb cestovného ruchu pre návštevníkov so zdravotným postihnutím do metodiky a tvorby systému manažmentu dát o cestovnom ruchu (údajov o atraktivitách, službách, bodoch záujmu, vrátane s tým súvisiacej infraštruktúry v cestovnom ruchu) s dôrazom na možnosti využívania týchto dát pre strategické plánovanie a rozhodovanie organizácií cestovného ruchu a iných zainteresovaných strán v rozvoji cestovného ruchu v slovenských destináciách. V spolupráci s partnermi v území navrhne udržateľný spôsob (formu) monitoringu aktuálneho stavu prístupnosti atraktivít (infraštruktúry cestovného ruchu) s dôrazom na zavádzanie konkrétnych debarierizačných prvkov (najmä projektov financovaných z verejných zdrojov vrátane projektov v príprave a implementácii). Spracovaná analýza bude východiskom pre komunikáciu MCRaŠ SR s Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvom Slovenskej republiky pri tvorbe a pripomienkovaní návrhov medzinárodných noriem Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu týkajúcich sa bezbariérových služieb cestovného ruchu a

návrhu opatrení na národnej úrovni do roku 2030 a neskôr v nadväznosti na Stratégiu Európskej únie pre udržateľný cestovný ruch a iné

- **Merateľný ukazovateľ:** spracovaná pilotná metodika zberu a práce s údajmi o prístupnom/bezbariérovom cestovnom ruchu

Aktualizácia úlohy

- MCRaŠ SR *v roku 2026* zahŕnie údaje o prístupnosti služieb cestovného ruchu pre návštevníkov so zdravotným postihnutím do metodiky a tvorby systému manažmentu dát o cestovnom ruchu (údajov o atraktivitách, službách, bodoch záujmu, vrátane s tým súvisiacej infraštruktúry v cestovnom ruchu) s dôrazom na možnosti využívania týchto dát pre strategické plánovanie a rozhodovanie organizácií cestovného ruchu a iných zainteresovaných strán v rozvoji cestovného ruchu v slovenských destináciách. V spolupráci s partnermi v území navrhne udržateľný spôsob (formu) monitoringu aktuálneho stavu prístupnosti atraktivít (infraštruktúry cestovného ruchu) s dôrazom na zavádzanie konkrétnych debarierizačných prvkov (najmä projektov financovaných z verejných zdrojov vrátane projektov v príprave a implementácii). Spracovaná analýza bude východiskom pre komunikáciu MCRaŠ SR pri vývoji noriem pre skvalitnenie života osôb so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** spracovaná pilotná metodika zberu a práce s údajmi o prístupnom/bezbariérovom cestovnom ruchu

- MCRaŠ SR *v roku 2025* zahŕnie údaje o prístupnosti športových podujatí a športovísk pre návštevníkov so zdravotným postihnutím do analýzy s dôrazom na možnosti využívania týchto dát pre strategické plánovanie a rozhodovanie športových organizácií a iných zainteresovaných strán v rozvoji športových podujatí a športovísk. V spolupráci s partnermi navrhne udržateľný spôsob (formu) monitoringu aktuálneho stavu prístupnosti (športových podujatí a športovísk) s dôrazom na zavádzanie konkrétnych debarierizačných prvkov (najmä projektov financovaných z verejných zdrojov vrátane projektov v príprave a implementácii). Spracovaná analýza bude východiskom pre komunikáciu MCRaŠ SR pri vývoji noriem pre skvalitnenie života osôb so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** spracovaná analýza

Aktualizácia úlohy

- MCRaŠ SR *v roku 2026* zahŕnie údaje o prístupnosti športových podujatí a športovísk pre návštevníkov so zdravotným postihnutím do analýzy s dôrazom na možnosti využívania týchto dát pre strategické plánovanie a rozhodovanie športových organizácií a iných zainteresovaných strán v rozvoji športových podujatí a športovísk. V spolupráci s partnermi navrhne udržateľný spôsob (formu) monitoringu aktuálneho stavu prístupnosti (športových podujatí a športovísk) s dôrazom na zavádzanie konkrétnych debarierizačných prvkov (najmä projektov financovaných z verejných zdrojov vrátane projektov v príprave a implementácii). Spracovaná analýza bude východiskom pre

komunikáciu MCRaŠ SR pri vývoji noriem pre skvalitnenie života osôb so zdravotným postihnutím

- **Merateľný ukazovateľ:** spracovaná analýza

Odpočet plnenia:

Vzhľadom na skutočnosť, že merateľným ukazovateľom pre splnenie opatrení v oboch prípadoch je spracovaná analýza, vyvstala na strane MCRaŠ SR potreba presunu termínu pre splnenie daných opatrení do ďalšieho roka. MCRaŠ SR odôvodňuje daný presun termínu s ohľadom na rozsah pôvodne navrhnutých opatrení, ako aj s ohľadom na potrebu väčšieho časového rozsahu na spracovanie získaných údajov za určité obdobie do predmetných analýz.

2.11. vytvárať podmienky pre zavádzanie komplexných riešení pre dostupný/bezbariérový cestovný ruch

- MCRaŠ SR v roku 2025 navrhne plán pilotných aktivít zameraných na realizáciu odporúčaní Stratégie Európskej únie pre udržateľný cestovný ruch v oblasti zabezpečenia dostupnosti služieb cestovného ruchu pre návštevníkov so zdravotným postihnutím a iných znevýhodnených a zraniteľných skupín, ktorý bude zahŕňať osvetové aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia o potrebách a požiadavkách na zabezpečenie dostupného cestovného ruchu, zdieľanie príkladov dobrej praxe pri zavádzaní debarierizačných prvkov a iných opatrení v rôznych oblastiach tvorby ponuky v cestovnom ruchu (vrátane sprístupňovania trás a inej verejnosti prístupnej infraštruktúry v cestovnom ruchu pre znevýhodnené skupiny a i.). Plán aktivít bude navrhnutý so zapojením vzdelávacích inštitúcií (vrátane univerzít), organizácií cestovného ruchu, občianskych združení a i. Spracovaná analýza bude východiskom pre komunikáciu MCRaŠ SR pri vývoji noriem pre skvalitnenie života osôb so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** počet zrealizovaných aktivít

3. Rizikové a humanitárne situácie (čl. 11)

SR prijme všetky nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách, vrátane ozbrojených konfliktov, núdzových humanitárnych situácií a živelných pohrôm.

3.1. zabezpečiť alternatívny prístup k službám čísla tiesňového volania 112 a k informáciám o ohrození

- MV SR do roku 2022 zavedie mobilnú aplikáciu alebo ekvivalentný nástroj pre prístup k tiesňovým službám a zasielanie varovných správ prispôbených špecifickým potrebám osôb so zdravotným postihnutím s dôrazom na osoby so sluchovým postihnutím – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet aktívnych používateľov alternatívneho prístupu k tiesňovým službám, počet tiesňových komunikácií zrealizovaných alternatívnym prostriedkom v priebehu jedného roka a počet varovných správ vydaných štátnymi orgánmi

Odpočet plnenia:

Koncom roka 2022 bola pre presnejšiu polohu volajúceho v tiesni nasadená nová služba Advanced Mobile Location (AML), ktorá zefektívňuje adresné vyslanie záchranných zložiek na miesto udalosti pri ohrození života, zdravia a majetku. Vďaka tejto službe je pomoc volajúcim v tiesni rýchlejšia a ich poloha je známa v metroch. Lokalizácia operátora sa dopĺňa lokalizačnými údajmi získanými z mobilného telefónu volajúceho (GPS/WiFi).

Za rok 2022 eviduje celkovo 16700 tiesňových SMS správ, ako alternatívneho prostriedku tiesňovej komunikácie, prijatých na linke tiesňového volania 112.

3.2. zmapovať potreby cudzincov so zdravotným postihnutím a prijať potrebné opatrenia v súvislosti s konfliktom na UA

- MV SR do 31.12.2022 zmapuje situáciu cudzincov, ktorí prišli na Slovensko z dôvodu prebiehajúceho konfliktu na UA v súvislosti s výskytom zdravotného postihnutia (prevalencia ZP) – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet osôb (cudzincov, ktorí prišli na SK z UA z dôvodu prebiehajúceho konfliktu) so zdravotným postihnutím, počet cudzincov so zdravotným postihnutím umiestnených v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby, počet cudzincov poberajúcich podporu pre ŤZP zo strany UNICEF a IOM

Odpočet plnenia:

Počet cudzincov, ktorí prišli na SK z UA z dôvodu prebiehajúceho konfliktu so zdravotným postihnutím a boli umiestnení v azylových zariadeniach za rok 2022:

- Záchranný tábor v Humennom – 4 osoby,
- Pobytový tábor v Rohovciach – 1 osoba,
- Pobytový tábor v Opatovskej Novej Vsi – 0 osôb,
- Integrované centrum vo Zvolene – 2 osoby,
- Humanitné centrum v Gabčíkove – 20 osôb

Od marca 2022 sa poskytli peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP osobám so štátnou príslušnosťou UA:

- Na osobnú asistenciu – 1
- Na úpravu bytu 1
- Na úpravu rodinného domu – 1
- Na prepravu – 1
- Na zvýšené výdavky na diétu – 12
- Na zvýšené výdavky na hygienu alebo opotrebovanie – 32
- Na prevádzku OMV – 21
- Na inflačnú pomoc nízkopríjmovým poberateľom ŤZP – 12
- Na kúpu pomôcky – 1
- Na kúpu zdvíhacieho zariadenia – 2

V zariadeniach sociálnych služieb na konci roka 2022 bolo 29 klientov so štátnou príslušnosťou UA.

MPSVR SR neeviduje počet cudzincov so zdravotným postihnutím umiestnených v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby, avšak v zariadeniach sociálnych služieb je k 31.03.2023 umiestnených 65 odídencov.

Počet platných preukazov ŤZP žiadateľom so štátnou príslušnosťou UA k 31.03.2023: 86.

Celkovo UNICEF podporilo 303 rodín s dieťaťom so špecifickými potrebami – t. j. so zdravotným postihnutím a ťažkým zdravotným stavom do decembra 2022.

Podpora UNICEF skončila v decembri 2022 a odvtedy ju prevzalo MPSVR SR. Od decembra do 31.03.2023.

- MPSVR SR *bude naďalej* poskytovať humanitárnu pomoc pre osoby so zdravotným postihnutím s dočasným útočiskom z Ukrajiny
- **Merateľný ukazovateľ:** počet dotácií

Odpočet plnenia:

MPSVR SR aj v roku 2024 poskytovalo v súlade s Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 416/2022 Z. z. dotáciu na humanitárnej pomoci osobe so závažným zdravotným postihnutím, ktoré odišli z Ukrajiny v súvislosti s ozbrojeným konfliktom a v súčasnosti sa zdržiavajú na území Slovenskej republiky, kde získali status dočasného útočiska. Dotácia bola v roku 2024 poskytnutá 1 688 poberateľom (osobám so závažným zdravotným postihnutím) v celkovej sume 6 556 100 €.

- z toho bolo 1079 poberateľov, ktorí dostali 300 € mesačne (miera závažnosti zdravotného postihnutia 40 % - 59 %) v celkovej sume 3 254 608 €,
- z toho bolo 613 poberateľov, ktorí dostali 508 € mesačne (miera závažnosti zdravotného postihnutia je najmenej 60 %) v celkovej sume 3 301 492 €.

3.3. zabezpečiť informovanosť, vzdelávanie zamestnancov pracujúcich v záchranných zložkách (Policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor, ozbrojené sily Slovenskej republiky a iné) ako komunikovať a zachádzať s osobami so zdravotným postihnutím pri zabezpečení ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách

- MV SR v spolupráci s MZ SR a MO SR bude *priebežne* podporovať vzdelávacie a informačné podujatia zamestnancom pracujúcich v záchranných zložkách o spôsoboch komunikácie a zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím v núdzových situáciách
- **Merateľný ukazovateľ:** vzdelávania zamestnancov záchranných zložiek formou odborných prednášok, praktických výcvikov, tréningov a cvičení s cieľom na odovzdanie odborných informácií a poznatkov pre prax

Odpočet plnenia:

Problematickou komunikácie a zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím pri zabezpečovaní ich ochrany a bezpečnosti v rizikových situáciách sa zaoberá najmä zdravotnícky personál Veliteľstva vojenského zdravotníctva ozbrojených síl SR, ktorý je pravidelne poučovaný o spôsoboch komunikácie a zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím. Ozbrojené sily SR zabezpečovali v roku 2023 plnenie úlohy aj prostredníctvom oddelenia psychologických a sociologických činností Personálneho úradu Ozbrojených síl SR, ktoré skoncipovalo a distribuovalo edukačné materiály, ktorým cieľom bolo informovať a vzdelávať profesionálnych vojakov a zamestnancov rezortu v komunikácií s osobami so zdravotným postihnutím. Edukačné materiály boli spracované na témy:

Úzkosť a panika

Keď moju pomoc potrebuje dieťa (komunikácia s dieťaťom so symptómami poškodenia psychického zdravia)

Signály tela (psychosomatika)

Stratégie zvládania stresu Technológie a deti

Distribúované boli tiež materiály, ktorých cieľom je prevencia pred poškodením zdravia s dôrazom na:

- Efektívnu komunikáciu v krízových situáciách,
- Reakciu na stres,
- Zvládanie konfliktov na pracovisku

Vypracovanie edukačných materiálov, ich distribúcia do odberných miest, triážnych stanovišť a pracovísk (v súvislosti s pandémiou Covid – 19). Vypracovanie edukačných materiálov, ich distribúcia do prihraničných koordinačných centier a edukácia personálu zabezpečovaná určenými psychológmi ozbrojených síl SR (v súvislosti s vojenským konfliktom na Ukrajine). V rokoch 2023 až 2024 sa uskutočnilo 14 cyklov odbornej spôsobilosti operátora čísla tiesňového volania 112.

3.4. zaviesť evidenciu osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti

- MV SR v roku 2023 vytvorí pracovnú skupinu za účasti zástupcov reprezentatívnych organizácií - **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet stretnutí pracovnej skupiny

Odpočet plnenia:

V roku 2023 sa uskutočnilo 1 rokovanie nominantov pracovnej skupiny na prípravu zavedenia evidencie osôb so špecifickými potrebami.

3.5. novela zákona, pre potreby evidencie osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti

- MV SR v roku 2024 pripraví a legislatívne zavedie systém evidencie osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

Legislatívne riešenie evidencie osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti, je vo fáze prípravy, preto navrhujeme zmenu termínu plnenia úlohy.

Aktualizácia úlohy

- MV SR v roku 2026 pripraví a legislatívne zavedie systém evidencie osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

4. Prístup k spravodlivosti (čl. 13)

SR osobám so zdravotným postihnutím zabezpečí účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými, a to aj poskytnutím procesných a veku primeraných úprav s cieľom uľahčiť im účinné plnenie ich úlohy priamych a nepriamych účastníkov,

vrátane úlohy svedkov, vo všetkých súdnych konaniach, a to aj vo fáze vyšetrovania a predbežného konania.

4.1. vyriešiť problematiku opatrovníctva dospelých v Slovenskej republike a zaviesť inštitút podporovaného rozhodovania do právneho poriadku v SR

- MS SR v 4. štvrtroku 2025 predloží na rokovanie vlády SR návrh novej právnej úpravy (v paragrafovom znení)
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

4.2. spracovať analýzu inštitútu podporovaného rozhodovania

- MPSVR SR v spolupráci s IVPR vypracuje v roku 2022 analýzu inštitútu podporovaného rozhodovania – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** vypracovaná analýza

Odpočet plnenia:

Predmetná analýza reaguje na nevyhnutnosť zaviesť do slovenskej právnej úpravy inštitút podporovaného rozhodovania. Analýza predstavuje teoretické rozpracovanie konceptu podporovaného rozhodovania v medzinárodných dokumentoch a v domácej a v zahraničnej literatúre, mapuje modely podporovaného rozhodovania vo vybraných krajinách a formuluje niektoré odporúčania pre zavedenie inštitútu podporovaného rozhodovania do slovenskej legislatívy.

Analýza inštitútu podporovaného rozhodovania je dostupná [na webovom sídle Inštitútu pre výskum práce a rodiny](#).

4.3. analyzovať vykonávaciu právnu úpravu ochranných liečení a uviesť ju do súladu s aktuálnou úpravou v Trestnom zákone

- MS SR v 1 štvrtroku 2025 uskutoční analýzu a právnu úpravu ochranných liečení
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Aktualizácia úlohy

- MS SR v spolupráci s GP SR a MZ SR v 1 štvrtroku 2025 uskutoční analýzu a právnu úpravu ochranných liečení
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

4.4. v rámci rekodifikácie Občianskeho zákonníka komplexne riešiť majetkové vzťahy osôb so zdravotným postihnutím

- MS SR v 4. štvrtroku 2026 komplexne vyrieši majetkové vzťahy osôb so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

5. Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti (čl. 19)

SR uznáva rovnaké práva všetkých osôb so zdravotným postihnutím žiť v spoločenstve s rovnakými možnosťami a voľbami ako majú ostatní, SR zabezpečí

účinné a primerané opatrenia, ktoré umožnia plné užívanie tohto práva osobami so zdravotným postihnutím a ich plné začlenenie a zapojenie do spoločnosti.

5.1. podporiť prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporiť sociálne začlenenie

- MPSVR SR *do roku 2030* urýchlí prechod z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť prostredníctvom plnenia cieľov vyplývajúcich z Národnej stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike
- **Merateľný ukazovateľ:** o 15 % znížiť podiel prijímateľov sociálnych služieb v inštitucionálnej starostlivosti

Odpočet plnenia:

MPSVR SR v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR, Komponent 13 - Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť vyhlásilo nasledovné výzvy na rozšírenie kapacít komunitnej starostlivosti - budovanie alebo rekonštrukcia aj špecializovaných zariadení (forma pobytová alebo ambulantná): 2022 - 13I01-22-V01, 2023 - 13I01-22-V02, 2024 - 13I01-22-V03, 2025 - 13I01-22-V04. Zároveň bola 30.12.2024 vyhlásená výzva aj v rámci Programu Slovensko - Výzva PSK-MPSVR-053-2024-ITI-EFRR.

Národný projekt Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov (ďalej len „NP DI PTT“) podporil v procese prechodu z inštitucionálnej na komunitnú úroveň spolu 93 zariadení sociálnych služieb, z ktorých 90 má v súčasnosti odborne oponovaný transformačný plán. Zámer nadväzujúceho národného projektu Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb bol Komisiou pri Monitorovacom výbore schválený dňa 27.06.2024 a výzva bola vyhlásená dňa 19.12.2024.

V roku 2024 prebiehal aj výber spolupracujúcich subjektov, ktorí svojou expertízou zabezpečia plnenie jednotlivých podaktivít smerujúcich ku skvalitneniu poskytovaných sociálnych služieb. Jednou z podaktivít je aj pokračovanie v podpore naplňania transformačného plánu pre zariadenia sociálnych služieb, ktoré boli zapojené v NP DI PTT, ako aj poskytnutie cielenej odbornej prípravy transformačného plánu pre tých poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí majú o deinštitucionalizáciu záujem. Na tento národný projekt nadväzuje v novom programovom období národný projekt Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb.

- MPSVR SR *do konca roku 2025* na základe úlohy vyplývajúcej z Plánu obnovy a odolnosti upraví financovanie systému sociálnych služieb
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

5.2. pripraviť Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 – 2026

- MPSVR SR *do 2. kvartálu roku 2022* pripraví Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 - 2026, ktorý bude obsahovať proces transformácie systému sociálnych služieb, alokáciu finančných zdrojov, oblasť podpory duševného zdravia a mediálnu informačnú kampaň na národnej úrovni o potrebe prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, o rovnakom prístupe ku všetkým členom spoločnosti,

časový rámec je predbežne stanovený nasledovne: návrh konceptu kampane (rok 2023), realizácia kampane (rok 2023 – 2025) – **splnené**

- **Merateľný ukazovateľ:** prijatý Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 – 2026

Odpočet plnenia:

Na Národnú stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti, nadväzuje príslušný akčný plán: [Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 – 2026](#).

5.3. aktívna podpora prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podpora sociálneho začleňovania

- MPSVR SR v priebehu roka 2022 vytvorí expertnú pracovnú skupinu, ktorej cieľom bude v spolupráci s analytickými útvarmi ministerstiev pripraviť analýzu súčasnej situácie v oblasti sociálnych služieb a zároveň navrhnúť možné systémové riešenia v prospech zvyšovania dostupnosti sociálnych služieb na komunitnej úrovni – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** vytvorená expertná skupina

Odpočet plnenia:

Pracovná skupina pre prípravu reformy financovania sociálnych služieb na účely zabezpečenia napĺňania cieľov definovaných Plánom obnovy a odolnosti SR (Komponent 13) bola zriadená v septembri 2022.

Nový systém financovania zvýši reálnu možnosť realizovať právo na nezávislý spôsob života v komunite.

- MPSVR SR po spustení Informačného systému sociálnych služieb bude metodicky usmerňovať a vzdelávať poskytovateľov, aby dáta, ktoré sú potrebné, boli relevantné aj pre túto oblasť – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** metodické usmernenie, počet vzdelávacích aktivít

Odpočet plnenia:

11 školení pre poskytovateľov sociálnych služieb k evidenciám vedeným v Informačnom systéme sociálnych služieb, viac ako 1 500 účastníkov. Oznamy a metodické príručky pre prácu s informačným systémom sú zverejňované a pravidelne aktualizované aj na webovej stránke ministerstva Informačný systém sociálnych služieb - IS SoS - MPSVR SR (gov.sk).

- MPSVR SR pripraví do konca roka 2024 nový národný projekt a vyhlási oznámenie o zapojení sa/výzvy zamerané na podporu zariadení sociálnych služieb, ktoré podporia prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť - **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet výziev a národných projektov

Odpočet plnenia:

V roku 2024 prebiehala príprava národného projektu Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb. Výzva bola vyhlásená dňa 19.12.2024. V roku 2024 prebiehal aj výber spolupracujúcich subjektov, ktorí svojou expertízou

zabezpečiť plnenie jednotlivých podaktivít smerujúcich ku skvalitneniu poskytovaných sociálnych služieb. Národný projekt bude realizovaný prostredníctvom troch podaktivít v rámci hlavnej aktivity "Podpora poskytovateľov a prijímateľov sociálnych služieb v procese skvalitňovania sociálnych služieb a prechodu na komunitné služby". Cieľom národného projektu je príprava komplexných podporných mechanizmov v prospech poskytovateľov sociálnych služieb za účelom zvýšenia kvality poskytovanej sociálnej služby a tým aj života prijímateľov sociálnych služieb a ich blízkych osôb.

- MPSVR SR *do konca roka 2024* vypracuje návrh opatrení na ciele podporu peer poradenstva a sebaobhajcov - **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** návrh opatrení – 1 materiál

Odpočet plnenia:

V národnom projekte Sieť odborného poradenstva bola vytvorená sieť odborného poradenstva - pilotovanie peer poradcov pre rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím. Úloha je zapracovaná a realizovaná v rámci národného projektu Podpora poskytovania komunitných a kvalitných sociálnych služieb. Po ukončení projektu budú spracované výstupné materiály.

5.4. zjednotiť posudkový systém v oblasti sociálnych služieb a kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia

- MPSVR SR *v roku 2024* predloží do legislatívneho procesu návrh nového posudkového systému - **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

Zákonom č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa zavádza nový model posudkovej činnosti. Integrovanou posudkovou činnosťou sa bude posudzovať na účely uplatnenia a trvania nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, trvania nároku na preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a na parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ďalej na účely poskytnutia alebo zabezpečenia poskytovania sociálnej služby podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a tiež na účely zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

5.5. prehodnotiť vybrané druhy sociálnych služieb v rámci novej legislatívy

- MPSVR SR *do konca roka 2025* pripraví novú legislatívu týkajúcu sa sociálnych služieb. V rámci novej legislatívy sa budú obsahovo revidovať vybrané druhy sociálnych služieb tak, aby sa podporovali a rozširovali komplexné habilitačné a rehabilitačné služby a programy pre osoby so zdravotným postihnutím

s cieľom dosiahnuť, rozvíjať a udržať individuálne schopnosti potrebné pre samostatnosť a zapojenie do všetkých oblastí života

- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Aktualizácia úlohy

- MPSVR SR *do konca roka 2027* pripraví novú legislatívu týkajúcu sa sociálnych služieb. V rámci novej legislatívy v roku 2025 sa upraví financovanie služieb podmienených odkázanosťou a následne sa budú obsahovo revidovať vybrané druhy sociálnych služieb tak, aby sa podporovali a rozširovali komplexné habilitačné a rehabilitačné služby a programy pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom dosiahnuť, rozvíjať a udržať individuálne schopnosti potrebné pre samostatnosť a zapojenie do všetkých oblastí života
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

V rámci rozporových konaní pri tvorbe koncepcie došlo k dohode, že táto časť agendy sa posunie až ku koncepcii zmien financovania sociálnych služieb.

5.6. monitorovať skúsenosti osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou v rozličných oblastiach života, osobitne v oblasti zamestnávania – opatrenie vypustené

- MPSVR SR v spolupráci s ÚKOZP *do roku 2030* zabezpečí každoročne monitoring skúseností osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou v rozličných oblastiach života, osobitne v oblasti zamestnávania – **úloha vypustená**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet monitoringov

Odpočet plnenia:

Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím je nezávislý orgán, ktorý svoju pôsobnosť vykonáva oddelene od iných orgánov, ktorým osobitný predpis ustanovuje kompetencie v oblasti ochrany ľudských práv.

Podieľa sa na ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím a jeho úlohy vymedzuje §10 zákona č.176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím v znení neskorších predpisov, podľa ktorého okrem iného uskutočňuje výskumy a prieskumy na sledovanie stavu a vývoja v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím.

Predovšetkým Slovenské národné stredisko pre ľudské práva má aj mandát Národného antidiskriminačného orgánu (Equality body): národné antidiskriminačné orgány sú nezávislé organizácie, ktorých hlavnou úlohou je ochrana práv obetí diskriminácie. Podľa antidiskriminačného zákona toto stredisko okrem iného monitoruje a hodnotí dodržiavanie práv a dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania (zákaz diskriminácie).

Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím každoročne vydáva správu o činnosti, ktorú predkladá Národnej rade Slovenskej republiky, ktorej obsahom sú aj zistenia porušenia práv osôb so zdravotným postihnutím v rozsahu jeho kompetencií na základe nezávislého zisťovania.

5.7 pripraviť nový zákon o kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia

- MPSVR SR *do roku 2025* pripraví návrh nového zákona, ktorého súčasťou bude reforma posudkovej činnosti, úprava ustanovení o psoch so špeciálnym výcvikom a prehodnotenie niektorých peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia za účelom zjednodušenia a zefektívnenia procesu získavania peňažných príspevkov na kompenzácie
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

Plní sa priebežne. V roku 2024 bol zmenený zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, a to zákonom č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Prijaté legislatívne zmeny však súvisia výlučne so zavedením integrovanej posudkovej činnosti a neboli upravené podmienky poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu.

Aktualizácia úlohy

- MPSVR SR *do konca roka 2026* pripraví návrh nového zákona, ktorého súčasťou bude prehodnotenie niektorých peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia za účelom zjednodušenia a zefektívnenia procesu získavania peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

Z dôvodu splnenia časti opatrenia (schválenie zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým bol zmenený aj zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu), ako aj z dôvodu, že pes so špeciálnym výcvikom je súčasťou viacerých foriem peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia bolo potrebné upraviť text predmetnej úlohy.

Navrhovaná aktualizácia termínu plnenia opatrenia a jeho textu súvisí aj s pripravovaným návrhom zákona o sociálnych službách, ktorého predmetom bude úprava financovania systému sociálnych služieb.

5.8. vypracovať analýzu v oblasti sociálneho začleňovania osôb so zdravotným postihnutím

- MPSVR SR v spolupráci s IVPR vypracuje *v rokoch 2026 a 2027* analýzu v oblasti podpory sociálneho začleňovania osôb so zdravotným postihnutím v súlade s úlohou zapracovanou v kontrakte medzi MPSVR SR a IVPR v súvislosti s pripravovanou novou legislatívou v oblasti sociálnych služieb
- **Merateľný ukazovateľ:** vypracovaná analýza

Aktualizácia úlohy

- MPSVR SR v spolupráci s IVPR vypracuje *do konca roka 2026* analýzu a porovnanie systémov dlhodobej starostlivosti v niektorých členských štátoch EÚ, a navrhne opatrenia pre efektívnu dlhodobú starostlivosť na Slovensku
- **Merateľný ukazovateľ:** vypracovaná analýza

5.9. spracovať metodiku výskumu podmienok výkonu a rizikových faktorov neformálneho opatrovania

- MPSVR SR v roku 2026 uzavrie kontrakt s IVPR, ktorého účelom bude vytvorená metodika zberu dát v spolupráci s relevantnými aktérmi a realizácia výskumu
- **Merateľný ukazovateľ:** správa z výskumu

Nové opatrenie

5.10. zabezpečiť transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím

- MPSVR SR najneskôr do 2. kvartálu 2027 zabezpečí prebratie smernice EÚ o európskom preukaze osoby so zdravotným postihnutím a európskom parkovacom preukaze pre osoby so zdravotným postihnutím do právneho poriadku Slovenskej republiky
- **Merateľný ukazovateľ:** Prijatá právna úprava

6. Sloboda prejavu a presvedčenia a prístup k informáciám (čl. 21)

SR prijme všetky príslušné opatrenia, ktorými zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím mohli uplatňovať právo na slobodu prejavu a presvedčenia, vrátane slobody vyhľadávať, prijímať a šíriť informácie a myšlienky na rovnakom základe s ostatnými, a to prostredníctvom všetkých foriem komunikácie podľa vlastného výberu.

6.1. pripraviť novelu zákona o posunkovom jazyku – opatrenie vypustené

- MPSVR SR do roku 2024 vytvorí pracovnú skupinu za účasti zástupcov reprezentatívnych organizácií, ktorej účelom bude tvorba zákona o posunkovom jazyku – **úloha vypustená**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet stretnutí pracovnej skupiny

Odpočet plnenia:

Úlohu navrhujeme v gescii MPSVR SR zrušiť.

Zároveň uvádzame, že:

- v roku 2018 bol posunkový jazyk zapísaný do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska, ktorý je pod gesciou MK SR,
 - dňa 23. septembra 2020 bola na MK SR slávnostne podpísaná Deklarácia o kodifikácii slovenského posunkového jazyka.
- ### **6.2. pripraviť novelu zákona o sociálnych službách.**
- MPSVR SR do konca roka 2025 pripraví novú legislatívu týkajúcu sa sociálnych služieb, ktorej súčasťou bude úprava kvalifikačných predpokladov pre výkon tlmočenia podľa zákona o sociálnych službách. V rámci koncepcie novej

legislatívy sa navrhne revidovanie kvalifikačných predpokladov a ďalšie vzdelávanie zamestnancov v sociálnych službách – **splnené**

- **Merateľný ukazovateľ:** novela zákona

Odpočet plnenia:

V roku 2024 bol prijatý [zákon č. 295/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní \(živnostenský zákon\) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony](#).

Nové opatrenie

6.3. zabezpečenie proaktívneho informačného servisu pre mestá a obce

- ZMOS bude *priebežne* zasielať informácie členským mestám a obciam ZMOS, ktoré sa týkajú problematiky obsiahnutej v NP rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** počet zaslaných informácií mestám a obciam online formou (najčastejšie prostredníctvom webu a Newslettera)

7. Vzdelávanie (čl. 24)

SR zabezpečí začleňujúci vzdelávací systém na všetkých úrovniach a celoživotné vzdelávanie bez diskriminácie a na základe rovnosti príležitostí.

7.1. sprístupniť elektronické vzdelávacie dokumenty osobám so zdravotným postihnutím

- MŠVVM SR *od roku 2022* sprístupní vzdelávacie webové portály a elektronické dokumenty na nich zverejnené v súlade s pravidlami prístupnosti platnými pre informačné systémy verejnej správy – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet vzdelávacích webových portálov a elektronických dokumentov

Odpočet plnenia:

Vzdelávacia platforma Viki má v čo najvyššej možnej miere zapracované pravidlá prístupnosti - pri internom overovaní prístupnosti na základe metodiky MIRRI dosiahla viac než 80% súlad dodržiavania povinných štandardov prístupnosti webových stránok na základe manuálnej formy overovania s využitím automatizovaných nástrojov. V rámci zvyšovania prístupnosti zverejnených vzdelávacích materiálov boli na Viki zverejnené aj edukačné videá s prekladateľom do znakového jazyka.

Aktualizácia úloh

- MŠVVM SR *bude* udržiavať prístupnosť vzdelávacích webových portálov a trvale zabezpečí prístupnosť elektronických dokumentov na nich zverejnených v súlade s pravidlami prístupnosti platnými pre informačné systémy verejnej správy
- **Merateľný ukazovateľ:** počet udržiavaných vzdelávacích webových portálov

7.2. vzdelávať vybrané cieľové skupiny, vrátane osôb so zdravotným postihnutím o právach a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím, prevencii a odstraňovaní stereotypov a predsudkov voči osobám so zdravotným postihnutím

- SNSLP každoročne zrealizuje vzdelávacie podujatia (besedy, semináre, kurzy) pre žiakov základných a stredných škôl; študentov stredných a vysokých škôl; odborných a pedagogických zamestnancov a členov akademickej obce, poskytovateľov sociálnej služby a prijímateľov sociálnej služby
- **Merateľný ukazovateľ:** počet vzdelávacích podujatí

Odpočet plnenia:

Stredisko už niekoľko rokov realizuje vzdelávacie aktivity zamerané na problematiku ľudských práv na úrovni práce s klientelou v zariadeniach sociálnych služieb. Aktivity sú určené zamestnancom ZSS, zamestnancom zriaďovateľov ZSS, ako aj samotnej klientele. Obsah aktivity je zosúladený s požiadavkami vyplývajúcimi zo štandardov kvality poskytovanej sociálnej služby (Príloha č. 2 zákona č. 448/2008 Z.z., účinná od 01.11.2022). V aktivite Stredisko kontinuálne pokračuje niekoľko rokov, reflektujúc na dopyt akcelеровaný požiadavkami definovanými v Kritériu 2.1: Personál poskytovateľa sociálnej služby je vyškolený v oblasti základných ľudských práv a aktívne ich aplikuje pri poskytovaní sociálnej služby.

V roku 2024 sa uskutočnili celkom 3 podujatia pre celkom 110 účastníkov/účastníčok, z toho 1 podujatie bolo pre 40 klientov/klientky zariadení (ZSS V kaštieli Horné Obdokovce). Podujatia sa konali prezenčnou formou v Prakovciach DSS IDEA Breziny a ZSS V kaštieli Horné Obdokovce.

Na základe spolupráce s Ministerstvom zdravotníctva SR Stredisko v roku 2024 realizovalo vzdelávacie aktivity zamerané na problematiku ľudských práv na úrovni práce s pacientmi psychiatrických zariadení. Dovedna sa uskutočnilo 9 aktivít pre 223 účastníkov/účastníčok. Podujatia sa konali prezenčnou aj online formou, konkrétne:

- 29.02.2024 Bratislava: Psychiatrická klinika LF UK a UNB Staré Mesto
- 14.06.2024 Košice: workshop realizovaný v rámci XVI. Slovenského psychiatrického zjazdu
- 04.10.2024 Bratislava: Psychiatrická klinika SZU a UNB Ružinov
- 18.10.2024 online prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne Psychiatrickej liečebne Sučany.
- 21.10.2024 Banská Bystrica: II. Psychiatrická klinika SZU a Fakultnej nemocnice s poliklinikou F.D. Roosvelta Banská Bystrica
- 28.10.2024 Trenčín: Psychiatrická klinika Fakultnej nemocnice Trenčín
- 06.11.2024 online prednáška pre zamestnancov/zamestnankyne Psychiatrickej liečebne Rožňava
- 07.11.2024 Nové Zámky: Psychiatrické oddelenie Fakultnej nemocnice s poliklinikou Nové Zámky
- 04.12.2024 Trenčín: Psychiatrická klinika Fakultnej nemocnice Trenčín

V roku 2024 Stredisko realizovalo 2 vzdelávacie aktivity na úrovni špeciálnych škôl. Aktivity pre žiakov a žiačky prezenčnou formou sa realizovali:

- pre Špeciálnu základnú školu v Čiernom Balogu na tému Rodová rovnosť
- pre žiakov/žiačky školského klubu Mokrohájčik, ktorý je súčasťou ZŠ Mokrohájska (deti s rôznymi druhmi zdravotného znevýhodnenia) na tému Ľudské práva.

Prednáška na tému ľudské práva v zdravotníctve sa uskutočnila pre študentov/študentky Strednej zdravotníckej školy v Humennom.

Pre študentov/študentky PF UK sa uskutočnila prednáška v rámci predmetu Klinika antidiskriminačného práva na tému Problematika rovnosti a nediskriminácie osôb so zdravotným postihnutím.

Nová úloha

- SNSPLP v roku 2026 uskutoční konzultácie s aktérmi v oblasti poskytovania opatrovateľských služieb o podmienkach výkonu ich činnosti
- **Merateľný ukazovateľ:** počet konzultácií s aktérmi v oblasti poskytovania opatrovateľských služieb a správa z konzultácií

7.3. plniť Stratégiu inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní a opatrení uvedených v akčných plánoch k tejto stratégii

- MŠVVM SR v spolupráci uvedenými partnermi bude do roku 2030 aktívne napĺňať ciele Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní prostredníctvom opatrení uvedených v akčných plánoch k tejto stratégii
- **Merateľný ukazovateľ:** podľa Výstupových indikátorov uvedených v 1AP Stratégie

Odpočet plnenia:

Prvý akčný plán plnenia Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na roky 2022-2024 obsahoval 46 aktivít, ktoré sa plnili v rámci šiestich prioritných oblastí formou 27 opatrení.

Z celkového počtu 46 aktivít sa za sledované obdobie 2022 - 2024 splnilo 27 aktivít, 11 aktivít bolo splnených čiastočne a 8 aktivít bolo nesplnených. Bližšie podrobnosti k vyhodnoteniu opatrení a aktivít [Prvého akčného plánu plnenia Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na roky 2022-2024](#).

V nadväznosti na Prvý akčný plán plnenia Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na roky 2022 - 2024 bol vypracovaný a schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 779 z 18. decembra 2024 [Druhý akčný plán plnenia Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na roky 2025-2027](#), ktorý v rámci navrhovaných opatrení a aktivít reaguje na potrebu konkretizovať zámery smerujúce k zlepšovaniu inklúzie vo výchove a vzdelávaní na nasledujúce roky.

7.4. postupne zvýšiť dostupnosť sociálneho začlenenia detí, mládeže a dospelých so zdravotným znevýhodnením do voľnočasových aktivít, ŠKD, CVČ, krúžkov a športových klubov a mládežníckych organizácií

- MŠVVM SR v roku 2023 vytvorí pracovnú skupinu, ktorá bude analyzovať problematiku dostupnosti sociálneho začlenenia detí, mládeže a dospelých so zdravotným znevýhodnením do voľnočasových aktivít, ŠKD, CVČ, krúžkov, športových klubov a mládežníckych organizácií. V rámci možnosti pracovná skupina následne navrhne možné opatrenia a spôsoby plnenia, ktorými sa do konca účinnosti Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím zvýši dostupnosť sociálneho začlenenia v tejto oblasti. Súčasťou pracovnej skupiny budú zástupcovia MŠVVM SR, zástupcovia organizácií poskytujúcich voľnočasové aktivity, zástupcovia

mládežníckych organizácií a reprezentatívne organizácie osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín

- **Merateľný ukazovateľ:** počet stretnutí pracovnej skupiny

Odpočet plnenia:

MŠVVM SR prijalo s účinnosťou od 1. septembra 2024 nový vnútorný akt riadenia - [smernica č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach](#).

Súťaže detí a žiakov škôl a školských zariadení a predmetových olympiád žiakov škôl, detí a žiakov so zdravotným postihnutím nevynímajúc, sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu, nadväzujú na školskú výučbu a rozvíjajú ju na princípe dobrovoľnej záujmovej činnosti, ktorá vytvára osobitnú motiváciu na rozvíjanie nadania detí a žiakov na základe ich súťaživosti a schopností.

V roku 2024 podporilo MŠVVM SR 99 celoštátnych súťaží sumou 656 000 €, z toho 22 celoslovenských súťaží pre žiakov so zdravotným postihnutím:

- 1) Celoslovenský festival záujmovo-umeleckej činnosti sluchovo postihnutých detí a mládeže; Organizátor: Základná škola s materskou školou pre deti a žiakov so SP, Drotárska cesta 48, Bratislava,
- 2) Husľový kľúčik; Organizátor: Spojená škola, Dolinského 1, Bratislava,
- 3) Chemicko-biologická olympiáda sluchovo postihnutých žiakov základných škôl v SR; Organizátor: Základná škola s materskou školou pre deti a žiakov so SP, Drotárska cesta 48, Bratislava,
- 4) Celoštátne športové hry reedukačných centier a diagnostických centier – dievčatá; Organizátor: Reedukačné centrum, Samuela Kollára 51, Čerenčany,
- 5) Celoštátna súťaž odborných vedomostí a praktických zručností žiakov odborných učilíšť Slovenskej republiky v učebnom odbore Kuchár; Organizátor: SOŠ internátna pre žiakov so sluchovým postihnutím, Kutnohorská 675/ 20, Kremnica,
- 6) Celoštátna súťaž odborných vedomostí a praktických zručností žiakov odborných učilíšť Slovenskej republiky v učebnom odbore Záhradník; Organizátor: Odborné učilište internátne, J. A. Komenského 70/43, Želovce,
- 7) Celoštátna súťaž žiakov v stolnom tenise; Organizátor: Spojená škola, Nová 803, Dobšiná,
- 8) Celoštátne športové hry reedukačných centier a diagnostických centier – chlapci; Organizátor: Reedukačné centrum, Školská 158, Bačkov,
- 9) Celoštátne športové hry žiakov odborných učilíšť – dievčatá; Organizátor: Spojená škola internátna, Školská 10, Michalovce,
- 10) Olympiáda ľudských práv; Organizátor: Spojená škola, Alejová 6, Košice,
- 11) Súťaž žiakov v prednese poézie a prózy Gaňova Tarnava; Organizátor: Spojená škola, J. Fabiniho 3, Spišská Nová Ves,
- 12) Celoštátna súťaž odborných vedomostí a praktických zručností žiakov odborných učilíšť Slovenskej republiky v učebnom odbore Cukrárska výroba; Organizátor: Odborné učilište internátne, Hviezdoslavova 68, Nová Ves nad Žitavou,
- 13) Celoslovenské športové hry zrakovo postihnutých žiakov s medzinárodnou účasťou; Organizátor: Spojená škola internátna, Nám. Štefana Kluberta 2, Levoča,
- 14) Celoštátna súťaž odborných vedomostí a praktických zručností žiakov odborných učilíšť Slovenskej republiky v učebnom odbore Opatrovateľská starostlivosť; Organizátor: Spojená škola internátna, Duchnovičova 479, Medzilaborce,

- 15) Celoštátna súťaž odborných vedomostí a praktických zručností žiakov odborných učilíšť Slovenskej republiky v učebnom odbore Maliar; Organizátor: Spojená škola internátna, Palárikova 1602/1, Snina,
- 16) Celoštátna súťaž odborných vedomostí a praktických zručností žiakov odborných učilíšť Slovenskej republiky v učebnom odbore Murár; Organizátor: Spojená škola internátna, Palárikova 1602/1, Snina,
- 17) Celoštátne športové hry žiakov odborných učilíšť – chlapci; Organizátor: Spojená škola internátna, Partizánska 52, Svidník,
- 18) Celoštátna súťaž odborných vedomostí a praktických zručností žiakov odborných učilíšť Slovenskej republiky v učebnom odbore Služby a domáce práce; Organizátor: Odborné učilište internátne, Šrobárová 20, Poprad,
- 19) Prehliadka umeleckej tvorivosti žiakov s hluchoslepotou; Organizátor: Evanjelická spojená škola internátna, Červenica 114, Tuhrina,
- 20) Poézia a próza žiakov odborných učilíšť Slovenskej republiky; Organizátor: Spojená škola, Palárikova 1/A, Hlohovec,
- 21) Celoštátne športové hry reedukačných centier a diagnostických centier chlapcov od 15 do 18 rokov; Organizátor: Reedukačné centrum, Zámok 9, Hlohovec,
- 22) Celoštátna súťaž odborných vedomostí a praktických zručností žiakov odborných učilíšť Slovenskej republiky v učebnom odbore Príprava, predaj a skladovanie tovaru; Organizátor: Spojená škola internátna, Fatranská 3321/22, Žilina.

Prehľad celoštátnych kôl súťaží financovaných MŠVVaM SR v roku 2024 je dostupný na <https://www.minedu.sk/data/att/f9d/28769.9e9420.pdf>.

Pracovná skupina pre problematiku dostupnosti sociálneho začlenenia detí, mládeže a dospelých so zdravotným znevýhodnením do voľnočasových aktivít, školských klubov detí, centier voľného času, krúžkov a športových klubov a mládežníckych organizácií v roku 2024 nezasadala z dôvodu personálnych zmien a personálnej poddimenzovanosti gestorských organizačných útvarov.

7.5. zabezpečiť čo najširšiu dostupnosť možnosti dosiahnuť stupeň vzdelávania (nižšie stredné vzdelanie) s následnou možnosťou študovať na bežnej strednej škole aj pre osoby s mentálnym znevýhodnením

- MŠVVM SR v roku 2023 zabezpečí aby, v štátnom vzdelávacom programe (flexibilné kurikulum základného vzdelávania) pre jednotlivé vzdelávacie cykly základného vzdelania bude definovaná možná miera prispôsobenia (redukcie) cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania ako redukovaný učebný výstup, naplnením ktorého dosiahne žiak nižšie stredné vzdelanie. Ciele, výkonové a obsahové štandardy vo vzdelávacích oblastiach budú prostredníctvom redukovaného učebného výstupu prispôsobené individuálnym potrebám žiaka tak, aby sa výchovou a vzdelávaním rozvíjal jedinečný potenciál žiaka, a aby zároveň žiak dokázal preukázať kľúčové spôsobilosti - **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** schválená úplná verzia Štátneho vzdelávacieho programu vrátane definovaného redukovaného učebného výstupu

Odpočet plnenia:

Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie bol schválený 31.03.2023 pod č. 2023/831:7-A2140. Výchova a vzdelávanie sa podľa neho môže uskutočňovať od prvého ročníka:

- od školského roku 2023/2024 v základných školách, s ktorými bude uzavretá dohoda o experimentálnom overovaní,
- od školského roku 2024/2025 alebo 2025/2026 v základných školách na základe registrácie školy v rezortnom informačnom systéme.

Všetky základné školy majú povinnosť postupovať podľa neho vo výchove a vzdelávaní od prvého ročníka od školského roku 2026/2027.

K Štátnemu vzdelávaciemu programu pre základné vzdelávanie bol vydaný Dodatok č. 1 (2023/10619:9-C2140), ktorým sa vzdelávacie štandardy doplnili o [minimálny učebný výstup](#). Minimálny učebný výstup predstavuje takú kvalitatívnu úroveň dosahovaných vedomostí, zručností a postojov žiaka, ktorá mu umožňuje získať nižšie stredné vzdelanie a uchádzať sa o pokračovanie vo vzdelávaní na strednej škole a zároveň určuje dolnú hranicu pri hodnotení, ktorá tomuto zodpovedá. Ciele a obsah výchovy a vzdelávania môžu byť prispôsobené individuálnym potrebám žiaka na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie prostredníctvom vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, individuálnym vzdelávacím programom, poskytovaných podporných opatrení (§ 7 ods. 5 školského zákona).

V školskom roku 2022/2023 prebiehalo experimentálne overovanie prijímania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – variant A do odborov nižšieho stredného odborného vzdelania (NSOV).

Spolu bolo v školskom roku 2022/2023 v učebných odboroch nižšieho stredného odborného vzdelania vzdelávaných 256 žiakov – variant A, z toho novoprijatých do prvého ročníka 129 žiakov. V rámci odborov vzdelávania bolo najviac začlenených žiakov - variant A v učebných odboroch stavebná výroba a výroba konfekcie, najmenej v učebnom odbore lesná výroba.

Výchovno-vzdelávací proces sa riadil školským vzdelávacím programom príslušných učebných odborov, kde hlavný podiel predstavuje praktické vyučovanie. Výsledky experimentálneho overovania poukazujú na schopnosť žiakov, ktorí boli vzdelávaní v špeciálnych triedach ZŠ a v špeciálnych ZŠ podľa variantu A zvládnuť požiadavky vzdelávacích štandardov učebných odborov nižších stredných odborných vzdelávaní.

V súčasnosti je v príprave návrh na doplnenie ustanovenia § 62 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov možnosť prijatia do prvého ročníka vzdelávacieho programu nižšieho stredného odborného vzdelávania aj uchádzača, ktorý absolvoval posledný ročník základnej školy podľa § 97 ods. 5, pís. a) školského zákona.

- MŠVVM SR v školskom roku 2023/2024 zabezpečí, aby obsah externého testovania na účel získania nižšieho stredného vzdelania a komisionálnych skúšok na získanie nižšieho stredného vzdelania a kritériá ich úspešného absolvovania budú nastavené v súlade definovaným minimálnym učebným výstupom. Fyzickým osobám, ktoré vykonávajú externé testovanie na účel získania nižšieho stredného vzdelania alebo komisionálne skúšky na získanie nižšieho stredného vzdelania sa primerane k ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám upravujú podmienky na ich vykonanie. MŠVVM SR v spolupráci s RUŠS zabezpečí regionálnu dostupnosť škôl, ktoré budú

organizovať program vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 31a školského zákona. MŠVVM SR v spolupráci s RUŠS bude sledovať a vyhodnocovať dostupnosť všetkých opatrení na získanie nižšieho stredného vzdelania pre osoby s mentálnym znevýhodnením

- **Merateľný ukazovateľ:** externé testovanie a komisionálne skúšky na získanie nižšieho stredného vzdelania upravené v súlade s definovaným redukovaným učebným výstupom

Odpočet plnenia:

Obsah externého testovania na účel získania nižšieho stredného vzdelania podľa § 155 ods. 9 školského zákona a komisionálnych skúšok v rámci programu vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 31a školského zákona určuje dokument Rámcové učebné plány a vzdelávacie štandardy vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania. Tento [dokument](#) schválilo MŠVVM SR dňa 23.08.2023 pod číslom: 2023/13901:1-A2110 s účinnosťou od 1. septembra 2023.

Dokument obsahuje:

- rámcové učebné plány, ktorými sa upravuje rozsah vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania v základnej škole v rámci programu vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania a
- vzdelávacie štandardy na získanie nižšieho stredného vzdelania, ktorými sa vymedzuje obsah vzdelávania, t. j. výkonový a obsahový štandard vyučovacích predmetov, z ktorých sa uskutočňuje externé testovanie na účel získania nižšieho stredného vzdelania a tiež komisionálna skúška v rámci programu vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania.

Vzdelávacie štandardy na získanie nižšieho stredného vzdelania sú v súlade s minimálnym učebným výstupom, ktorý je súčasťou nového Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy.

Obsahové zameranie testov externého testovania, vrátane vstupného testu do programu vzdelávania, ako aj samotný obsah vzdelávania, hodnotenie a kritériá úspešnosti pri absolvovaní externého testovania a komisionálnych skúšok v rámci programu na získanie nižšieho stredného vzdelania, sú nastavené tak, aby si aj uchádzač so zdravotným znevýhodnením mohol doplniť svoje vzdelanie a získať nižšie stredné vzdelanie na uplatnenie v osobnom, rodinnom a občianskom živote. Najmä ide o:

- určený druh testových úloh, nakoľko testy obsahujú úlohy len s výberom jednej správnej odpovede zo štyroch možností alebo klastre dvoch dichotomických úloh (Pravda-Nepravda, Áno-Nie),
- ustanovené povolené pomôcky, ktorými sú okrem základných písacích potrieb aj kalkulačka, či prehľad matematických vzorcov alebo matematické, fyzikálne a chemické tabuľky alebo slovníky,
- netestovanie uchádzačov v prípade externého testovania a vstupného testu programu vzdelávania z cudzieho jazyka,
- čas určený na vypracovanie testu, malý počet úloh a kritéria hodnotenia testov na externom testovaní,
- možnosť opravného termínu externého testovania,
- vzdelávacie štandardy pre cudzí jazyk v rámci programu vzdelávania na úrovni A1,

- v rámci programu vzdelávania je možné vykonať komisionálne skúšky nie súhrnne po celom absolvovaní programu vzdelávania, ale hneď po absolvovaní vzdelávacieho štandardu pre príslušný vyučovací predmet, ak základná škola poskytuje vzdelávanie blokovou výučbou,
- limitovaný počet komisionálnych skúšok pre žiaka, t. j. žiak môže v jeden deň vykonať najviac dve komisionálne skúšky, a pod.

Regionálne úrady školskej správy každoročne pri určovaní základnej školy zohľadňujú regionálnu dostupnosť škôl pre uchádzačov, ktorí požiadajú o externé testovanie alebo sa prihlásia do programu vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania. Z tohto dôvodu sa v niektorých samosprávnych krajoch testovanie a vzdelávanie uskutočňuje na viacerých základných školách v rámci jedného kraja a zároveň základné školy, na ktorých sa testovanie alebo vzdelávanie bude realizovať určujú Regionálne úrady školskej správy až na základe prijatých žiadostí uchádzačov.

Všetky potrebné informácie pre uchádzačov o získanie nižšieho stredného vzdelania MŠVVM SR zverejňuje a pravidelne v nadväznosti na školský rok aktualizuje na [svojom webovom sídle](#).

V školskom roku 2023/2024 z celkového počtu 139 uchádzačov v 11 určených základných školách absolvovalo vstupný test 87 účastníkov o program vzdelávania, z toho vstupný test vykonalo úspešne 47 účastníkov (54 %), ktorí mohli v súlade so školským zákonom vykonať komisionálne skúšky z vyučovacích predmetov bez potreby absolvovania programu vzdelávania. 40 účastníkov (46 %) z dôvodu, že vykonali vstupný test neúspešne, t. j. nedosiahli v teste celkovú úspešnosť nad 50 %, boli po dobu jedného školského roka zaradení do programu vzdelávania. K 31. augustu 2024 vykonalo z 87 účastníkov úspešne komisionálne skúšky celkom 48 absolventov (55 %), ktorí získali nižšie stredné vzdelanie prostredníctvom programu vzdelávania.

Externého testovania na účel získania nižšieho stredného vzdelania sa v školskom roku 2023/2024 v marci 2024 zúčastnilo 217 účastníkov, z ktorých externé testovanie na získanie nižšieho stredného vzdelania vykonalo úspešne a získalo nižšie stredné vzdelanie celkom 167 účastníkov.

Doposiaľ prostredníctvom externého testovania a programu vzdelávania získalo nižšie stredné vzdelanie v období od 01.01.2022 do 31.08.2024 celkom 342 osôb, ktoré od 01.09.2024 môžu pokračovať v ďalšej vzdelávacej ceste na strednej škole alebo sa môžu zaradiť na trh práce s vyššou kvalifikáciou ako osoby s ukončeným úplným základným vzdelaním.

Ustanovenie čl. IV zákona č. 290/2024 Z. z. z 30. októbra 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov, a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, účinné od 1. januára 2025 dopĺňa možnosť prijímať do prvého ročníka vzdelávacieho programu nižšieho stredného odborného vzdelávania uchádzačov na základe odporúčania špecializovaného centra poradenstva a prevencie, uchádzača s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ktorý získal najmenej primárne vzdelanie. Riaditeľ príslušnej strednej školy môže takéhoto uchádzača prijať, ak v príslušnej strednej škole pôsobí školský podporný tím.

- MŠVVM SR do septembra 2025 zabezpečí vypracovanie kurikulárnych dokumentov, na základe ktorých budú mať tí žiaci s ľahkým mentálnym

postihnutím, ktorí splnia požiadavky vyplývajúce z minimálneho učebného výstupu, možnosť v základných školách alebo špeciálnych základných školách získať nižšie stredné vzdelanie. Tieto kurikulárne dokumenty v školskom roku 2025/2026 rezort školstva pilotne overí tak, aby po plošnom zavedení nového štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie mohli byť platné celoplošne – **úloha vypustená**

- **Merateľný ukazovateľ:** vypracovaný návrh kurikulárnych dokumentov

Odpočít plnenia:

Možnosť získať nižšie stredné vzdelanie musí byť zakotvená v zákone. Aktuálne, v rámci Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2025 (december 2025), MŠVVM SR pripravuje návrhy na zmenu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súčasťou predkladaných návrhov je aj návrh na úpravu možnosti získania nižšieho stredného vzdelania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia tak, aby im bolo umožnené získať nižšie stredné vzdelanie po úspešnom ukončení základnej školy t. j. úspešnom ukončení štátneho vzdelávacieho programu, ktorého súčasťou je aj minimálny učebný výstup a s podporou prostredníctvom systému podporných opatrení.

Zámerom je nahradiť aktuálne platné vzdelávacie programy pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením (v opatrení označované ako „kurikulárny dokument“) Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie, ktorý bol schválený 31.03.2023 pod č. 2023/831:7-A2140, jeho [Dodatkom č. 1](#) (2023/10619:9-C2140), ktorým sa vzdelávacie štandardy doplnili o minimálny učebný výstup a systémom podporných opatrení. Ciele a obsah výchovy a vzdelávania žiaka budú prispôbené jeho individuálnym potrebám na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie prostredníctvom podporných opatrení (plánované rozšírenie Katalógu podporných opatrení). Plnením tohto zámeru bol poverený Národný inštitút vzdelávania a mládeže, ktorý zriadil Hlavnú pracovnú skupinu pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (uskutočnené boli zasadnutia v dňoch 02.07.2024, 22.10.2024 a 11.12.2024; interné výstupy nie sú zatiaľ k dispozícii).

7.6. zabezpečiť bilingválne vzdelávanie pre nepočujúce deti – opatrenie vypustené

- MŠVVM SR v roku 2023 vytvorí pracovnú skupinu na vytvorenie podmienok pre bilingválne vzdelávanie (slovenský jazyk - slovenský posunkový jazyk) pre nepočujúce deti od útleho veku dieťaťa – **úloha vypustená**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet stretnutí pracovnej skupiny

- MŠVVM SR v školskom roku 2023/2024 vytvorí systém rannej starostlivosti pre nepočujúce deti vo veku 0-6 rokov pri bilingválnom vzdelávaní - **úloha vypustená**
- **Merateľný ukazovateľ:** systém rannej starostlivosti pre Nepočujúce deti vo veku 0-6 rokov pri bilingválnom vzdelávaní

Odpočít plnenia:

V súvislosti s určeným vekom (0-6 rokov veku dieťaťa) uvádzame, že podľa § 59 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) sa na predprimárne vzdelávanie prijíma dieťa od troch rokov veku; výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku.

Na základe uvedeného nie je možné vytvoriť systém ranej starostlivosti pre vekovú kategóriu uvedenú v návrhu opatrenia t. j. od 0-6 rokov veku dieťaťa.

Zároveň podotýkame, že aktuálne platné právne predpisy umožňujú výchovu a vzdelávanie v posunkovom jazyku detí nepočujúcich, vrátane detí vo veku od 2-3 do 6 rokov veku dieťaťa a oblasti systému ranej starostlivosti pre deti vo veku od 0-6 rokov veku dieťaťa je venovaná pozornosť v nadrezortnom dokumente „Národná stratégia rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti na roky 2022-2030 (gestor MPSVR SR).

Podľa § 4 písm. b) zákona NR SR č. 149/1995 Z. z. o posunkovej reči nepočujúcich osôb nepočujúcim deťom a žiakom sa zaručuje právo na výchovu a vzdelávanie primárne v slovenskom posunkovom jazyku. Vytváranie konkrétnych podmienok na zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí a žiakov v slovenskom posunkovom jazyku venovalo ministerstvo školstva zvýšenú pozornosť a kontinuálne implementovalo záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv (napr. Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím) pri tvorbe právnych predpisov, rezortných predpisov a usmernení. V rokoch 2016 – 2018 v rámci legislatívnych úprav právnych predpisov ministerstva školstva bolo rozšírené právo nepočujúcich detí a žiakov na výchovu a vzdelávanie primárne v slovenskom posunkovom jazyku. V rámci bezplatného zabezpečovania učebníc, učebných textov a pracovných zošitov bola ustanovená povinnosť ministerstva školstva zabezpečiť učebnice, učebné texty a pracovné zošity s implementáciou posunkovej reči nepočujúcich. Uvedené sa vzťahuje aj na oblasť predprimárneho vzdelávania t. j. detí vo veku od 2-3 rokov veku dieťaťa do 6 roku veku dieťaťa.

Pokiaľ ide o bilingválne vzdelávanie je ustanovené školským zákonom ako výchova a vzdelávanie, ktorá sa môže uskutočňovať ako bilingválne vzdelávanie v štátnom jazyku a súčasne v cudzom jazyku. Bilingválne vzdelávanie sa uskutočňuje v:

- a) bilingválnom programe podľa medzinárodnej dohody uzavretej medzi Slovenskou republikou a iným štátom alebo
- b) študijnom odbore bez medzinárodnej dohody s iným štátom, ak škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v cudzom jazyku najmenej v troch povinných vyučovacích predmetoch.

Z uvedeného vyplýva, že požiadavku vytvoriť systém ranej starostlivosti pre nepočujúce deti vo veku 0-6 rokov pri bilingválnom vzdelávaní nie je možné v zmysle týchto dikcií naplniť.

Zároveň dávame do pozornosti predkladateľa možnosť uvedený zámer realizovať prostredníctvom experimentálneho overovania podľa § 14 ods. 1 písm. f) školského zákona.

8. Zdravie (čl. 25)

SR poskytuje osobám so zdravotným postihnutím rovnaký rozsah, kvalitu a štandard bezplatnej alebo cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti a programov, ktoré sa poskytujú ostatným osobám, a to aj v oblasti zdravotníckych programov zameraných

na sexuálne a reprodukčné zdravie a programov v oblasti verejného zdravia určených pre celú populáciu; ďalej poskytuje zdravotnú starostlivosť, ktorú osoby so zdravotným postihnutím vrátane detí a starších osôb špecificky potrebujú v dôsledku svojho zdravotného postihnutia, a to vrátane včasného zistenia, prípadne intervencie a služieb určených na minimalizáciu alebo prevenciu ďalšieho zdravotného postihnutia.

8.1. implementovať poskytovanie psychosociálneho poradenstva rodičovi a podpory optimálneho vývinu dieťaťa v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti, ak bolo dieťaťu identifikované riziko funkčných obmedzení pri zdravotnom postihnutí/pri predpokladanom vývoji zdravotného postihnutia

- MZ SR *do roku 2025* v spolupráci s ústavnými zdravotníckymi zariadeniami, najmä Národným ústavom detských chorôb v Bratislave, Detskou fakultnou nemocnicou s poliklinikou Banská Bystrica a Detskou fakultnou nemocnicou Košice na základe alokácie finančných prostriedkov z EU fondov v rámci Partnerskej dohody/Programu Slovensko pilotne vytvorí podmienky na dostupnosť komplexnej interdisciplinárnej starostlivosti, ak bolo u dieťaťa identifikované riziko funkčných obmedzení pri zdravotnom postihnutí /pri predpokladanom vývoji zdravotného postihnutia, a to najmä v starostlivosti o raný detský vývin, zriadením odborných centier pre uľahčenie prechodu z ústavnej zdravotnej starostlivosti do komunitnej starostlivosti, so zameraním na zdravie, výživu, a vývin dieťaťa s podporou responzívneho rodičovstva a možností vývinovej stimulácie, vrátane adresného odporúčenia do starostlivosti v regióne
- **Merateľný ukazovateľ:** počet odborných centier, kde sa poskytuje interdisciplinárna starostlivosť na uľahčenie prechodu do komunitnej starostlivosti

Odpočet plnenia:

MZ SR na základe Programu Slovensko a špecifického cieľa ES04.8 pripravilo v roku 2024 zámer NP „Multidisciplinárna pomoc rodičom s dieťaťom s rizikovým alebo neštandardným vývinom v ústavných zdravotníckych zariadeniach“, ktorá by bola najefektívnejším spôsobom zabezpečenia akreditovaného sústavného vzdelávania odborných pracovníkov centier včasnej intervencie a nemocničných duchovných v psychosociálnej prvej pomoci a krízovej intervencii v ústavnom zdravotníckom zariadení a implementácie nového multidisciplinárneho systému poskytovania psychosociálnej prvej pomoci, krízovej intervencie, služby včasnej intervencie a duchovnej starostlivosti rodičovi v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti, ak jeho dieťa bolo narodené predčasne, s nízkou a extrémne nízkou pôrodnou hmotnosťou, ak bolo dieťaťu identifikované riziko vývinu, zriedkavá choroba alebo ťažké zdravotné postihnutie, pri pôrode mŕtveho plodu a pri úmrtí dieťaťa po pôrode prostredníctvom fungovania multidisciplinárneho intervenčného tímu v zložení odborný pracovník - psychológ, sociálny pracovník, liečebný pedagóg, špeciálny pedagóg, ošetrojúci lekár, sestra a nemocničný duchovný, ak si ho rodič vyžiada.

Sekcia zdravia MZ SR v rámci plánovaného zámeru národného programu dostala v novembri 2024 od sekcie európskych programov a projektov stanovisko, že podpora z ESF+ v programovom období 2021 - 2027 je primárne určená na prechod z ústavnej starostlivosti do starostlivosti na komunitnej úrovni. Z uvedeného dôvodu

MZ SR ako sprostredkovateľský orgán pre Programu Slovensko nebolo oprávnené realizovať uvedený projekt.

MZ SR spolupracuje na realizácii „Akčného plánu na roky 2023-2025 k Národnej stratégii rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti 2022-2030“, ktorý bol schválený vládou SR uznesením č. 244/2023 dňa 24.05.2023.

Ako súčasť plnenia opatrení a úloh vychádzajúcich z Národnej stratégie rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti 2022-2030 a Akčného plánu na roky 2023-2025 k predmetnej stratégii, bol vypracovaný materiál „Cesta dieťaťa v ranom veku“ Tento dokument poskytuje rámcové informácie o intervenciách v systéme podpory a pomoci, ktoré sú poskytované dieťaťu a jeho rodine. Cesta dieťaťa v ranom veku má slúžiť aj ako podkladový materiál k iným metodickým materiálom v oblasti ranej starostlivosti o dieťa. Cesta dieťaťa v ranom veku bola schválená ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny.

MZ SR plánuje pripraviť zámer národného programu „Príprava systémového modelu komplexnej starostlivosti o raný detský vývin“. Systémový model komplexnej multidisciplinárnej starostlivosti o raný detský vývin, s nadrezortným prístupom a s mechanizmom prechodu od osvetu, podpory, prevencie, identifikácie, diagnostiky, rehabilitácie/habilitácie a psychosociálnej podpory, je založený na funkčných potrebách dieťaťa, a to podľa Medzinárodnej klasifikácie funkčnej schopnosti, dizability a zdravia Svetovej zdravotníckej organizácie. Tento model starostlivosti je založený na základnom práve dieťaťa na maximálne možný rozvoj svojho vývinového potenciálu a zohľadňuje bio-psycho-sociálne podmienky zdravia v súlade s Rezolúciou a Akčným plánom OSN pre Behaviorálne a kultúrne vhrady /Behavioural and Cultural Insights — BCI v rámci Európskeho pracovného programu - EPW 2020—2025. Zámer NP vyplýva najmä z úlohy „Návrh modelu funkčného systému prechodu detí interdisciplinárnym a medzirezortným systémom ranej starostlivosti podľa WHO: /CF pre deti raného veku“ v rámci Akčného plánu na roky 2023-2025 k Národnej stratégii rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti 2022-2030.

Nová úloha

- MZ SR *do konca roka 2026* pripraví Národný projekt „Príprava systémového modelu komplexnej starostlivosti o raný detský vývin“, pričom jeho realizácia sa začne v 2. štvrtroku 2027
- Merateľný ukazovateľ: vypracovaný a schválený projektový zámer do 31. 12. 2026 a začatie realizácie projektu v 2. štvrtroku 2027

8.2. zlepšiť prístup k zubno- lekárskeму ošetrovaniu v celkovej anestézii pre osoby so zdravotným postihnutím

- MZ SR *do roku 2024* pripraví návrh novely zákona č. 577/2004 Z. z o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, v ktorom uvedie zoznam diagnóz, pri ktorých má poistenec nárok na zubno-lekárske ošetrovanie v celkovej anestézii, s plne alebo čiastočne uhrádzanými zubno-lekáorskými výkonmi zo zdrojov verejného zdravotného poistenia, a to aj v prípade, ak takýto poistenec neabsolvoval v predchádzajúcom kalendárnom roku preventívnu zubno-lekársku prehliadku - **splnené**

- **Merateľný ukazovateľ:** predloženie návrhu novely zákona do legislatívneho procesu

Odpočet plnenia:

Príprava zákona č. 360/2024 Z. z. z 10. decembra 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Uvedený zákon vo svojom čl. IV novelizoval o. i. aj zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, ktorý v § 5 ustanovil podmienky zubno-lekárskej starostlivosti v celkovej anestézii.

V roku 2024 MZ SR predložilo do legislatívneho procesu návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, účelom navrhovaného zákon bolo umožniť poistencovi zubno-lekárske ošetrenie v celkovej anestézii plne alebo čiastočne uhrádzané z verejného zdravotného poistenia, a to aj v prípade, že v predchádzajúcom kalendárnom roku neabsolvoval preventívnu prehliadku u zubného lekára. Zubno-lekárske výkony sa vykonávajú na základe lekárskeho odporúčania na zubno-lekárske ošetrenie v celkovej anestézii, pričom lekárske odporúčanie závisí od aktuálnej patopsychológie a klinického stavu pacienta.

- MZ SR v roku 2025 zabezpečí zvýšenie počtu zubných ambulancií poskytujúcich zubné ošetrenia v celkovej anestézii tak, aby ich geografická dostupnosť zodpovedala oprávneným potrebám pacientov vyžadujúcich tento spôsob ošetrenia
- **Merateľný ukazovateľ:** počet nových ambulancií a počet do vybudovaných ambulancií

Aktualizácia úlohy

- MZ SR v roku 2028 zabezpečí zvýšenie počtu zubných ambulancií poskytujúcich zubné ošetrenia v celkovej anestézii tak, aby ich geografická dostupnosť zodpovedala oprávneným potrebám pacientov vyžadujúcich tento spôsob ošetrenia
- **Merateľný ukazovateľ:** počet nových ambulancií a počet do vybudovaných ambulancií

Odôvodnenie:

Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice I. stomatologická klinika poskytuje detskú sanáciu chrupu v celkovej anestézii, vrátane [stomatochirurgie a maxilofaciálnej chirurgie](#). Obsahuje oddelenia pre detskú stomatológiu, stomatochirurgiu s indikáciou na anestéziu.

Detská fakultná nemocnica Košice (NÚDCH /DFN Košice) - má ambulanciu pediatrickej anestéziológie a intenzívnej medicíny, ktorá spolupracuje s VŠZP. Ambulancia zabezpečuje anestéziu detí počas stomatologických aj chirurgických výkonov.

Národný ústav detských chorôb (NÚDCH). Špecializovane sa venuje ústretovému prístupu k detským pacientom – vrátane výkonov v celkovej anestézii.

Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica. II. klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny ponúka regionálnu a celkovú anestéziu aj pri stomatochirurgických výkonoch – vrátane extrakcií a operácií čeľustnej oblasti unlp.sk. Spolupracuje s maxilofaciálnou chirurgiou – [vhodná pre komplexné zubné zákroky s anamnézou na anestéziu](#).

- MZ SR v roku 2025 pripraví na rokovanie Rady vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím informáciu o vytvorení nových zubných ambulancií poskytujúcich zubné ošetrenia v celkovej anestézii pre osoby so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** informácia o vytvorení nových zubných ambulancií poskytujúcich zubné ošetrenia v celkovej anestézii pre osoby so zdravotným postihnutím

Nová úloha

- MZ SR do konca roky 2026 v spolupráci s Komorou zubných lekárov pripraví Klinický štandard poskytovania zubno-lekárskej starostlivosti pre deti/osoby s ŤZP a ťažko ošetriteľných pacientov, ktorý bude popisovať primárnu, sekundárnu, terciárnu zubno-lekársku starostlivosť a vzdelávanie stomatológov
- **Merateľný ukazovateľ:** zverejnený a uvedený do praxe Klinický štandard poskytovania zubno-lekárskej starostlivosti pre deti/osoby s ŤZP a ťažko ošetriteľných pacientov

Nová úloha

- MZ SR do konca roka 2027 vytvorí a schváli kódy pre výkony v rámci zubno-lekárskej starostlivosti pri ošetrovaní ťažko ošetriteľných pacientov so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** zverejnené a uvedené do praxe nové výkony

8.3. podpora včasnej prevencie vývinových funkčných porúch u detí pri poskytovaní všeobecnej zdravotnej starostlivosti

- MZ SR v spolupráci s hlavným odborníkom pre všeobecnú starostlivosť o deti a dorast a Slovenskou spoločnosťou primárnej pediatickej starostlivosti do roku 2024 podporí vo všeobecnej ambulantnej starostlivosti o deti a dorast elektronické vyplňanie skríningov Tekos a M-CHAT a monitorovacej a skríningovej metódy S-PMV podľa Štandardu vyšetrení psychomotorického vývinu detí pri 2.-11. preventívnej prehliadke v primárnej starostlivosti na základe alokácie finančných prostriedkov čerpaných z EU fondov v rámci Partnerskej dohody/Programu Slovensko, vrátane získavania a štatistického vyhodnocovania dát k prevencii vývinových funkčných porúch u detí – **úloha vypustená**
- **Merateľný ukazovateľ:** počet podporených ambulancií a počet štatistických analýz

Odpočít plnenia:

MZ SR navrhuje zrušenie a vypustenie predmetnej úlohy, na základe nižšie uvedených skutočností považujeme predmetnú úlohu za neopodstatnenú a nadbytočnú.

V rámci rozsahu preventívnych prehliadok podľa prílohy č. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. je už v súčasnosti zahrnuté aj vyšetrenie psychomotorického vývinu, a preto v tomto smere nevidíme potrebu legislatívnej zmeny.

Na základe Programu spolupráce UNICEF a MZ SR „Posilnenie a rozšírenie starostlivosti o raný detský vývin na Slovensku, vrátane detí odídenčov z Ukrajiny“ sa realizoval od apríla 2023 do septembra 2024, s univerzitami a viacerými štátnymi, neštátnymi a neziskovými organizáciami zaoberajúcimi sa a poskytujúcimi ranú starostlivosť a včasné intervencie. Na tejto spolupráci sa začala štandardizácia a v priebehu projektu sa rozšírila na ďalších poskytovateľov starostlivosti o raný detský vývin. Výsledkami Programu sú aktivity (vybrané WHO: ICF kódy pre raný vek; webový portál ICF.SK s vyhľadávačom kódov WHO:ICF; oficiálne preklady základných materiálov WHO k tejto problematike; podklady k rámcovému materiálu Komplexná starostlivosť o raný detský vývin; doplnená funkcionálna web Zdravie dieťaťa s prvými videami k vybraným položkám dotazníkov S-PMV).

Počas Programu v rámci univerzálného preventívneho programu pre všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť „Zdravie dieťaťa“ v tejto súvislosti vznikli:

- ukrajinská verzia elektronických skríningov S-PMV a M-CHAT, zverejnené [na webovom portáli](#);
- otázky skríningu S-PMV krátkymi videami na zvýšenie názornosti a porozumenia rodičmi v oboch jazykových verziách;
- odosielanie skríningových dotazníkov vyplnených rodičmi v ukrajinskom jazyku na emailové adresy pediatrov zabezpečené v oboch jazykoch;
- príručka v ukrajinskom jazyku pre administráciu skríningových metód zverejnenú v rámci štandardného postupu MZ SR „Štandard vyšetrení psychomotorického vývinu detí pri 2.-11. preventívnej prehliadke v primárnej starostlivosti – 1. revízia“ [na stránke MZ SR](#);
- možnosť písať otázky rodičov a dostať odpoveď aj v ukrajinskom jazyku cez kontaktný formulár pre prípad akýchkoľvek nejasností pri používaní [webového portálu Zdravie dieťaťa](#);
- databáza na získavanie disagregovaných dát. v rámci webového portálu Zdravie dieťaťa.

V marci 2024 vzniklo „[Virtuálne centrum zdravie dieťaťa MKF](#)“, ktoré zahŕňa prehľad MKF kódov so zameraním na telesné funkcie, stavba tela, aktivity a účasť a faktory životného prostredia.

V Databáze vybraných vývinových ukazovateľov FOND Prof. K. Matulay n. f. je doteraz uložených 283 657 rodičovských dotazníkov. Podľa Štatistického úradu sa v r. 2023 narodilo v SR 48 600 detí. Rodičovské dotazníky S-PMV v tom roku vyplnilo pre deti vo veku do 1 mes. 6 718 rodičov, z čoho vychádza odhad reprezentatívnosti údajov v Databáze: 13,8%. Spolupracuje pri elektronickej verzii už 36% pediatrov vzhľadom k všetkým PZSVAS pre deti a dorast.

Nová úloha

- MZ SR *do roku 2027* pripraví akčný plán a opatrenia na podporu komplexného preventívneho a diagnostického procesu pri neurovývinových poruchách u detí a dospelých, vrátane podpory multidisciplinárnej spolupráce
- **Merateľný ukazovateľ:** spracovaný akčný plán

8.4 priebežne aj naďalej pri rokovaní Kategorizačnej komisie pre zdravotnícke pomôcky a Kategorizačnej komisie pre špeciálne zdravotnícke materiály vyhodnocovať finančnú dostupnosť kategorizovaných zdravotníckych pomôcok, zariadení a podporných technológií v rámci kompetencií, ktoré v tomto smere MZ SR má ako orgán spravujúci kategorizačný proces

- MZ SR bude *raz ročne* organizovať spoločné konzultačné stretnutie predstaviteľov MZ SR, zdravotných poisťovní, distribútorov a predstaviteľov organizácií osôb so zdravotným postihnutím a patientskych organizácií s cieľom definovať zdroje aktuálnych problémov a možnosti ich riešenia
- **Merateľný ukazovateľ:** zaradovanie problematiky doplatkov u pomôcok pre najviac zdravotne postihnuté osoby do rokovaní jednotlivých kategorizačných komisií

Odpočet plnenia:

Problematika dostupnosti zdravotníckych pomôcok a špeciálnych zdravotníckych materiálov pre osoby so zdravotným postihnutím je integrálnou súčasťou každého rokovania oboch zmienených kategorizačných komisií a pri každej novej prerokováanej položke na MZ SR upozorňujeme (a komisie v rámci svojich možností — zákon č. 363/2011 Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, 5 90, ods. 3 berú do úvahy) aj otázky dostupnosti novo kategorizovaných pomôcok. Ten istý princíp uplatňujeme na MZ SR aj v prípade zmeny úhradovej politiky akejkoľvek položky alebo podskupiny pomôcok.

- MZ SR bude na požiadanie patientskych organizácií alebo organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím *raz ročne* organizovať spoločné konzultačné stretnutie predstaviteľov MZ SR, zdravotných poisťovní, distribútorov a predstaviteľov organizácií osôb so zdravotným postihnutím a patientskych organizácií s cieľom analyzovať návrhy zástupcov pacientov na reálne riešenia aktuálnych problémov úhradovej politiky
- **Merateľný ukazovateľ:** počet spoločných konzultačných stretnutí a ich výsledok

Odpočet plnenia:

Realizácia tohto opatrenia je značne komplikovaná vzhľadom na široký okruh definovaných účastníkov a termínovú koordináciu. Najmä v prípade významných zmien v kategorizácii a/alebo úhradovej politike) predmetnú vec prekonzultujeme so všetkými zainteresovaným, v prípade možnosti aj na koordinovanom stretnutí tak, ako to predpokladá daná úloha.

Navrhujeme prehodnotiť:

- a) výšku poskytovaných príspevkov zo zdravotného poistenia na nákladné zdravotnícke pomôcky a zdravotnícke pomôcky, ktorých ceny enormne narastajú v dôsledku rastu Cien surovín a práce;
- b) výšku administratívnych poplatkov za zaradenie nových pomôcok a za zmeny Cien pomôcok.

Ide o dlhodobu a opakovane požadované riešenia pretrvávajúcej kritickej situácie v oblasti zabezpečenia zdravotníckych pomôcok. Opakovaným odôvodnením odmietania riešiť tieto požiadavky je to, že potrebné náklady nie sú zapracované do štátneho rozpočtu.

Preto navrhujeme termíny plnenia, ktoré by mali také zapracovanie umožniť.

- a) na MZ SR pripravujeme návrh legislatívnych zmien, ktoré by zabezpečili efektívnejší spôsob stanovovania úhrady zdravotnej poisťovne na základe medzinárodne dostupných úhrad týchto pomôcok z verejného zdravotného poistenia a súčasne iný spôsob hospodárenia zdravotných poisťovní so zdravotnými pomôckami tak, aby pre najmä zdravotne znevýhodnených poistencov boli osobitne tie najnáročnejšie pomôcky dostupné lepšie a za prijateľnejšiu výšku prípadných doplatkov;
- b) MZ SR pripravuje legislatívnu iniciatívu v oblasti novelizácie zákona o správnych poplatkoch v tom zmysle, aby poplatky boli nastavené v prospech efektívneho spôsobu aktualizácie zoznamu, flexibilného vyradovania nedodávaných pomôcok zo zoznamu a racionálneho zaradovania nových pomôcok do zoznamu tak, aby správne poplatky neboli tým faktorom, ktorý spomaľuje alebo bráni zaradovaniu nových pomôcok do zoznamu a robí prekážky výrobcom požiadať o vyradenie nevyrábanej/nedodávanej pomôcky na slovenský trh.

MZ SR aktívne periodicky komunikuje so širokým spektrom patientskych organizácií, asociácií výrobcov a relevantnými štátnymi orgánmi, ktoré majú v agende podporu osôb so zdravotným postihnutím, na špecifických problémoch jednotlivých skupín týchto pacientov.

Konkrétne sa jedná o nasledovné inštitúcie a organizácie: Asociáciu na ochranu práv pacientov; Asociáciu poskytovateľov sociálnych služieb; Asociáciu výrobcov klinickej výživy; Združenie pacientov s diabetom DIADOR; Združenie pacientov s inkontinenciou InkoFórum; Združenie pacientov s fenylketonúriou Klub čiernych kostí; Liga proti rakovine; Organizácia muskulárnych dystrofií; Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením; Rada Vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím; Slovenská diabetologická spoločnosť; Slovenská diabetologická asociácia; Združenie výrobcov a dodávateľov diagnostiky „in vitro“ SEDMA; Slovenský paraolympijský výbor; Slovenská asociácia výrobcov a dodávateľov zdravotníckych pomôcok SK+MED; Slovenská komora ortopedických technikov (SKoRT); Slovenská lekárska komora (SLeK); Slovenská spoločnosť pre enterálnu a parenterálnu výživu; Slovenská spoločnosťou pre spánkovú medicínu; Úrad verejného zdravotníctva SR.

8.5. zabezpečiť podporu zdravotníckym pracovníkom pri manažmente pacientov so zdravotným postihnutím. MZ SR zabezpečí zdravotníckym pracovníkom podporu (informačnú, vzdelávaciu) na zlepšenie ich zručností v oblasti komunikácie s osobami so zdravotným postihnutím a ich rodinnými príslušníkmi s ohľadom na ich špecifické potreby

- MZ SR do roku 2030 v spolupráci s reprezentatívnymi organizáciami zastupujúcimi osoby so zdravotným postihnutím zapracuje do minimálnych

štandardov špecializačného štúdia v rámci komplexnej inovácie minimálnych štandardov pre jednotlivé zdravotnícke povolania tému: Komunikácia s osobami so zdravotným postihnutím pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii

- **Merateľný ukazovateľ:** inovované minimálne štandardy pre zdravotnícke povolania lekár, zubný lekár, sestra, pôrodná asistentka, zdravotnícky záchranár, praktická sestra - asistent, logopéd, psychológ, liečebný pedagóg a fyzioterapeut

Odpočet plnenia:

MZ SR v roku 2024 v spolupráci s LF UK Bratislava akreditovalo 19.06.2024 programy sústavného vzdelávania „Manažment agresivity a porúch správania v psychiatrii pre lekárov, sestry, zdravotníckych asistentov – praktické sestry, psychológov a zdravotníckych záchranárov“ a „Manažment agresivity a porúch správania v psychiatrii pre sanitárov, neodkladná podpora životných funkcií“, ktoré sú zamerané na vzdelávanie v oblasti deeskalačných techník pre odborníkov z oblasti duševného zdravia. Zároveň s prípravou na vzdelávanie garanti a lektori vzdelávania absolvovali prípravu v deeskalačných technikách v spolupráci s Psychiatrickou nemocnicou Bohnice Praha v priebehu septembra až decembra 2024.

Dňa 17.09.2024 Psychiatrická klinika LF UK, UNB v Nemocnici Staré Mesto vybudovala a uviedla do prevádzky nové simulačné centrum za účelom inovatívneho prístupu vo vzdelávaní budúcich lekárov, psychiatrov a ďalších zdravotníckych pracovníkov, pôsobiacich v oblasti duševného zdravia. Ide o metódu, ktorá umožňuje sebaskúsenosť, získanie praktických skúseností a zručností, ich tréning v bezpečnom prostredí a pokojnej atmosfére. Umožní nielen si vyskúšať to, čo prináša klinická prax, ale najmä robiť chyby, ktorým sa je následne v klinickej praxi možné vyhnúť.

Okrem iného máme za to, že predmetná problematika bola a je súčasťou vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, či už sa jedná o do minimálnych štandardov špecializačného štúdia v rámci komplexnej inovácie minimálnych štandardov pre jednotlivé zdravotnícke povolania tému: Komunikácia s osobami so zdravotným postihnutím pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii. Áno, existuje viacero aktuálnych vzdelávacích iniciatív zameraných na posilnenie komunikácie zdravotníckych pracovníkov s osobami so zdravotným postihnutím a ich rodinami, vrátane podporných a informačných programov. Tu sú kľúčové príklady: Empowering People with Disabilities (PWD): Communication and Active Engagement. Kurz zameraný na verbálne i neverbálne komunikačné techniky pre prácu s osobami s postihnutím. [Vzdelávanie prebieha formou workshopov a rolových hier](#), nasledujú nové termíny, vrátane 7.–12. júla 2025 v Grécku.

Európska platforma ponúka množstvo online školení pre pracovníkov v komunitných službách, sociálnom plánovaní a inkluzívnej starostlivosti, vrátane zameraní na podporné rozhodovanie a inkluzívne vzdelávanie.

Inklucentrum: Slovenské centrum inkluzívneho vzdelávania poskytuje školenia, workshopy a supervízie pre pedagogických a odborných pracovníkov, zamerané na inkluzívnu komunikáciu, nenásilnú komunikáciu (NVC) a riešenie potrieb detí so špecifickými potrebami. Katedra špeciálnej a inkluzívnej edukácie, UK v Bratislave Ponúka kurz pre učiteľov, špeciálnych pedagógov a až aj pre zdravotníckych pracovníkov cez magisterský program, kde je súčasťou aj komunikačný tréning s osobami s postihnutím. Na Slovensku je dobrá dynamika vzdelávania – prostredníctvom SZU, UK, a Inklucentra sú prístupné kvalitné akreditované programy

pre profesionálov. Komunikačné zručnosti s osobami so zdravotným postihnutím sú súčasťou kurikula predgraduálneho aj postgraduálneho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov na Slovensku. Zaradenie do kurikula (predgraduálne vzdelávanie) Lekárske fakulty a SZU: Niektoré lekárske fakulty (napr. LF UK, SZU) majú zaradené do štúdia komunikačné zručnosti, ale len všeobecne, nie špecificky zamerané na ľudí so zdravotným postihnutím. Študenti medicíny a ošetrovateľstva majú predmety ako: Základy komunikácie s pacientom. Etika v zdravotníctve. Psychológia chorého človeka. Zaradenie do praktických cvičení a stáží. V medicíne, ošetrovateľstve, fyzioterapii a iných odboroch alebo verejnom zdravotníctve môžu študenti prísť do kontaktu s pacientmi so zdravotným znevýhodnením na klinických pracoviskách, kde priamo pri klinických cvičeniach praktizujú komunikačné zručnosti a nabierajú skúsenosti. V špecializovaných zariadeniach (napr. rehabilitačné centrá, domovy sociálnych služieb, detské neurocentrá) sa praktická výučba zameriava aj na špecifickú komunikáciu.

Postgraduálne vzdelávanie a špecializácie: V rámci špecializačných štúdií (napr. špecializácia v dlhodobej starostlivosti, komunitnom ošetrovateľstve, špeciálnej pedagogike v zdravotníctve) môže byť dôraz na komunikáciu s osobami so zdravotným postihnutím výraznejší.

Európske smernice kladú dôraz na kontinuálny odborný rozvoj zdravotníckych pracovníkov, ktorým je zabezpečené obnovovanie vedomostí znalostí, zručností a schopností s cieľom zachovania bezpečného a účinného výkonu povolania a udržania kroku s vývojom. Ustanovujú povinnosť členským štátom zabezpečiť predmetné vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov a ponechávajú na ich zodpovednosť, akým spôsobom túto povinnosť splnia.

Slovenská republika si tento záväzok plní prostredníctvom koncepčných a strategických materiálov a právnych predpisov rezortu zdravotníctva.

Zákomom č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je definované sústavné vzdelávanie ako priebežné obnovovanie, prehĺbovanie a udržiavanie získanej odbornej spôsobilosti v súlade s rozvojom príslušných odborov po celý čas výkonu zdravotníckeho povolania. Sústavné vzdelávanie pre zdravotníckych pracovníkov príslušného zdravotníckeho povolania zabezpečuje zamestnávateľ, odborné spoločnosti Slovenskej lekárskej spoločnosti a komora, v ktorej je zdravotnícky pracovník registrovaný, samostatne alebo v spolupráci so vzdelávacími ustanovizňami alebo inými medzinárodne uznanými odbornými spoločnosťami alebo profesiovými združeniami a poskytovateľmi.

Hodnotenie sústavného vzdelávania vykonáva komora príslušná na vedenie registra samostatne alebo v spolupráci s medzinárodne uznávanou organizáciou na prideľovanie kreditov na sústavné vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov v príslušnom zdravotníckom povolaní. Kritériá a spôsob hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov majú byť realizované v súlade s vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 74/2019 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckeho pracovníka.

8.6. participovať na podujatiach a konferenciách umožňujúcich podporu zvyšovania informovanosti o zriedkavých chorobách medzi odbornou a laickou verejnosťou a organizovať podujatia a konferencie umožňujúce zvyšovanie informovanosti o zriedkavých chorobách

- MZ SR bude *každoročne* podporovať zvyšovanie informovanosti o zriedkavých chorobách medzi odbornou a laickou verejnosťou (vrátane pacientov). Vytvárať podporné stratégie pre pacientov so zriedkavými chorobami v rámci stratégie pacientov so zdravotným postihnutím. Podporovať expertízu a medzinárodnú spoluprácu v oblasti zriedkavých chorôb - zapojenie slovenských pracovísk zapojených v Európskych referenčných sieťach, ako aj iných pracovísk, ktoré sa venujú pacientom so zriedkavými chorobami (Národný zoznam pracovísk pre zriedkavé choroby v SR). Vytvárať prostredie, ktoré umožňuje transparentný prístup k inovatívnym a moderným liečebným možnostiam, ktoré odpovedajú súčasnému vedeckému poznaniu
- **Merateľný ukazovateľ:** participácia na medzinárodnom dni zriedkavých chorôb, organizovanie konferencie o zriedkavých chorobách, organizovanie workshopov pre pracoviská zapojené v ERN

Odpočet plnenia:

MZ SR participovalo na 13. slovenskej konferencii o zriedkavých chorobách, na ktorej sa zúčastnili odborníci v rámci mnohých medicínskych špecializácií a nadviazali sa viaceré pracovné diskusie.

MZ SR sa spolu s pridruženými organizáciami zúčastňuje na európskych projektoch v problematike Európskych referenčných sietí, čo umožní konzultácie diagnóz pacientov so zriedkavými chorobami s odborníkmi v EÚ a tým skvalitnenie a zefektívnenie pomoci týmto pacientom.

- MZ SR *do konca 4. kvartálu 2024* zabezpečí v spolupráci s poisťovňami dostupnosť genetických a biochemických vyšetrení, zníži administratívnu záťaž spojenú s obmedzeniami schvaľovania týchto vyšetrení zdravotnými poisťovňami; dynamická úprava katalógov výkonov genetických a biochemických vyšetrení v diagnostických laboratóriách molekulovej genetiky a klinickej biochémie (prinajmenšom v centrách expertízy pre zriedkavé choroby) a následne dostupnosť liekov na zriedkavé choroby (schvaľovanie liečby bez potreby doplatkov od pacientov so zdravotným postihnutím; umožnenie vstupu nových liekov na zriedkavé choroby na slovenský trh)
- **Merateľný ukazovateľ:** konferencia so zástupcami poisťovní a odborných spoločností lekárskej genetiky a klinickej biochémie s programom:
- zabezpečenie genetických vyšetrení v Slovenskej republike, ich rozsahu a financovania
- zabezpečenie biochemických vyšetrení pre oblasť dedičných metabolických chorôb, ich rozsahu a financovania

Odpočet plnenia:

MZ SR v roku 2024 realizovalo prípravnú fázu pre riešenie predmetnej problematiky.

Okrem iného:

Komisia pre zriedkavé choroby MZ SR ako poradný orgán ministra momentálne pracuje na týchto problematikách:

- aktívne sledovanie pripravovanej legislatívy a reakcia na možné dopady na pacientov so zriedkavými chorobami,
- plnenie úloh z Akčného plánu starostlivosti o pacientov o zriedkavými chorobami,

- podpora pracovísk zapojených v Európskych referenčných sieťach (ERN) pomocou zapojenia v projektoch EÚ JARDIN- zameraný na podporu pracovísk a ERDERA - zameraný na výskum v oblasti zriedkavých chorôb (zapojené je MZ SR spolu s NÚDCH pridružený partner).
- MZ SR bude *od roku 2027* podporovať vedecké inštitúcie pri identifikácii genetických faktorov v etiológii zriedkavých chorôb a v skúmaní genotypovo-fenotypových korelácií (poskytovanie vedeckých grantov, podpora zahraničných výskumných stáží)
- **Merateľný ukazovateľ:** počet grantových výziev v oblasti zriedkavých chorôb, resp. genotypovo - fenotypových korelácií

Aktualizácia úlohy

- MZ SR bude *od roku 2027* v spolupráci s MŠVVM SR podporovať vedecké inštitúcie pri identifikácii genetických faktorov v etiológii zriedkavých chorôb a v skúmaní genotypovo-fenotypových korelácií (poskytovanie vedeckých grantov, podpora zahraničných výskumných stáží)
- **Merateľný ukazovateľ:** počet grantových výziev v oblasti zriedkavých chorôb, resp. genotypovo - fenotypových korelácií a počet podporených výskumných projektov v oblasti zriedkavých chorôb

Odpočet plnenia:

MZ SR má za to, že MŠVVM SR má vo svojej gescii: financovanie vedeckého výskumu, správu grantových schém a rozvoj vedeckej infraštruktúry.

Formy podpory: výskumné granty (napr. VEGA, KEGA, APVV). Financovanie projektov zameraných na genetiku a medicínsky výskum. Podpora mladých vedcov a výskumných stáží v zahraničí.

- Ďalej Slovenská akadémia vied (SAV). Zodpovednosť: základný a aplikovaný výskum v oblasti genetiky, molekulárnej biológie a medicíny. Formy podpory: Výskumné programy v ústavoch SAV (napr. Ústav molekulárnej biológie, Ústav experimentálnej genetiky). Medzinárodná spolupráca a mobility vedcov. Prístup k špičkovému výskumnému vybaveniu.
- Európske a medzinárodné grantové agentúry. Zodpovednosť: poskytovanie finančnej podpory na medzinárodné výskumné projekty. Príklady: Horizon Europe. ERA-NET E-Rare. Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA). Európska referenčná sieť pre zriedkavé choroby (ERN).
- Neziskové organizácie a patientské združenia. Zodpovednosť: advokačná činnosť, fundraising, prepojenie pacientov a výskumu. Príklady: Aliancia zriedkavých chorôb Slovenska. Liga proti rakovine (v prípade genetických onkologických syndrómov). Podpora cez granty či spolupráce s výskumnými centrami.

- MZ SR *od roku 2025* zabezpečí v spolupráci s NCZI vytváranie registrov pacientov so zriedkavými chorobami s možnosťou prepojenia sa na európske registre, vytvorenia možnosti vstupovať do registrov vopred určenými odborníkmi v uvedenej oblasti
- **Merateľný ukazovateľ:** počet existujúcich registrov v oblasti zriedkavých chorôb, počet registrov, ktoré zdieľajú dáta s ERN

Aktualizácia úlohy

- MZ SR *od roku 2028* zabezpečí v spolupráci s NCZI vytváranie registrov pacientov so zriedkavými chorobami s možnosťou prepojenia sa na európske registre, vytvorenia možnosti vstupovať do registrov vopred určenými odborníkmi v uvedenej oblasti
- **Merateľný ukazovateľ:** počet existujúcich registrov v oblasti zriedkavých chorôb, počet registrov, ktoré zdieľajú dáta s ERN

- MZ SR bude *od roku 2025* vytvárať administratívne pracovné miesta centier expertízy pre zriedkavé choroby, odbremenenie odborníkov od administratívnej záťaže a vytváranie časového priestoru pre pacientov
- **Merateľný ukazovateľ:** počet administratívnych pracovných miest podporených MZ SR

Odpočet plnenia:

MZ SR s úlohou nesúhlasí a žiada o jej vypustenie. Má za to, že zdravotnícke zariadenia realizujú opatrenia pre zriaďovanie administratívnych pozícií v rámci interných personálnych kapacít. Zabezpečenie, aby odborníci (napr. lekári, genetikovia, klinickí pracovníci) neboli zaťaženi administratívnymi úlohami – tieto úlohy majú plniť koordinátori, asistenti či case manažéri a zároveň vytvárajú v rámci interdisciplinárnych tímov ich jasné rozdelenie úloh.

- MZ SR *v roku 2025* v spolupráci so vzdelávacími ustanovizňami zapracuje do vzdelávacieho procesu pre jednotlivé zdravotnícke povolania témy: Ľudské práva, zachovanie dôstojnosti a nezávislosti; Komunikácia s osobami so zdravotným postihnutím pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii pri získavaní informovaného súhlasu, Komunikácia so zástupcami dieťaťa so zdravotným postihnutím pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti bez diskriminácie na základe zdravotného znevýhodnenia
- **Merateľný ukazovateľ:** inovované minimálne štandardy pre vybrané zdravotnícke povolania

Odpočet plnenia:

MZ SR v roku 2024 v spolupráci s LF UK Bratislava akreditovalo 19.06.2024 programy sústavného vzdelávania „Manažment agresivity a porúch správania v psychiatrii pre lekárov, sestry, zdravotníckych asistentov — praktické sestry, psychológov a zdravotníckych záchranárov” a „Manažment agresivity a porúch správania v psychiatrii pre sanitárov, neodkladná podpora životných funkcií”, ktoré sú zamerané na vzdelávanie v oblasti deeskalačných techník pre odborníkov z oblasti duševného zdravia. Zároveň s prípravou na vzdelávanie garanti a lektori vzdelávania absolvovali prípravu v deeskalačných technikách v spolupráci s Psychiatrickou nemocnicou Bohnice Praha v priebehu septembra až decembra 2024.

Dňa 17.09.2024 Psychiatrická klinika LF UK, UNB v Nemocnici Staré Mesto vybudovala a uviedla do prevádzky nové simulačné centrum za účelom inovatívneho prístupu vo vzdelávaní budúcich lekárov, psychiatrov a ďalších zdravotníckych pracovníkov, pôsobiach v oblasti duševného zdravia. Ide o metódu, ktorá umožňuje

seba skúsenosť, získanie praktických skúseností a zručností, ich tréning v bezpečnom prostredí a pokojnej atmosfére. Umožní nielen si vyskúšať to, čo prináša klinická prax, ale najmä robiť chyby, ktorým sa je následne v klinickej praxi možné vyhnúť.

8.7. podpora poskytovania perinatálnej zdravotnej starostlivosti

- MZ SR bude *priebežne* poskytovať osobám so zdravotným postihnutím rovnaký rozsah, kvalitu a štandard bezplatnej alebo cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti, ktoré sa poskytujú ostatným osobám, a to aj v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a v oblasti verejného zdravia určených pre celú populáciu
- **Merateľný ukazovateľ:** systematické preverovanie a hodnotenie dodržiavania štandardného postupu (Štandardný postup na výkon prevencie: Starostlivosť o matku a novorodenca podľa zásad Baby-friendly Hospital Initiative (BFHI) – podpora vzťahovej väzby a laktácie) v oblasti gynekológie a pôrodnictva pri dodržiavaní zásad Baby-friendly Hospital Initiative (BFHI)

Odpočet plnenia:

S cieľom zabezpečiť systematické preverovanie a hodnotenie dodržiavania štandardného postupu (Štandardný postup na výkon prevencie: Starostlivosť o matku a novorodenca podľa zásad Baby-friendly Hospital Initiative (BFHI) — podpora vzťahovej väzby a laktácie) v oblasti gynekológie a pôrodnictva pri dodržiavaní zásad Baby friendly Hospital Initiative (BFHI) predložilo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky Komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 — 2027 pre Cieľ 4 (Sociálnejšia a iluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv) politiky súdržnosti ECI Zámer národného projektu „Podpora vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v podpore dojčenia a vzťahovej väzby a vykonávanie klinických auditov v oblasti Baby friendly hospital initiative (BFHI)“, ktorý predmetná komisia schválila dňa 09.11.2023.

Nakoľko MZ SR v súčasnosti disponuje Národným projektom Podpora vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v podpore dojčenia a vzťahovej väzby a vykonávanie klinických auditov v oblasti Baby friendly hospital initiative (BFHI) schváleným Komisiou pre Program Slovensko 2021 — 2027, vykonalo na základe platnej legislatívy a v rámci predmetného projektu v poslednom kvartáli roku 2024 u troch poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti klinické audity.

8.8. podpora poskytovania zdravotnej starostlivosti dieťaťu prepustenému po pôrode do domáceho prostredia

- MZ SR v rokoch 2024 – 2025 zabezpečí dostupnosť zdravotnej starostlivosti dieťaťu, vrátane dieťaťa so zdravotným postihnutím, prepustenému do domáceho prostredia po pôrode, uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia
- **Merateľný ukazovateľ:** návrh úpravy právnych predpisov na zabezpečenie plne uhrádzanej zdravotnej starostlivosti poskytovanej dieťaťu prepustenému do domáceho prostredia po pôrode agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti

Odpočít plnenia:

V roku 2024 MZ SR predložilo do legislatívneho procesu návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 577/2004 Z. z.“) na skvalitnenie zdravotnej starostlivosti poskytovanej v rozsahu ošetrovateľskej praxe dieťaťu s potrebou ošetrovateľskej starostlivosti, najmä dieťaťu so zdravotným postihnutím a dieťaťu zo sociálne slabého prostredia, po prepustení z ústavného zdravotníckeho zariadenia do domáceho prostredia alebo iného prirodzeného prostredia dieťaťa. Cieľom návrhu zákona bolo na základe verejného zdravotného poistenia poskytovať dieťaťu v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí ošetrovateľské výkony agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Ďalej zámerom návrhu zákona bolo odbremeniť pracoviská ústavných zdravotníckych zariadení od dodatočných konzultácií poskytovaných zákonným zástupcom po prepustení dieťaťa do domáceho prostredia alebo iného prirodzeného prostredia, odľahčiť ambulancie zmluvných pediatriov, ktorí poskytujú všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dorast od takých ošetrovateľských výkonov, ktoré môže poskytovať agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, a v neposlednom rade poskytnúť zákonnému zástupcovi pomoc so zabezpečením zdravotnej starostlivosti o dieťa, vrátane edukácie a podpory dojčenia. Súčasne návrh zákona prispieva k systémovosti a prehľadnosti zdravotnej starostlivosti poskytovanej dieťaťu v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí, čo vyplýva nie len z podmienky uzatvorenia zmluvného vzťahu medzi agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti a zdravotnou poisťovňou, ale aj od vydania povolenia na prevádzkovanie.

V § 3 zákone č. 577/2004 Z. z. je definované v odseku: „(23) Na základe verejného zdravotného poistenia sa plne uhrádza aj zdravotná starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou, ktorá poskytuje špecializovanú ošetrovateľskú starostlivosť v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii, v špecializačnom odbore intenzívna ošetrovateľská starostlivosť v neonatológii alebo v špecializačnom odbore intenzívna ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii alebo sestrou s pokročilou praxou^{11qa}) na neonatologickom pracovisku alebo pediatrickom oddelení ústavnej zdravotnej starostlivosti alebo v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v komunite, v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou v rozsahu štyri návštevy dieťaťa s potrebou poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti počas šiestich týždňov po prepustení z ústavnej zdravotnej starostlivosti. Zdravotnú starostlivosť v domácom prostredí alebo v inom prirodzenom prostredí dieťaťa podľa prvej vety poskytuje poskytovateľ zdravotnej starostlivosti s povolením na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, ktorý má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti so zdravotnou poisťovňou.^{11qb})“.

8.9. komunikácia s MF SR k príprave novely zákona č. 145/1995 Z. z.

- MZ SR *do konca 4. kvartálu 2024* osloví MF SR s návrhom novelizácie zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov s cieľom dosiahnuť takú jeho novelizáciu, ktorá by priniesla zmenu filozofie správnych poplatkov tak, aby stimulovala výrobcov priebežne vyradovať pomôcky zo Zoznamu kategorizovaných zdravotníckych pomôcok a Zoznamu kategorizovaných špeciálnych zdravotníckych materiálov

- **Merateľný ukazovateľ:** MZ SR navrhne rokovanie s MF SR

Aktualizácia úlohy

- MZ SR *do konca roka 2027* osloví MF SR s návrhom novelizácie zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov s cieľom dosiahnuť takú jeho novelizáciu, ktorá by priniesla zmenu filozofie správnych poplatkov tak, aby stimulovala výrobcov priebežne vyradovať pomôcky zo Zoznamu kategorizovaných zdravotníckych pomôcok a Zoznamu kategorizovaných špeciálnych zdravotníckych materiálov
- Merateľný ukazovateľ: MZ SR navrhne rokovanie s MF SR

Odpočet plnenia:

MZ SR v roku 2024 realizovalo návrhy pre úpravu daného zákona do procesu jeho novelizácie, avšak návrhy sa nepodarilo novelizovať.

MZ SR má za cieľ v ďalšom období nasledovné:

- zrušiť v zákone o správnych poplatkoch povinnosť uhradiť poplatok za podanie žiadosti o vyradenie položky zo Zoznamu kategorizovaných zdravotníckych pomôcok, Zoznamu kategorizovaných špeciálnych zdravotníckych materiálov a Zoznamu dietetických potravín;
- zaviesť namiesto toho nový poplatok za udržiavanie položky v kategorizačnom zozname (ktoromkoľvek) odstupňovaný podľa definovaných kritérií.

MZ SR je súčinné a pripravené na novelizáciu predmetného zákona.

8.10. vytvoriť a predložiť do legislatívneho procesu nový Zákon o zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách

- MZ SR *do konca 3. kvartálu 2025* pripraví a predloží návrh nového zákona o zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách, ktorý bude reflektovať nové úpravy legislatívy na úrovni EÚ, zohľadňovať osobitosti segmentu zdravotníckych pomôcok a dosiahnutý medicínsky a technický pokrok, v ktorom budú okrem iného stanovené aj nové minimálne technické požiadavky na uvádzanie zdravotníckych pomôcok na trh alebo do prevádzky a ich kategorizáciu, vlastnícky vzťah zdravotných poisťovní k zdravotníckym pomôckam s dlhodobou životnosťou, nové kritériá kvality, účinnosti a bezpečnosti zdravotníckych pomôcok ako aj požiadavky na kontrolu kvality zdravotníckych pomôcok tak, aby to zodpovedalo novým podmienkam európskeho trhu
- **Merateľný ukazovateľ:** predloženie návrhu nového Zákona o zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách do legislatívneho procesu

Aktualizácia úlohy

- MZ SR *do konca roka 2027* vytvorí a predloží do legislatívneho procesu nový Zákon o zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách MZ SR pri aproximácii novo prijatých právnych aktov EÚ v súvislosti s revíziou európskej farmaceutickej legislatívy pripraví a predloží návrh nového zákona o zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách, ktorý bude reflektovať nové úpravy legislatívy na úrovni EÚ, zohľadňovať osobitosti segmentu zdravotníckych pomôcok a dosiahnutý medicínsky a technický pokrok, v ktorom

budú okrem iného stanovené aj nové minimálne technické požiadavky na uvádzanie zdravotníckych pomôcok na trh alebo do prevádzky a ich kategorizáciu, vlastnícky vzťah zdravotných poisťovní k zdravotníckym pomôckam s dlhodobou životnosťou, nové kritériá kvality, účinnosti a bezpečnosti zdravotníckych pomôcok ako aj požiadavky na kontrolu kvality zdravotníckych pomôcok tak, aby to zodpovedalo novým podmienkam európskeho trhu

- **Merateľný ukazovateľ:** predloženie návrhu nového Zákona o zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách do legislatívneho procesu

Odpôčet plnenia:

Nakoľko rokovania revízie návrhov nových právnych aktov EU, ktorými sa zabezpečí novelizácia aktuálne platného znenia smernice 2001/83/ES Európskeho parlamentu a Rady (ES) zo 6. novembra 2001, ktorým sa ustanovuje zákonník spoločenstva o humánných liekoch a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 z 31. marca 2004, ktorým sa stanovujú postupy spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky, v Rade EU naďalej pokračujú a predbežne sa predpokladá ich prijatie v európskom parlamente počas dánskeho predsedníctva v Rade EÚ v druhom polroku 2025, ich následná aproximácia do práva Slovenskej republiky bude prebiehať počas obdobia najneskôr do 2 rokov od nadobudnutia ich právoplatnosti. Práve v tomto období Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky pripraví návrh znenia zákona, ktorým budú zdravotnícke pomôcky a dietetické potraviny vyčlenené spod spoločného právneho rámca, ktorý im aktuálne prislúcha spolu s humánnymi a veterinárnymi liekmi podľa platného znenia zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

8.11. úprava legislatívnych podmienok pre multidisciplinárnu a medzirezortnú spoluprácu v oblasti duševného zdravia. Podpora ďalšieho a sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov a iných pracovníkov pracujúcich v zdravotníctve a v podpornom tíme, v oblasti diagnostických a terapeutických intervencií zameraných na duševné zdravie, prostredníctvom vyhlásených výziev a národných projektov. Podpora spoločného vzdelávania odborníkov starajúcich sa o klinicky významnú populáciu detí a dospelých s psychickými poruchami pracujúcich v rôznych rezortoch v spoločných odborných postupoch a v prípadovom manažmente

- MZ SR do roku 2027 zvýši počet kvalifikovaných zdravotníckych pracovníkov pri poskytovaní starostlivosti o osoby s duševnou poruchou, najmä o osoby s rôznymi neurovývinovými poruchami, zefektívnením ďalšieho a sústavného vzdelávania, vrátane špecializačného štúdia v odbore psychiatria a detská psychiatria a zabezpečí zlepšenie podmienok pre multirezortnú spoluprácu medzi MZ SR a MPSVaR SR a MŠVVaM SR pri manažmente, skríningu, diagnostike a terapiách neurovývinových porúch a iných psychických porúch
- **Merateľný ukazovateľ:** počet vyvzdelaných kvalifikovaných zdravotníckych pracovníkov v programoch ďalšieho a sústavného vzdelávania v odbore psychiatria a detská psychiatria, najmä v oblasti neurovývinových porúch. Čakacia doba pri diagnostike, intervencii/terapii neurovývinových porúch

Odpočet plnenia:

MZ SR k 31.12.2024 v rámci Komponentu 12 Plánu obnovy a odolnosti Investície 8 Vzdelávanie personálu v zdravotníctve a vyhlásenej výzvy 12I08-21-V02 Podpora ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v oblasti starostlivosti o duševné zdravie / Vzdelávanie odborníkov v rezorte zdravotníctva eviduje v počte 496 absolventov odbornej prípravy v oblasti duševného zdravia, ktorí ukončili vzdelávanie. Počet zmlúv zverejnených v CRZ k 31.12.2024: 203.

V rámci Komponentu 12 Plánu obnovy a odolnosti Investície 9: Vzdelávanie odborníkov mimo rezortu zdravotníctva a vyhlásenej výzvy 12I09-21-V03 Podpora vzdelávania odborníkov mimo rezortu zdravotníctva v oblasti starostlivosti o duševné zdravie eviduje MZ SR k 31.12.2024 v počte 124 ukončených vzdelávaní. Počet zmlúv zverejnených v CRZ k 31.12.2024: 287.

MZ SR k úprave legislatívnych podmienok pre multidisciplinárnu a medzirezortnú spoluprácu v oblasti duševného zdravia vypracovalo zákon č. 360/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou 01.01.2025.

V rámci zákona bola upravená prierezová starostlivosť, ktorá je koordinovaná zdravotníckym pracovníkom a poskytujú a zabezpečujú ju členovia multidisciplinárneho tímu na základe integrovaného liečebného plánu vypracovaného zdravotníckym pracovníkom ako súčasť poskytovania zdravotnej starostlivosti osobe, prišlo k zavedeniu povinnosti pravidelného vzdelávania v používaní obmedzovacích prostriedkov a miernejších spôsobov zvládnutia situácie pre zdravotníckych pracovníkov, povinnosti pravidelného vzdelávania v asistencii pri používaní obmedzovacích prostriedkov a miernejších spôsobov zvládnutia situácie pre osoby určené poskytovateľom ústavnej starostlivosti na poskytovanie asistencie a ochrany zdravotníckym pracovníkom pri používaní obmedzovacích prostriedkov, povinnosti poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti zabezpečiť vzdelávanie a pravidelné preškolenie zdravotníckych pracovníkov a osôb určených poskytovateľom ústavnej zdravotnej starostlivosti o používaní obmedzovacích prostriedkov a miernejších spôsoboch zvládnutia situácie, zavedeniu sankcií v nadväznosti na zákaz používania ochranných lôžok a k rozšíreniu splnomocňovacieho ustanovenia na vydanie vykonávacieho predpisu (vyhlášky MZ SR č. 358/2023 Z. z.) o úpravu podrobností o vzdelávaní v používaní obmedzovacích prostriedkov a miernejších spôsobov zvládnutia situácie a vzor zápisu do registra obmedzovacích prostriedkov. Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na práva dieťaťa a rodiča pri poskytovaní ústavnej psychiatrickej starostlivosti sa všeobecne vzťahujú práva pacienta v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti v odbornom zameraní psychiatria a detská psychiatria, ktoré sú jednotne upravené v §11a zákona č. 495/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov a dopĺňajú práva a povinnosti osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti upravené v § 11 zákona č. 576/2004 z. z..

V súvislosti s ochranou práv dieťaťa a rodiča pri poskytovaní ústavnej psychiatrickej starostlivosti sa v § 11b zákona č. 576/2004 Z. z. zavádza povinnosť mať vypracovaný tzv. „vnútorný poriadok“ v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti v odbornom zameraní psychiatria a detská psychiatria. Podrobnosti o obsahových náležitostiach vnútorného poriadku ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis, ktorým je Vyhláška MZ SR č. 143/2023 Z. z. o obsahových náležitostiach vnútorného poriadku v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti v odbornom zameraní psychiatria a v odbornom zameraní detská psychiatria, ktorá nadobudla účinnosť dňa 01. mája 2023.

Z uznesenia Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť zo dňa 26. júna 2023, vyplynula MZ SR úloha s názvom „v zdravotníckych zariadeniach ústavnej starostlivosti vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti umožniť a zabezpečiť“ vzdelávacie aktivity pre zamestnancov v oblasti dodržiavania základných práv a slobôd pacientov (obsahom by mohla byť napr. oblasť používania obmedzovacích prostriedkov, diskusia o dodržiavaní práv vo forme zdierania skúseností a pohľadov medzi lekárskou obcou a ľudsko-právnymi inštitúciami)“.

Za účelom plnenia tejto úlohy MZ SR v predmetnej veci spolupracuje so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva, ktoré v zmysle § 1 ods. 2 písm. d) zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov plní úlohy v oblasti ľudských práv a základných slobôd, medzi ktoré patrí aj príprava vzdelávacích aktivít, a teda plnenie tejto úlohy bude bez vplyvu na rozpočet MZ SR, resp. na štátny rozpočet. Obsahom týchto vzdelávacích aktivít by mohla byť aj predmetná problémová oblasť. Za účelom nadviazania spolupráce so SNSLP uzavrelo dňa 01. júla 2024 MZ SR memorandum o spolupráci s cieľom zabezpečiť vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov o ľudských právach pacientov hospitalizovaných v súvislosti s ich duševným ochorením. V tejto súvislosti MZ SR už nadviazalo neformálnu spoluprácu so SNSLP a Slovenskou psychiatrickou spoločnosťou. Cieľom je vytvoriť vzdelávacie moduly, ktoré budú pokrývať oblasť ľudských práv pacientov i zdravotníckych pracovníkov, obmedzovacích prostriedkov, nedobrovoľných hospitalizácií a ďalších oblastí.

Stav - zlepšenie v oblasti posilnenia personálu.

- Akútny nedostatok lekárov so špecializáciou v odbore detská psychiatria – aktuálny stav 49 lekárov so špecializáciou v odbore detská psychiatria v SR, ku ktorým v decembri 2024 pribudli 2 atestovaní lekári s predmetnou špecializáciou.
- Za SR je k decembru 2024 zaradených do špecializačného štúdia zaradených spolu 39 lekárov v odbore detská psychiatria, z toho 32 lekárov vrátane 11 lekárov v rezidentskom štúdiu (z toho 10 lekárov aktuálne na rodičovskej a materskej dovolenke) v rámci LF UK v Bratislave a spolu 7 lekárov v rámci JLF UK v Martine.
- Vzdelávanie v špecializačnom študijnom programe v špecializačnom odbore detská psychiatria v súčasnosti uskutočňujú dve vzdelávacie ustanovizne v SR: LF UK v Bratislave, Špitálska 24, 813 72 Bratislava, JLF UK v Martine, Malá Hora 4A, 036 01 Martin.

Od roku 2006 do roku 2024 bolo v špecializačnom odbore detská psychiatria vyvzdelaných 47 detských psychiatrov; za posledných 5 rokov priemerne - 3 psychiatri ročne.

Realizuje sa:

- Podpora vzdelávania zdravotníckych a nezdravotníckych pracovníkov v špecializovaných činnostiach na realizáciu všetkých súčastí špecializovanej zdravotnej starostlivosti v rámci POO, Komponentu 12 prostredníctvom výzvy „Podpora ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v oblasti starostlivosti o duševné zdravie“ s kódom: 12I08-21-V02 a výzvy „Podpora vzdelávania odborníkov mimo rezortu zdravotníctva v oblasti starostlivosti o duševné zdravie“ s kódom: 12I09-21-V03.
- Podpora ďalšieho vzdelávania zdravotníckych zamestnancov – vzdelávacie aktivity zdravotníckych pracovníkov a pomocného personálu: postgraduálne vzdelávanie v oblasti psychiatrie a pedopsychiatrie, kde je možnosť financovania z ESF – MRR a VRR v rámci „Programu Slovensko na roky 2021-2027“.

Návrhy opatrení:

- Napĺňanie „Memoranda o spolupráci pri realizácii reformy psychiatrickej starostlivosti medzi MZ SR a SPS“ podpísané 6. júna 2022 – v procese plnenia.
- Realizácia a postupné kroky k napĺňaniu „Konceptie zdravotnej starostlivosti v odbore detská psychiatria“ (Vestník MZ SR, roč. 70, čiastka 3-8, účinná od 1. marca 2022) v rámci investícií ku Komponentu 12 POO – v procese plnenia.

Zriadenie odborných pracovných skupín pod Výborom pre kvalitu starostlivosti o duševné zdravie Rady vlády pre duševné zdravie.

V roku 2024 boli zriadené odborné pracovné skupiny pod Výborom pre kvalitu starostlivosti o duševné zdravie RVDZ:

- Uzn. č. 15/2023 zo dňa 27.10.2023 s účinnosťou od 02.01.2024 Pracovná skupina pre sexuológiu, sexuologické ochranné liečenia a oblasť problematickej sexuality
- Uzn. č. 16 z 09.02.2024 Pracovná skupina pre komunitnú starostlivosť (ďalej len „PSK“) (15.02.2024 – 31.12.2024);
- Uzn. č. 17 z 09.02.2024 Pracovná skupina pre prierezovú starostlivosť (01.06.2024 – 31.12.2024);
- Uzn. č. 18 z 09.02.2024 Pracovná skupina pre zdravotnú starostlivosť v odbore klinická psychológia (01.04.2024 – 31.12.2024).

Prijatie opatrení aj na úrovni EÚ na riešenie krízy pracovnej sily v zdravotníctve a nastavenie/prijatie národnej stratégie v oblasti ľudských zdrojov je naliehavejšia vo vzťahu k ľudským zdrojom zameraným na poskytovanie starostlivosti pacientom trpiacich duševnými poruchami.

Zabezpečenie stability pracovnej sily (nábor, udržanie a reaktivácia zdravotníckych pracovníkov). Navrhované sú inovatívne modely zdravotnej starostlivosti s cieľom uspokojiť vyvíjajúce sa potreby regiónov s nedostatočnými zdravotníckymi službami, podporujúce aj presun starostlivosti z nemocníc do domáceho a komunitného prostredia. To bude mať vplyv aj na úlohy, ktoré zohrávajú zdravotnícki pracovníci, najmä sestry. Príležitosti na podporu tohto prechodu prostredníctvom technológií sa môžu lepšie využiť. Zavedenie a rozšírenie tímovej práce, ktorá presahuje zdravotnú starostlivosť a zahŕňa dlhodobú starostlivosť a ďalšie sektory, predstavuje ďalšiu stratégiu na optimalizáciu využitia obmedzenej pracovnej

sily v zdravotníctve. Podporou interdisciplinárnej spolupráce môžu organizácie maximalizovať efektívnosť svojich zdrojov a poskytovať komplexnú starostlivosť pacientom. Budúca pracovná sila v zdravotníctve – nové metódy predpovedania a plánovania potreby zdravotníckeho personálu. Rozšírenie kapacít odbornej prípravy a zosúladenie pracovnej sily v zdravotníctve s novými modelmi starostlivosti si vyžaduje pokročilé metódy prognózovania a plánovania. Využívanie alebo rozvoj registrov zdravotníckych pracovníkov ako komplexných zdrojov údajov je jednou zo stratégií na uľahčenie tohto procesu. Vyvíjajú sa inovatívne prognostické metódy na predvídanie potrieb systému zdravotnej starostlivosti, pričom sa zohľadňujú vyvíjajúce sa modely starostlivosti, vznikajúce profesie, prerozdeľovanie úloh a postupy spolupráce, technologická revolúcia, ako aj plánovanie lekárskeho púští. Aby však tieto údaje a metódy mali zmysluplný vplyv, musia byť integrované s mechanizmami riadenia. Tieto mechanizmy zabezpečujú zosúladenie medzi zainteresovanými stranami vrátane ministerstiev zdravotníctva, financií, sociálnych vecí, školstva a príslušných združení zdravotníckych odborníkov. Spolupráca zameraná na posilňovanie zdravotníckych informačných systémov pre lepší zber a analýzu údajov. Je dôležité venovať pozornosť podpore krajín pri hodnotení ich informačných systémov týkajúcich sa ľudských zdrojov v zdravotníctve a pri príprave plánov na ich zlepšenie. Podpore zameranej na posilnenie zberu údajov a na ich analýzy pre účely politického rozhodovania. Investovanie do pracovnej sily v zdravotníctve. Zvládnutie krízy pracovnej sily v zdravotníctve a zlepšenie výkonnosti systémov zdravotnej starostlivosti nevyhnutne prináša súvisiace náklady. Najmä v obdobiach obmedzených rozpočtov a hroziacich úsporných politík je nevyhnutné formulovať argumenty, ktoré zdôrazňujú hodnotu cielených strategických investícií do pracovnej sily v zdravotníctve. Preukázanie návratnosti investícií do vzdelávania a presadzovanie lepších pracovných podmienok má zásadný význam, pretože prináša hmatateľné výhody. Investície do pracovnej sily v zdravotníctve môžu prispieť k dosiahnutiu cieľov aj v iných odvetviach. Napríklad vzhľadom na značnú ekologickú stopu systémov zdravotnej starostlivosti sa prijatie environmentálne udržateľných postupov, ako je "ekologizácia" zdravotnej starostlivosti, javí ako životaschopná stratégia. Uprednostňovanie rozvoja zelených zručností medzi zdravotníckymi pracovníkmi predstavuje ďalší dôležitý aspekt, ktorému je potrebné venovať pozornosť.

V gescii MZ SR sú výzvy na vzdelávanie odborníkov poskytujúcich starostlivosť v oblasti duševného zdravia:

Výzvy na vzdelávanie odborníkov poskytujúcich starostlivosť v oblasti duševného zdravia v rezorte a taktiež mimo rezortu boli spustené za účelom zvýšiť počet odborných pracovníkov s moderným vzdelaním a odbornou prípravou v oblasti duševného zdravia v rezorte zdravotníctva a mimo rezortu zdravotníctva, čo umožní zvýšiť dostupnosť a najmä kvalitu v poskytovaní zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

Výzva s názvom „Podpora ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v oblasti starostlivosti o duševné zdravie“ a s kódom 12I08-21-V02 bola vyhlásená dňa 16.08.2022.

Bližšia špecifikácia oprávnených vzdelávacích aktivít podľa zdravotníckych povolání a špecializácii je uvedená v zoznam vzdelávacích priorít, v rámci ktorej sú priority 1 až 8 (priorita 2 podľa špecifikácie vydavateľa diagnostickej metódy) určené pre odbor lekár, resp. lekár v špecializačnom odbore.

Od vyhlásenia výzvy ku dňu 31.12.2024 bolo prijatých doposiaľ 505 žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu.

Z celkového počtu žiadostí bolo v rámci podporovanej profesie – lekár prijatých 59 žiadostí. Z uvedeného počtu žiadostí bolo 17 žiadateľov v špecializácii psychiater, resp. lekár v špecializačnom študijnom programe psychiatria.

V rámci K-12 POO bola vyhlásená Výzva 12I08-21-V02 Podpora ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v oblasti starostlivosti o duševné zdravie / Vzdelávanie odborníkov v rezorte zdravotníctva. K 30.11.2024 evidujeme 476 predložených ŽoPPM. 255

ŽoPPM splnilo podmienky PPM, 181 ŽoPPM nesplnilo podmienky PPM, v procese hodnotenia je 15 ŽoPPM a 8 ŽoPPM bolo späťvzatých. Počet zmlúv zverejnených v CRZ k 31.12.2024: 203 V procese zazmluvňovania je približne 6 zmlúv.

Reálnym údajom o ukončení vzdelávania OII disponuje až pri predložení záverečnej žiadosti o platbu, kedy má prijímateľ povinnosť predložiť doklad o absolvovaní vzdelávacej aktivity – diplom/certifikát/osvedčenie. Celkovo bolo doteraz ukončených vzdelávaní a vyplatených záverečných ŽoP: 44. Vzhľadom na nízky počet prichádzajúcich ŽoPPM a úspešné naplnenie CID cieľa bola dňa 4.10.2024 na NIKA zaslaná žiadosť o vydanie súhlasného stanoviska ku zmene výzvy, týkajúca sa časovej oprávnenosti realizácie projektu. MZ SR dňa 25.10.2024 obdržalo záväzné stanovisko NIKA k zmene výzvy. Následne bola zmena výzvy predložená na podpis ministrovi MZ SR a dňa 7.11.2024 bola [zmena výzvy uverejnená na web stránke MZ SR](#), týkajúca sa v rámci K-12 POO Výzvy 12I0921-V03 Podpora vzdelávania odborníkov mimo rezortu zdravotníctva v oblasti starostlivosti o duševné zdravie bolo k 30.11.2024 evidovaných 812 predložených ŽoPPM. Podmienky PPM splnilo 663 ŽoPPM, 77 ŽoPPM nesplnilo podmienky PPM, v procese hodnotenia je 41 ŽoPPM a 13 ŽoPPM bolo späťvzatých. Počet zmlúv zverejnených v CRZ k 31.12.2024: 287. Celkovo bolo doteraz ukončených vzdelávaní a vyplatených záverečných ŽoP v rámci Investície 9: 124.

Vzhľadom na nízky počet prichádzajúcich ŽoPPM a úspešné naplnenie CID cieľa bola dňa 4.10.2024 na NIKA zaslaná žiadosť o vydanie súhlasného stanoviska ku zmene výzvy, týkajúca sa časovej oprávnenosti realizácie projektu. MZ SR dňa 25.10.2024 obdržalo záväzné stanovisko NIKA k zmene výzvy. Následne bola zmena výzvy predložená na podpis ministrovi MZ SR a dňa 7.11.2024 bola zmena výzvy uverejnená na web stránke MZ SR zmena výzvy <https://www.health.gov.sk/Clanok?plan-obnovy-vzdelavanie-mimo-rezort-zdravotnictva>.

Zástupcovia MZ SR sa zúčastňujú na zasadnutiach pracovnej skupiny DERAD, ktorá je v gescii MV SR, zameraná na vypracovanie modelu deradikalizácie v podmienkach Slovenskej republiky. Účelom DERAD-u je v dvoch rovinách, primárna prevencia a holistický prístup k jednotlivcovi, snaha znižovať bezpečnostné hrozby v podobe radikálnych konaní pod vplyvom násilných extrémistických ideológií na území Slovenskej republiky, a tým cieľavedome zvyšovať ochranu zdravia a životov obyvateľov Slovenskej republiky, ako aj štátneho zriadenia Slovenskej republiky. Úlohami pracovnej skupiny je taktiež: Spracovanie kompetenčnej mapy. Spracovanie analýzy, praktických skúseností.

Aktualizácia úloh

- MZ SR do roku 2028 podnikne kroky na systematické naplnenie siete odborníkov v oblasti neurovývinových porúch a zabezpečí podporu vzdelávania zdravotníckych pracovníkov poskytujúcich ambulantnú a ústavnú starostlivosť v odboroch klinická psychológia a detská psychiatria

- **Merateľný ukazovateľ:** počet vyvzdelaných kvalifikovaných zdravotníckych pracovníkov v programoch ďalšieho a sústavného vzdelávania v odbore psychiatria a detská psychiatria, najmä v oblasti neurovývinových porúch. Čakacia doba pri diagnostike, intervencii/terapii neurovývinových porúch

Nové opatrenie

8.12. Bezodkladne riešiť nedostupnosť dlhodobej intenzívnej ošetrovateľskej starostlivosti v domácnosti

- MZ SR *do roku 2030* zlepši dostupnosť dlhodobej intenzívnej ošetrovateľskej starostlivosti a adekvátne upraví ceny úhrad tak, aby zodpovedali trhovým cenám a prijaté zmeny mohli byť uvedené do praxe
- **Merateľný ukazovateľ:** každoročné odpočtovanie stavu plnenia opatrenia

Nové opatrenie

8.13. Legislatívne začať riešiť problematiku preplácania zdravotníckych úkonov u nezmluvných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v prípade, že sieť zazmluvnených poskytovateľov je nepostačujúca

- MZ SR *do roku 2030* zefektívni preplácanie zdravotníckych úkonov u nezmluvných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti
- **Merateľný ukazovateľ:** prijaté legislatívne opatrenie, spravodlivejšie platby za ambulantné výkony

Nové opatrenie

8.14. Bezodkladne riešiť dostupnosť ambulantnej a ústavnej pedopsychiatrickej starostlivosti

- MZ SR *do roku 2027* prijme opatrenia na doplnenie, reprofilizáciu a zmodernizovanie siete poskytovateľov ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti v odbore detská psychiatria
- **Merateľný ukazovateľ:** počet navýšených personálnych kapacít a rozšírenie lôžkového fondu od roku 2025 v odbore detská psychiatria (ambulantná a ústavná starostlivosť)

Nové opatrenie

8.15. Zriadenie špecializovanej ambulantnej starostlivosti na liečbu závislostí a centier pre liečbu závislostí pre detských pacientov

- MZ SR *do roku 2027* otvorí diskusiu s odborníkmi o zriadení centier závislostí pre detských pacientov, v pilotnom programe s tromi centrami pre oblasť východného, stredného a západného Slovenska
- **Merateľný ukazovateľ:** počet rokovaní s odborníkmi

Nové opatrenie

8.16. Bezodkladne riešiť nedostupnosť liečby látkových a nelátkových závislostí u pacientov mladších ako 19 rokov

- MZ SR spolu s odbornými spoločnosťami *do roku 2027* zrealizuje prieskum zameraný na zistenie stavu populácie v prípade látkových a nelátkových závislostí (od obrazových médií a počítačových hier) u detí a adolescentov
- **Merateľný ukazovateľ:** zrealizovaný prieskum

- MZ SR *do roku 2027* v spolupráci s odborníkmi v oblasti detskej a dorastovej psychiatrie pripraví návrh týkajúci sa možnosti zriadenia doliečovacích lôžok a vytvorenia liečebného programu zameraného na liečbu závislostí u pacientov mladších ako 19 rokov
- **Merateľný ukazovateľ:** vytvorený návrh

8.17. Zlepšiť prístup k zdravotnej starostlivosti vrátane liečebnej rehabilitácie pre osoby so zdravotným postihnutím

- MZ SR *v rokoch 2026 - 2027* vypracuje akčný plán pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti pre osoby so zdravotným postihnutím a súčasťou bude zabezpečenie ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti v oblasti liečebnej rehabilitácie a predloží ho na schválenie
- **Merateľný ukazovateľ:** schválený akčný plán pre zabezpečenie ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti v oblasti liečebnej rehabilitácie

- MZ SR *v rokoch 2026 – 2028* zabezpečí zvýšenie počtu liečebných rehabilitácií formou ambulantnej zdravotnej starostlivosti (ambulancia + SVLZ pracovisko vo FBLR), aby ich geografická dostupnosť zodpovedala oprávneným potrebám pacientov vyžadujúcich tento spôsob ošetrovania a zabezpečí ich adekvátne financovanie
- **Merateľný ukazovateľ:** počet nových ambulantných pracovísk liečebnej rehabilitácie.

9. Habilitácia a rehabilitácia (čl. 26)

SR prijme účinné a primerané opatrenia, a to aj cestou vzájomnej podpory ľudí so zdravotným postihnutím, aby umožnili osobám so zdravotným postihnutím dosiahnuť a udržať si maximálnu možnú samostatnosť, uplatniť v plnej miere telesné, duševné, sociálne a profesijné schopnosti a dosiahnuť plné začlenenie a zapojenie do všetkých oblastí života. Na tento účel sa zriadia, podporujú a rozširujú komplexné habilitačné a rehabilitačné služby a programy, najmä v oblasti zdravotníctva, zamestnanosti, vzdelávania a sociálnych služieb

9.1. zaviesť systém individualizovanej komplexnej podpory osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín cez nadrezortný systém habilitačných a rehabilitačných služieb

- MPSVR SR v roku 2023 vytvorí pracovnú skupinu za účasti MZ SR, MŠVVM SR a zástupcov reprezentatívnych organizácií, účelom ktorej bude dohodnutie kompetencií jednotlivých rezortov v systéme habilitačných a rehabilitačných služieb
- **Merateľný ukazovateľ:** počet stretnutí pracovnej skupiny

Odpočet plnenia:

Pracovná skupina bola zriadená v roku 2023 a uskutočnili sa 2 pracovné stretnutia. V roku 2024 sa uskutočnili 3 pracovné stretnutia aj so zástupcami MZ SR a MŠVVM SR.

- MPSVR SR v spolupráci s MZ SR a MŠVVM SR do roku 2025 vypracuje a schváli stratégiu habilitačných a rehabilitačných služieb v Slovenskej republike
- **Merateľný ukazovateľ:** vypracovaná stratégia

Nové opatrenie

9.2. pilotné overenie rozšírenia existujúcich odborných činností poskytovaných rodinám s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením o sprevádzanie odbornými poradcami a sprievodcami s osobnou skúsenosťou

- MPSVR SR do konca roka 2027 pilotne overí možnosti rozšírenia existujúcich odborných činností poskytovaných rodinám s dieťaťom so zdravotným postihnutím o sprevádzanie odbornými poradcami a sprievodcami s osobnou skúsenosťou
- **Merateľný ukazovateľ:** počet rodín sprevádzaných sprievodcom s osobnou skúsenosťou a počet sprievodcov s osobnou skúsenosťou pôsobiacich v poradniach komplexnej pomoci

10. Práca a zamestnávanie (čl. 27)

SR podporuje právo osôb so zdravotným postihnutím na prácu na rovnakom základe s ostatnými, najmä právo na možnosť živiť sa slobodne zvolenou prácou alebo prácou prijatou na trhu práce, a právo na pracovné prostredie, ktoré je otvorené, začleňujúce a prístupné pre osoby so zdravotným postihnutím.

10.1. implementovať nástroje podpory a pomoci zamerané na zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím

- MPSVR SR bude *priebežne* podporovať zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím a vytvárať legislatívne podmienky na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce bez potreby zriaďovania chráneného pracoviska alebo chránenej dielne prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce, vrátane implementovania

inovovaných alebo nových aktívnych opatrení na trhu práce, vrátane využívania nástrojov v oblasti sociálnej ekonomiky zabezpečované priebežne najmä na základe prijatých národných projektov v súlade so zákonom o službách zamestnanosti v rámci programového obdobia 2021 – 2027

- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

K 31.12.2024 bolo na Slovensku zaregistrovaných 564 sociálnych podnikov, ktoré k 31.12.2024 zamestnávali 7838 osôb a z toho 5260 znevýhodnených osôb a 33 zraniteľných osôb.

S účinnosťou od 01.01.2024 sa zákonom č. 488/2022 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravila legislatíva v oblasti zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím (ďalej len "OZP"), čím bol vytvorený právny rámec na podporu zamestnávania OZP bez potreby vytvorenia chránenej dielne alebo chráneného pracoviska (ďalej len „CHD/CHP“). Úprava určila okruh OZP, ktorí budú oprávnení pre podporu zamestnávania v CHD/CHP – OZP so sťaženým prístupom na trh práce, pričom zamestnávanie OZP, u ktorých je predpoklad uplatnenia sa mimo CHD/CHP na otvorenom trhu práce, bude podporované prostredníctvom projektov v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027.

K 31.12.2024 bolo na Slovensku evidovaných 5 874 CHD a CHP, z toho 1 489 CHD a 4 386 CHP. Z celkového počtu CHP bolo 1 858 zriadených SZČO so ZP. K 31.12.2024 pracovalo v CHD/CHP 8 113 zamestnancov, z tohto počtu bolo 6 561 OZP.

V evidencii uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“) bolo k 31.12.2024 evidovaných len 4 970 OZP, pričom podiel OZP na celkovom počte evidovaných UoZ predstavoval 3,02 %. V porovnaní s rokom 2023 a 2022 je možné pozorovať pozitívny vývoj a výrazný pokles. V roku 2023 bolo v evidencii UoZ v priemere 5 793 OZP a ich počet medziročne v porovnaní s rokom 2022 klesol o 1 065 osôb. Podiel UoZ so ZP na celkovom priemernom počte UoZ v roku 2023 predstavoval 3,34 % a v porovnaní s rokom 2022 (3,64 %) poklesol o 0,30 p. b.

Určitý počet nezamestnaných OZP sa v evidencii UoZ z rôznych dôvodov nenachádza, avšak aj napriek tomu sa aktívne opatrenia na trhu práce (ďalej len „AOTP“) uplatňujú aj na nich, napr. príspevky na činnosť pracovného asistenta, na úhradu prevádzkových nákladov CHD/CHP, vrátane SZČO so zdravotným postihnutím a čoraz častejšie sú títo občania zaradovaní do integračných podnikov v rámci sociálnej ekonomiky. OZP môžu byť zaradení do niektorého z projektov, ktoré realizuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úrady práce, sociálnych vecí a rodiny ak sú vedení v evidencii ako UoZ, resp. záujemcovia o zamestnanie a spĺňajú podmienky oprávnenosti stanovené v rámci jednotlivých projektov. Aktívne sa pritom využívajú najmä služby sprostredkovania zamestnania, poradenské (odborné aj informačné) služby a celá škála AOTP od vzdelávania a rekvalifikácie až po príspevky na udržiavanie OZP v zamestnaní, či už na chránených pracovných miestach, v rámci sociálnej ekonomiky alebo projektovo, na otvorenom trhu práce.

Za obdobie január 2024 až december 2024 úrady poskytli pre OZP 14 606 informačných a poradenských služieb. Úrady môžu pre UoZ zabezpečiť odborné poradenské služby podľa § 43 zákona o službách zamestnanosti. Tieto sú zamerané na ovplyvňovanie rozhodovania a správania sa UoZ, vytváranie súladu medzi jeho

osobnostnými predpokladmi a požiadavkami na vykonávanie určitého zamestnania, ako aj jeho sociálnu a pracovnú adaptáciu. V roku 2024 boli poskytnuté OPS pre 599 UoZ so ZP.

AOTP, prostredníctvom ktorých boli v roku 2024 podporení OZP:

- Príspevok na dochádzku za prácou (podľa § 53 zákona o službách zamestnanosti) – zaradených celkom 22 154 osôb, z ktorých bolo 641 OZP - t.j. 2,89 %. Čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 8 251 318 €, z toho na OZP 238 742 €, čo predstavuje 2,89 % všetkých čerpaných finančných prostriedkov;
- Príspevok na podporu mobility za prácou (podľa §53a zákona o službách zamestnanosti) – zaradených celkom 194 osôb, z ktorých boli podporení dvaja OZP, čo predstavuje 1,03 %. Čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 451 377 €, z toho na OZP 4 653 €, čo predstavuje 1,03 % všetkých čerpaných finančných prostriedkov;
- Príspevok na činnosť pracovného asistenta (§ 59 zákona o službách zamestnanosti) – podporené udržanie v zamestnaní 1 968 zamestnancov so ZP a SZČO so ZP, ktorým pracovnú asistenciu poskytovalo 1 779 asistentov, pričom čerpané finančné prostriedky boli vo výške 13 423 500 €;
- Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (§ 60 zákona o službách zamestnanosti) – podporených 7 239 OZP a čerpané finančné prostriedky boli vo výške 28 524 643 €.

V rámci Programu Slovensko 2021 - 2027 boli vyhlásené a v priebehu roka 2024 realizované nasledovné výzvy:

NP Individualizovaný a komplexný prístup so zameraním na poradenské činnosti/ Poradenstvom k zamestnaniu

- výzva vyhlásená 11.12.2023 s alokáciou 34 344 059 € (zdroje EÚ),
- cieľom projektu je zabezpečiť vybranej skupine UoZ dostupnosť individualizovaného poradenstva pre vo väzbe na ich individuálne potreby a ich konkrétnu situáciu a tým zvýšiť ich šance na zamestnanie. Ďalším cieľom projektu je poskytnúť UoZ informácie súvisiace so začatím vykonávania SZČ,
- poradenská činnosť zameraná na zvýšenie šancí na zamestnanie pre znevýhodnených UoZ (vrátane OZP) a mladých NEET, ktorí sú UoZ,
- realizácia od 02/2024,
- v roku 2024 do NP zapojených celkom 12 458 UoZ, z ktorých 378 bolo UoZ so ZP, čo je 3,03 %. Čerpané boli finančné prostriedky vo výške 484 242 €, z toho na OZP 14 485 €, čo je 2,99 %.

NP Zručnosti pre trh práce, PSK-MPSVR_032-2024-NP-ESF+

- výzva vyhlásená 27.02.2024 s alokáciou 38 426 342 €,
- cieľom projektu je podpora nadobúdania alebo zmeny zručností potrebných pre aktívnu účasť, zotrvanie alebo zlepšenie postavenia UoZ na trhu práce,
- poskytovanie finančných príspevkov UoZ za účelom nadobúdania/zmeny zručností potrebných pre aktívnu účasť na trhu práce; • poskytovanie finančných príspevkov ZoZ za účelom nadobúdania/zmeny zručností

- potrebných pre zotrvanie na trhu práce alebo zlepšenie situácie na trhu práce;
- podpora nadobúdania a zmeny zručností mladých ľudí v situácii NEET,
- realizácia od 02/2024,
- do NP bolo v roku 2024 zapojených celkom 12 507 UoZ z toho 292 UoZ so ZP čo je 2,33 %; čerpané boli finančné prostriedky vo výške 9 046 332 €, z toho na OZP 184 889€, čo je 2,04 %.

NP Finančné stimuly pre zamestnanosť

- výzva vyhlásená 12.03.2024 s alokáciou 282 968 131 EUR (zdroje EÚ),
- v roku 2024 sa v rámci tohto NP začali postupne realizovať nasledovné aktivity a podaktivity:
- a) priamo zamerané na OZP a ich integráciu na otvorený trh práce:
 - Aktivita 1, podaktivita 2: **Príspevok pre zamestnávateľov, ktorí majú zriadené CHD/CHP – odmena za umiestnenie na otvorenom trhu práce**, v rámci ktorého má byť poskytovaný príspevok - finančná motivácia zamestnávateľom, ktorí majú zriadené CHD alebo CHP, aby zabezpečili svojim zamestnancom, ktorí sú OZP pomoc pri hľadaní si zamestnania na otvorenom trhu práce (mimo CHD/CHP a integračných podnikov). Podaktivita 2 sa realizuje od 01.06.2024. Do konca roka 2024 neboli predložené žiadne žiadosti zamestnávateľov o poskytnutie tohto príspevku;
 - Aktivita 1, podaktivita 5: **„Udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní na otvorenom trhu práce“**, v rámci ktorej má byť poskytovaný príspevok zamestnávateľovi v prípade udržania v zamestnaní zamestnanca, ktorý sa stal počas trvania pracovného pomeru OZP (invalidným). Podaktivita 5 sa realizuje od 01.10.2024, predložené boli 4 žiadosti o poskytnutie príspevku v celkovej žiadanej výške 7 669,63 €. Uzatvorené boli zatiaľ 2 dohody na 2 OZP, na sumu 5 173,86 €, k reálnemu čerpaniu financií v roku 2024 nedošlo.
- b) nie sú prioritne zamerané na OZP, ale bola nimi podporená integrácia OZP na otvorený trh práce:
 - Aktivita 1, podaktivita 1: **Mentorované zapracovanie**
Cieľom podaktivity je prispieť k zvýšeniu zamestnanosti a zamestnateľnosti znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „ZUoZ“ a mladí uchádzači o zamestnanie - NEET poskytovaním finančných príspevkov za účelom vytvárania pracovných miest zamestnávateľom, ktorí vytvoria časovo neobmedzované pracovné príležitosti pre osoby, ktoré majú dlhodobý problém uplatniť sa na trhu práce (dlhodobý nezamestnaný občan (ďalej len „DNO“, nízko kvalifikovaní, OZP, starší, mladí uchádzači o zamestnanie - NEET a rodičia malých detí). Zamestnávateľovi je poskytovaný finančný príspevok na úhradu časti mzdových nákladov zamestnancov a finančný príspevok na mentora, ktorý zapracováva novoprijatého zamestnanca. Zamestnávateľ je zároveň povinný vytvoriť pracovné miesto po stanovenú dobu udržať. V hodnotenom období bolo do podaktivity 1 zaradených 462 osôb, z ktorých bolo 25 OZP (5,41 %). Čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 413 611 €, z toho na OZP 27 686 €, čo predstavuje 6,69 % všetkých čerpaných prostriedkov.
 - Aktivita 1, podaktivita 3: **Motivačný príspevok**
Cieľom podaktivity je zlepšenie postavenia oprávnených žiadateľov (zamestnancov), ktorí boli členom domácnosti, ktorej sa poskytovala pomoc v hmotnej núdzi, na trhu práce, zvýšenie ich zamestnateľnosti prostredníctvom motivácie k zvýšenej aktivite pri riešení ich nezamestnanosti. Finančný

príspevok sa poskytuje zamestnancovi počas doby trvania pracovného pomeru (min. 1 a max. počas 12 mesiacov) najviac vo výške 150 € mesačne prvých 6 mesiacov (1. až 6. mesiac od vzniku prvého nároku pre zamestnanca) a vo výške 75 € mesačne ďalších 6 mesiacov (7. až 12. mesiac od vzniku prvého nároku pre zamestnanca). V hodnotenom období bolo do podaktivity 3 zaradených 1 233 osôb, z ktorých bolo 12 OZP, čo je 0,97 %. Čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 717 509 €, z toho na OZP 7 553 €, čo predstavuje 1,05 % všetkých čerpaných prostriedkov.

- Aktivita 1, podaktivita 4: **Práca na skúšku**

Cieľom podaktivity 4 NP Finančné stimuly pre zamestnanosť je zlepšenie prístupu k zamestnaniu ZUoZ s osobitným dôrazom na DNO a OZP, so zameraním na podporu ich motivácie a aktivácie hľadať si zamestnanie, ako aj prostredníctvom vytvorenia podmienok pre tieto znevýhodnené osoby získať alebo obnoviť si pracovné návyky a zručnosti priamo u zamestnávateľa. Zamestnávateľovi je poskytovaný finančný príspevok na úhradu časti nákladov súvisiacich so zaradením UoZ na vykonávanie práce na skúšku a UoZ je poskytovaný finančný príspevok na úhradu časti nevyhnutných výdavkov spojených s jeho účasťou na vykonávaní práce na skúšku vo výške aktuálnej platnej sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. V hodnotenom období bolo do podaktivity 4 zaradených celkom 710 osôb, z ktorých bolo 120 OZP, čo tvorí 16,90 %. Čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 960 079 eur, z toho na OZP 160 399 €, čo predstavuje 16,71 % všetkých čerpaných prostriedkov.

- Aktivita 2: **Podpora samostatnej zárobkovej činnosti (SZČO)**

Cieľom aktivity je zvýšenie zamestnanosti ZUoZ a mladých UoZ - NEET podporou vytvárania udržateľných pracovných miest formou samozamestnania pre UoZ vedeného v evidencii UoZ, pričom za vytvorenie pracovného miesta sa považuje začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ a jej nepretržité prevádzkovanie alebo vykonávanie najmenej dva roky. Finančný príspevok na podporu SZČ bol v hodnotenom období roku 2024 poskytovaný vo výške 7 534 eur. V roku 2025 je finančný príspevok na podporu SZČ poskytovaný vo výške najviac 8 084 eur. V hodnotenom období bolo do aktivity 2 zaradených celkom 1 274 osôb, z ktorých bolo 68 OZP, čo predstavuje 5,34 %. Čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 9 590 782 €, z toho na OZP 512 312 €, čo predstavuje 5,34 % všetkých čerpaných prostriedkov.

Za rok 2024 bolo v súhrne podporených/zaradených/umiestnených/udržaných v zamestnaní 87 191 osôb (UoZ/ZoZ/zamestnancov/SZČO a pod.), a to z verejných finančných prostriedkov ESF, v kombinácii s prostriedkami ŠR alebo len z prostriedkov ŠR. Z uvedeného počtu bolo 15 852 OZP, čo predstavuje podiel 18,18 %, a vo vzťahu k evidovaným UoZ (3,02 %), to predstavuje pomerne úspešné číslo. Na túto skupinu OZP bolo čerpaných 79 416 193 eur, čo je až 55,57 % všetkých čerpaných zdrojov (142 901 087 €) na AOTP za rok 2024.

- MPSVR SR bude *priebežne zabezpečovať* individuálnu prácu s občanmi so zdravotným postihnutím, aj prostredníctvom využívania neštátnych služieb zamestnanosti poskytovaných agentúrami podporovaného zamestnávania vytvorením podmienok potrebných pre ich fungovanie a nastavenie spolupráce

s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny v oblasti podporovaného zamestnávania

- **Merateľný ukazovateľ:** vypracovaný projekt

Odpočet plnenia:

V súvislosti so zabezpečovaním individuálnej práce a komplexného prístupu k OZP s využívaním neštátnych služieb zamestnanosti poskytovaných agentúrami podporovaného zamestnávania (ďalej len „APZ“), MPSVR SR v roku 2024 pracovalo na príprave výzvy pre DOP, ktorej cieľom je posilniť personálne kapacity subjektov poskytujúcich neverejné služby zamestnanosti pre zabezpečovanie individualizovaného a komplexného prístupu k znevýhodneným skupinám na trhu práce a zvýšenia úspešnosti ich umiestnenia a udržania sa v zamestnaní na otvorenom trhu práce. Tento prístup kombinuje služby APZ, ktoré sú určené pre UoZ (DNO a OZP) a služby organizácií poskytujúcich služby zamestnanosti, ktoré sa venujú osobám mimo evidencie UoZ. Prepojenie týchto služieb má potenciál vytvoriť synergie, ktoré umožnia osobám z cieľovej skupiny výzvy flexibilne využiť všetky dostupné formy podpory a efektívne reagovať na ich aktuálne potreby, čím sa prispeje k udržateľným riešeniam pri reintegrácii znevýhodnených osôb na trh práce.

V rámci Programu Slovensko 2021-2027 pôjde o akciu: zabezpečovanie individualizovaného a komplexného prístupu k znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie alebo neaktívnym osobám so zameraním na poradenské činnosti a asistenciu pri identifikácii vhodných podporných nástrojov a akciu zabezpečovanie individualizovaného prístupu pre mladých ľudí ohrozených situáciou NEET alebo v situácii NEET, vrátane podpory pri samozamestnaní

- DOP 2N - **Nezamestnaní a neaktívni na ceste na trh práce** (pôvodný názov DOP Rozvoj podporovaného zamestnávania)
 - predpokladaný termín vyhlásenia výzvy 1-2 kvartál 2025,
 - podpora personálnych kapacít subjektov poskytujúcich neverejné služby zamestnanosti vrátane APZ a zabezpečovanie individualizovaného a komplexného prístupu k znevýhodneným skupinám na trhu práce vrátane znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (DNO a OZP).
- NIP každoročne venuje pozornosť pracovným podmienkam a podmienkam zamestnávania zraniteľných skupín zamestnancov, ktorými sú aj zamestnanci so zdravotným postihnutím. V *rozmedzí rokov 2024/2025* NIP v rámci mimoriadnej celoslovenskej preverky zameria aktivity inšpekcie práce na posilnenie postavenia zamestnancov so zdravotným postihnutím v pracovnoprávných vzťahoch výkonom kontrol v subjektoch zamestnávajúcich zamestnancov so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** počet vykonaných kontrol v subjektoch zamestnávajúcich zamestnancov so zdravotným postihnutím

Odpočet plnenia:

Realizácia tejto úlohy je plánovaná na obdobie apríl – október 2025 s prihladením na kapacitné možnosti inšpektorátov práce. Výkon mimoriadnej úlohy bude realizovaný všetkými inšpektorátmi práce a bude zameraný na kontrolu dodržiavania pracovných podmienok a podmienok zamestnávania zamestnancov so zdravotným postihnutím. Výkon inšpekcie práce bude zameraný najmä na postavenie zamestnancov so zdravotným postihnutím v chránených dielňach a na chránených pracoviskách podľa osobitného predpisu.

Nová úloha

- NIP bude *priebežne*, v dvojročných intervaloch, vykonávať cielene zamerané kontroly inšpekcie práce, ktoré sa sústredia na posilnenie postavenia zamestnancov so zdravotným postihnutím v pracovnoprávných vzťahoch. Tieto kontroly budú realizované v subjektoch zamestnávajúcich zamestnancov so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** počet vykonaných kontrol v subjektoch zamestnávajúcich zamestnancov so zdravotným postihnutím

- MPSVR SR v roku 2024 novelou zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti legislatívne zavedie novú povinnosť Sociálnej poisťovni poskytovať ústrediu a úradom práce, sociálnych vecí a rodiny informáciu o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť občana uznaného za invalidného pre účely poskytovania príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť UoZ so ZP, príspevku na činnosť pracovného asistenta, príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, a taktiež vyrovnávacieho príspevku podľa §19b zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

Zákonom č. 160/2024 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 15.07.2024 novelizoval zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa zaviedla nová povinnosť pre Sociálnu poisťovňu, a to poskytovať Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny a úradom práce, sociálnych vecí a rodiny informáciu o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť občana uznaného za invalidného pre účely poskytovania služieb zamestnanosti.

V roku 2024 sa realizoval z ESF národný projekt Poskytovanie finančných príspevkov integračným podnikom. Finančné prostriedky z tohto národného projektu boli poskytované na financovanie vyrovnávacieho príspevku integračnému podniku v zmysle § 19b zákona o sociálnej ekonomike na

- mzdové náklady spojené so zamestnávaním znevýhodnených osôb alebo zraniteľných osôb v zmysle zákona o sociálnej ekonomike,
- dodatočné náklady spojené so zamestnávaním znevýhodnených osôb definovaných podľa § 2 ods. 5 písm. b) zákona o sociálnej ekonomike a
- náklady vynaložené na pomoc zamestnaným znevýhodneným osobám definovaných podľa § 2 ods. 5 písm. a) zákona o sociálnej ekonomike

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu aktivít projektu predstavujú sumu 102 720 000 €. V rámci tohto národného projektu boli poskytnuté vyrovnávacie príspevky integračným podnikom na počet zamestnancov registrovaných sociálnych podnikov, ktorí sú znevýhodnení – uznaní za osobu invalidnú podľa § 2 ods. 5 písm. b) bod 1, podporených v roku 2024 v zmysle § 19b zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike: 4 638.

V roku 2024 poskytovali úrady práce, sociálnych vecí a rodiny príspevky na podporu zamestnávania a pracovného uplatnenia občanov so zdravotným postihnutím, a to v rámci zákona č. 112/2018 o sociálnej ekonomike a v rámci zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.

Na základe zákona č. 112/2018 o sociálnej ekonomike sa v roku 2024 poskytoval integračným podnikom vyrovnávací príspevok integračnému podniku (§ 19b zákona o sociálnej ekonomike).

V roku 2024 bol vyrovnávací príspevok poskytnutý 563 integračným podnikom, čo je v porovnaní s rokom 2023 pokles o 41 podnikov.

Za hodnotený rok 2024 bolo na § 19b zaradených 6 554 osôb klientov, z toho 4 799 OZP a 910 osôb, ktoré majú dlhodobé zdravotné postihnutie

Rastúci trend záujmu o sociálnu ekonomiku sa prejavil aj vo vyššej čerpanej sume finančných prostriedkov, ktorá v roku 2024 predstavovala čiastku 51 607 197,36 € (§ 19b), čo je v porovnaní s rokom 2023 viac o 10 701 964 €.

- MPSVR SR v roku 2024 novelou zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti legislatívne vymedzí dokedy sa môže poskytovať príspevok občanovi so ZP podľa § 9 zákona o službách zamestnanosti, resp. na občana so ZP (zamestnávateľovi), uznaného za invalidného po zmene invalidného dôchodku na starobný dôchodok. Doplniť pri novele zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti aj aktualizáciu § 70 ods. 10, ktorý v súčasnej podobe predstavuje oslabenie práva zamestnanca – osoby so zdravotným postihnutím na ochranu pred výpoveďou zo strany zamestnávateľa
- **Merateľný ukazovateľ:** prijatá legislatíva

Odpočet plnenia:

Zákonom č. 151/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorého návrh bol v Národnej rade SR prerokovaný a schválený dňa 29.05.2025, sa s účinnosťou od 01.09.2025 vypúšťa odsek 10 v § 70 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, t. j. vypúšťa sa inštitútu fiktívneho súhlasu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (vrátenie lehôt na vydanie súhlasu) na skončenie pracovného pomeru výpoveďou zamestnancovi, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím (OZP) alebo na skončenie štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou štátnemu zamestnancovi, ktorý je OZP. Cieľom úpravy bolo dôkladnejšie sledovanie podmienok udeľovania súhlasov úradov práce, sociálnych vecí a rodiny s rozviazaním pracovného pomeru u zamestnanca so zdravotným postihnutím.

Ďalšie prípadné úpravy v poskytovaní podpory pri zamestnávaní OZP budú navrhnuté až po dôkladnej analýze situácie v tejto oblasti.

10.2. za účelom zlepšenia podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v rámci tzv. pilotného monitorovania zrealizuje v priebehu roka 2023 s výstupom v roku 2024

- MPSVR SR ku koncu roka 2022 uskutoční odpočet podielu zamestnancov so zdravotným postihnutím vo verejnej správe pod rezortom MPSVaR SR (štatistické zhrnutie o stave zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím v rezorte ministerstva) – **splnené**

- **Merateľný ukazovateľ:** monitoring/analýza

Odpočet plnenia:

Inštitút pre výskum práce a rodiny na základe zadania MPSVR SR na rok 2023 vypracoval analýzu, z ktorej okrem iného vyplýva, že v rezorte PSVR (ministerstvo, Ústredie a úrady PSVR, ústredie a pobočky Sociálnej poisťovne) k 31.12.2022 pracovalo 1 243 zamestnancov so ZP, čo predstavuje 8,1 % z celkového počtu zamestnancov (2,5-násobne viac v porovnaní s povinným podielom stanoveným na 3,2 % v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti).

- MPSVR SR uskutoční monitoring/analýzu existujúcich opatrení cielených na vytváranie vhodných pracovných podmienok pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj na sprístupňovanie ponuky pracovných miest osobám so zdravotným postihnutím a na sprístupňovanie procesu výberových konaní osobám so zdravotným postihnutím – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** monitoring/analýza

Odpočet plnenia:

Kválová, D., Kešelová, D. (2024): [Zlepšenie podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe – pilotné monitorovanie v rezorte práce, sociálnych vecí a rodiny SR.](#)

- Identifikácia efektívnosti existujúcich nástrojov podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe a navrhnutie nových opatrení s cieľom podporiť zvýšenie počtu zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe – **splnené**
- **Merateľný ukazovateľ:** monitoring/analýza

Odpočet plnenia:

V predmetnej analýze sú popísané nástroje na podporu zamestnávania osôb so ZP, ktoré sú využívané v rezorte PSVR v súčasnosti. Zároveň je v dokumente navrhnutých 9 nových opatrení s cieľom podporiť zvýšenie počtu zamestnancov so ZP vo verejnom sektore a najmä podporiť systémové vytváranie rovnosti príležitostí pre uchádzačov a zamestnancov so ZP pri prístupe k zamestnaniu, ku kariérnemu rastu, k účasti na vzdelávaní a pod.

10.3. vytvárať podmienky pre zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím v cestovnom ruchu s dôrazom na špecifiká služieb a regiónov

- MCRaŠ SR v roku 2025 zmapuje v spolupráci s MPSVR SR s profesijnými združeniami doterajšie skúsenosti, súčasné možnosti a problémové oblasti poskytovateľov služieb v cestovnom ruchu v oblasti zamestnávania znevýhodnených a zraniteľných skupín v odvetví cestovného ruchu s dôrazom na špecifiká služieb v cestovnom ruchu, možnosti zavádzať debarierizačné prvky a iné špecifické požiadavky pre odstraňovanie bariér pre zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím a iných znevýhodnených a zraniteľných skupín. Spracovaná analýza bude východiskom pre komunikáciu MCRaŠ SR s Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvom Slovenskej republiky pri tvorbe a pripomienkovaní návrhov medzinárodných noriem Medzinárodnej

organizácie pre normalizáciu týkajúcich sa bezbariérových služieb cestovného ruchu a návrhu opatrení na národnej úrovni do roku 2030 a neskôr v nadväznosti na Stratégiu Európskej únie pre udržateľný cestovný ruch a iné

- **Merateľný ukazovateľ:** spracovaná analýza

Aktualizácia úlohy

- MCRaŠ SR bude v rokoch 2025 a 2026 mapovať v spolupráci s MPSVR SR a profesijnými združeniami doterajšie skúsenosti, súčasné možnosti a problémové oblasti poskytovateľov služieb v cestovnom ruchu v oblasti zamestnávania znevýhodnených a zraniteľných skupín v odvetví cestovného ruchu s dôrazom na špecifiká služieb v cestovnom ruchu, možnosti zavádzať debarierizačné prvky a iné špecifické požiadavky pre odstraňovanie bariér pre zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím a iných znevýhodnených a zraniteľných skupín a získané údaje do konca roka 2026 zahrnie do analýzy. Spracovaná analýza bude východiskom pre komunikáciu MCRaŠ SR pri vývoji noriem pre skvalitnenie života osôb so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** spracovaná analýza

11. Účasť na politickom a verejnom živote (čl. 29)

SR zaručí osobám so zdravotným postihnutím politické práva a možnosť užívať ich na rovnakom základe s ostatnými a zabezpečí, aby sa osoby so zdravotným postihnutím mohli účinne a plne podieľať na politickom a verejnom živote na rovnakom základe s ostatnými.

11.1. zaručiť osobám so zdravotným postihnutím politické práva a možnosť využívať ich na rovnakom základe s ostatnými

- MV SR bude *priebežne* systematicky zvyšovať prístupnosť všetkých druhov volieb tak, aby čo najviac ľudí so zdravotným postihnutím mohli vykonávať voľby tajne a samostatne. Sprístupňovať osobám so zdravotným postihnutím všetky volebné postupy ponúkané verejnosti tak, aby si mohli vybrať postup, ktorý im poskytuje maximálnu nezávislosť vzhľadom na ich zdravotné postihnutie
- **Merateľný ukazovateľ:** počet zverejnených aktivít
- MV SR bude *priebežne* osvetovo pôsobiť a odborne usmerňovať politické strany a nezávislých kandidátov, aby svoje volebné programy zverejňovali v prístupných elektronických formátoch
- **Merateľný ukazovateľ:** počet zverejnených aktivít

Odpočet plnenia:

Súčasná právna úprava volieb a referenda, zakotvená v zákone č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“) podľa nášho názoru garantuje osobám so zdravotným postihnutím, ako aj ostatným voličom, možnosť uplatniť ich pasívne volebné právo a aktívne volebné právo pri naplnení všetkých

zásad volebného práva, t. j. zásady všeobecnosti, rovnosti, priamosti a tajnosti volebného práva.

Z uvedeného vyplýva, že aj osoby so zdravotným postihnutím, rovnako ako ktorýkoľvek iný volič, má právo účasti vo voľbách ako volič alebo kandidát, za splnenia podmienok platných pre tie-ktoré voľby.

Platná právna úprava upravuje aj podmienky, za akých môže osoba so zdravotným postihnutím uplatniť svoje právo voliť. Volič, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre zdravotné postihnutie alebo preto, že nemôže čítať alebo písať a oznámi pred hlasovaním túto skutočnosť okrskovej volebnej komisii, má právo vziať so sebou do osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov inú osobu spôsobilú upraviť hlasovací lístok podľa jeho pokynov a zákona (nie však člena okrskovej volebnej komisie) a tento vložiť do obálky. Možnosť asistencie – technickej pomoci pri úprave hlasovacieho lístka, jeho vložení do obálky, resp. pri vložení obálky do volebnej schránky voličovi, so zdravotným postihnutím, resp. voličovi, ktorý nemôže čítať alebo písať však nemožno nijakým spôsobom vnucovať.

Taktiež volič, ktorý sa zo závažných, najmä zdravotných dôvodov nemôže v deň konania volieb dostať do volebnej miestnosti, môže sám (osobne, telefonicky, e-mailom) alebo prostredníctvom inej osoby (napr. príbuzného, ošetrovateľa) požiadať obec, a v deň konania volieb okrskovú volebnú komisiu, o hlasovanie do prenosnej volebnej schránky.

Volebný zákon tiež ukladá starostom obcí pri určovaní volebných miestností prihliadať na to, aby do nich mali čo najľahší prístup aj osoby so zdravotným postihnutím. Ak sa zdravotne postihnutý volič dostaví do volebnej miestnosti, ktorá je aj napriek vyššie uvedenému ťažšie dostupná pre tohto voliča, môže operatívne požiadať príslušnú okrskovú volebnú komisiu o vykonanie hlasovania do prenosnej volebnej schránky na mieste, kde sa práve nachádza, t. j. napr. vo vestibule budovy, na poschodí ktorej sa nachádza volebná miestnosť a pod. Súčasťou školení k voľbám, ktoré vykonáva odbor volieb, referenda a politických strán je vždy aj dôrazné upozornenie na dodržiavanie povinnosti prihliadať na to, aby do nich mali čo najľahší prístup aj zdravotne postihnutí voliči.

Ďalším opatrením na uľahčenie výkonu volebného práva voličov so zdravotným postihnutím bola aj novela vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 308/2015 Z. z. o výdavkoch spojených s voľbami účinná od 26.1.2022, v rámci ktorej boli upravené aj oprávnené výdavky súvisiace s elektronizáciou zasielania zápisníc a bola doplnená tlmočnická činnosť pre členov miestnej volebnej komisie a pre členov okresnej volebnej komisie so sluchovým postihnutím, členov volebnej komisie samosprávneho kraja, členov obvodných volebných komisií so sluchovým postihnutím, členov miestnej volebnej komisie a pre členov okrskových volebných komisií so sluchovým postihnutím a spôsob jej úhrady. S cieľom oboznámiť sa so zoznamom kandidátov uvedených na zaregistrovaných kandidátnych listinách vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky a vo voľbách do Európskeho parlamentu osobami so zrakovým postihnutím, ministerstvo vnútra uhrádza Slovenskej knižnici pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči náklady na vyhotovenie predmetných zoznamov kandidátov (v podobe zvukového záznamu na CD a v tlačenej podobe v Braillovom písme) pre potreby osôb so zrakovým postihnutím.

Nová úloha

- MV SR v spolupráci s KOZP a SFOZP začne od roku 2025 proces vyhodnocovania podielu prístupných volebných miestností na celkovom počte

všetkých volebných miestností pomocou zavedenia ľahko vyhodnotiteľných jednoduchých kritérií prístupnosti

- **Merateľný ukazovateľ:** počet prístupných volebných miestností

12. Účasť na kultúrnom živote, rekreácií, záujmových aktivitách a športe (čl. 30)

SR prijme všetky príslušné opatrenia na zabezpečenie prístupu ku kultúrnym materiálom v prístupných formátoch, prístupu k televíznym programom, filmom, divadlu a iným kultúrnym aktivitám v prístupných formátoch, prístupu k miestam určeným pre kultúrne predstavenia alebo služby, ako sú divadlá, múzeá, kiná, knižnice a služby cestovného ruchu, a v najväčšej možnej miere, mali prístup k historickým pamiatkam a k významným miestam národného kultúrneho dedičstva.

12.1. sprístupňovať kultúru a umenie vo formátoch prístupných osobám so zdravotným postihnutím

- MK SR bude *každoročne* prostredníctvom organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti zabezpečovať realizáciu kultúrnych a umeleckých podujatí (napr. v oblasti divadla, hudby, filmu, výtvarného umenia, tanečného umenia, dizajnu) v dostupných formátoch, vrátane sprístupňovania expozícií bezbariérovú, s titulkami a tlmočením do slovenského posunkového jazyka, s videokomentárom pre osoby so sluchovým postihnutím, s audiokomentárom a informáciami (ako sú napr. popisky, sprievodné texty) v Braillovom písme alebo s exponátmi, ktoré je možné vnímať hmatom pre osoby so zrakovým postihnutím a pod.
- **Merateľný ukazovateľ:**
- 1. celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR
- 2. počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP
- 3. počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie
- 4. počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP
- 5. formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom osoby so ZP a pre ich asistentov/sprievodcov (zľavy uviesť v percentách)
- 6. sumárny prehľad projektov podporených prostredníctvom dotačného programu Kultúra znevýhodnených skupín podľa cieľových skupín zohľadňujúci konkrétny typ zdravotného postihnutia (každoročne)
- 7. výsledky mapovania stavu informačnej a fyzickej debarierizácie v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR (raz za 5 rokov)

Odpočet plnenia:

1-5 sa nachádza v tabuľke

6. v roku 2024 v rámci dotačného podprogramu Kultúra znevýhodnených skupín bolo podporených 62 projektov pre osoby so zdravotným postihnutím sumou: 410 725,- EUR.

7. Úloha bola odpočítaná v roku 2022, bude aktualizovaná v roku 2027.

12.2. sprístupňovať slovenské filmy pre osoby so sluchovým a zrakovým postihnutím

- MK SR prostredníctvom Slovenského filmového ústavu zabezpečí *do roku 2030* vydávanie slovenských filmov s audiokomentárom pre osoby so zrakovým postihnutím, titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím alebo s tlmočením do slovenského posunkového jazyka
- **Merateľný ukazovateľ:** počet vydaných slovenských filmov s audiokomentárom pre osoby so zdravotným postihnutím, titulkami pre osoby so zdravotným postihnutím alebo s tlmočením do slovenského posunkového jazyka

Odpočet plnenia:

Počet vydaných slovenských filmov v roku 2024

Počet projekcií s audiokomentárom a deskriptívnymi titulkami: 12

Počet projekcií pre deti s poruchou autistického spektra: 11

Vybavenie sál technológiou pre audiokomentár: kinosála K1

Indukčná slučka: kinosála K1

Fyzická debarierizácia: výťah do suterénu kina, ku kinosálam K3 a K4 – realizované a skolaudované v roku 2024.

- MK SR bude *v roku 2024* hľadať možnosti vrátane návrhov legislatívnych zmien, ak to bude potrebné, ako zabezpečiť, aby hlasové komentovanie pre nevidiacich vyrobené k slovenským audiovizuálnym dielam bolo verejne dostupné pre osoby so zrakovým postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** počet verejne dostupných hlasových komentárov pre nevidiacich vyrobených k slovenským audiovizuálnym dielam

Odpočet plnenia:

V roku 2024 neboli prijaté žiadne legislatívne zmeny v tejto oblasti. MK SR v súčasnosti považuje platnú úpravu za dostatočnú. Zákon č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ukladá priamo distributérovi audiovizuálneho diela, ktorý verejne rozširuje slovenské audiovizuálne dielo alebo audiovizuálne dielo v slovenskej pôvodnej jazykovej úprave, aby zabezpečil pre toto audiovizuálne dielo aj úpravu titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím a hlasovým komentovaním pre nevidiacich.

- MK SR bude *v roku 2024* spolupracovať s prevádzkovateľmi audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie na tom, aby zvyšovali informovanosť o tom, ktoré programy v audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie sú sprevádzané titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, hlasovým komentovaním pre nevidiacich alebo tlmočené do slovenského posunkového jazyka a na zabezpečení toho, aby vyhľadávanie takýchto programov v katalógu programov bolo užívateľsky prívetivé aj pre osoby so zrakovým a sluchovým postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** počet audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, ktorých katalógy sú užívateľsky prívetivé pre osoby so zrakovým a sluchovým postihnutím

Odpočet plnenia:

V legislatívnej rovine neboli v roku 2024 na úrovni MK SR prijaté žiadne ďalšie opatrenia v tejto oblasti. Avšak 1. januára 2024 nadobudla účinnosť vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 318/2023 Z. z. o titulkoch pre osoby so

sluchovým postihnutím (ďalej len „vyhláška č. 318/2023 Z. z.“), ktorá priniesla jasnejšie požiadavky na titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sprevádzajúce audiovizuálne diela, programy televíznej programovej služby a programy audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré majú za cieľ zjednotiť postupy výrobcov titulkov, a tým zvýšiť kvalitu titulkov pre osoby so sluchovým postihnutím.

Od 28. júna 2025 nadobudne účinnosť zákon č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým došlo aj k úprave zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách), a to v súvislosti s úpravou služby multimodálneho prístupu. Služba multimodálneho prístupu je definovaná v § 60a zákona o mediálnych službách ako služba poskytujúca prístup k obsahovej službe prenášaná elektronickými komunikačnými sieťami, ktoré sa používajú na identifikáciu a výber programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, prijímanie informácií o nich a ich sledovanie vrátane všetkých poskytovaných prvkov najmä titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, hlasové komentovanie pre nevidiacich, tlmočenie do slovenského posunkového jazyka, ktoré sú výsledkom vykonávania opatrení zameraných na zabezpečenie multimodálneho prístupu podľa § 53 až 56. Služba multimodálneho prístupu zahŕňa najmä elektronických programových sprievodcov, webové sídla, online aplikácie, aplikácie založené na set-top boxe, sťahovateľné aplikácie, služby poskytované prostredníctvom mobilných zariadení vrátane mobilných aplikácií a súvisiacich mediálnych prehrávačov, ako aj služby hybridnej televízie. Poskytovateľ služby multimodálneho prístupu je v zmysle zákona o mediálnych službách povinný zabezpečiť elektronického programového sprievodcu, ktorý je vnímateľný, ovládateľný, zrozumiteľný, spoľahlivý a poskytuje informácie o jeho dostupnosti a prístupnosti pre nepočujúcich a nevidiacich a zabezpečiť, aby sa multimodálny prístup poskytoval v plnej miere v primeranej kvalite na účel presného zobrazenia dobre synchronizovaného so zvukom a obrazom, pričom sa umožní používateľovi ovládať ich zobrazovanie a používanie.

Uvedenými ustanoveniami boli do právneho poriadku Slovenskej republiky transponované ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb týkajúce sa služieb poskytujúcich prístup k audiovizuálnym mediálnym službám.

Cieľom tejto úpravy v zákone o mediálnych službách je zabezpečiť väčšiu prístupnosť obsahových služieb (a v rámci nich aj prístupnosť programov a audiovizuálnych diel).

12.3. podporiť kultúru a dostupnosť kultúry pre osoby so zdravotným postihnutím

- MK SR *do roku 2024* zriadi pracovnú skupinu za účelom prípravy náplne činnosti metodického centra kultúry osôb so zdravotným postihnutím v rezorte Ministerstva kultúry SR ako špecializovaného pracoviska pre sprístupňovanie kultúry osobám so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** zriadená pracovná skupina

Odpočít plnenia:

V prvej fáze priprav na rozparovaní ideového zámeru metodického centra kultúry osôb so zdravotným postihnutím pracovalo MK SR interne. V II. polroku 2024 bol ideový zámer konzultovaný v rámci neformálnej pracovnej skupiny so sekciou

ekonomiky a Inštitútom kultúrnej politiky. Po 1. septembri 2024 bol proces príprav dočasne pozastavený z dôvodu konsolidačných opatrení a s nimi súvisiacimi organizačnými zmenami.

- MK SR *do roku 2025* vypracuje návrh na vznik špecializovaného pracoviska – **úloha vypustená**
- **Merateľný ukazovateľ:** príprava náplne činnosti centra kultúry osôb so sluchovým postihnutím vrátane vyčíslenia finančných nákladov (materiál na rokovanie porady vedenia MK SR)

Odpočít plnenia:

MK SR rozpracovalo návrh ideového zámeru na vytvorenie inštitucionálneho rámca pre metodické centrum kultúry osôb so zdravotným postihnutím, keďže v rezorte chýba odborné zázemie špecificky zamerané na podporu a rozvoj sprístupňovania kultúrnych obsahov pre osoby so zdravotným postihnutím. Ideový zámer bol v III. štvrťroku 2024 interne konzultovaný s Inštitútom kultúrnej politiky. Súčasťou konzultácií bolo aj spracovanie predbežných finančných a personálnych nárokov tohto pracoviska a odhad rozpočtového vplyvu. Po 1. septembri 2024 bol proces príprav dočasne pozastavený z dôvodu konsolidačných opatrení a s nimi súvisiacimi organizačnými zmenami, ktoré viedli o. i aj k zrušeniu Inštitútu kultúrnej politiky.

MK SR však napriek tomu pokračuje v dialógu s kultúrnymi inštitúciami a odbornou verejnosťou v témach prístupnosti kultúry a kultúrnej infraštruktúry. V decembri 2024 MK SR zrealizovalo vzdelávacie podujatie pre organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti pod názvom Otvorené, ústretové prístupné – kultúrne inštitúcie na ceste k debarierizácii II. Cieľom podujatia bolo priniesť rezortným organizáciám užitočné informácie z oblasti sprístupňovania kultúrnej infraštruktúry a kultúrnych obsahov pre osoby so zdravotným postihnutím. Súčasťou podujatia boli odborné príspevky z oblasti univerzálneho navrhovania, zrozumiteľnosti, príklady dobrých a zlých skúseností v sprístupňovaní kultúry, ako aj panelové diskusie rezortných organizácií s reprezentantmi osôb so zdravotným postihnutím a odborníkmi.

V roku 2024 na objednávku MK SR vypracovalo Výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania Fakulty architektúry a dizajnu STU v Bratislave metodiku (nielen) pre žiadateľov v podprograme Fyzická debarierizácia – Rukoväť debarierizácie kultúrnej infraštruktúry (Pozn.: metodika zatiaľ nebola zverejnená). Primárnym cieľom metodiky je edukovať žiadateľov a zvýšiť kvalitu predkladaných projektov, no je užitočná aj štatutárnym orgánom či zriaďovateľom kultúrnych inštitúcií.

Nová úloha

- MK SR *do roku 2030* bude realizovať vzdelávacie aktivity na témy prístupnosti kultúry a kultúrnej infraštruktúry pre osoby so zdravotným postihnutím
- **Merateľný ukazovateľ:** realizácia vzdelávacích podujatí pre organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, pokračovanie v dialógu s kultúrnymi inštitúciami a odbornou verejnosťou

12.4. sprístupňovať slovenské audiovizuálne diela a audiovizuálne diela v slovenskej pôvodnej jazykovej úprave pre osoby so sluchovým a zrakovým postihnutím

- SOI bude *od roku 2024* sledovať a vyhodnocovať implementáciu § 15 ods. 5 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého „distributér audiovizuálneho diela, ktorý verejne rozširuje slovenské audiovizuálne dielo alebo audiovizuálne dielo v slovenskej pôvodnej jazykovej úprave, zabezpečuje pre toto audiovizuálne dielo aj úpravu titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím a hlasovým komentovaním pre nevidiacich
- **Merateľný ukazovateľ:** počet vykonaných kontrol

Odpočet plnenia:

V roku 2024 vykonala SOI 15 kontrol dodržiavania povinnosti podľa § 15 ods. 5 zákona o audiovizíii. Objektom kontroly boli slovenské audiovizuálne diela alebo audiovizuálne diela v slovenskej pôvodnej jazykovej úprave, ktoré sú určené na verejné rozširovanie, či obsahujú titulky a hlasové komentovanie. Subjekty kontroly boli vybraté zo zoznamu distributérov audiovizuálnych diel zverejnenom na [webovom sídle Slovenského filmového ústavu](#).

SOI už pri predbežnom zisťovaní aktuálnosti podnikateľskej činnosti v oblasti distribúcie audiovizuálnych diel oslovením podnikateľských subjektov z dostupného zoznamu distributérov audiovizuálnych diel, pod utajenou identitou zistila, že náhodne vybrané subjekty sa už distribúcií audiovizuálnych diel nevenujú, preto neboli zaradené do zoznamu kontrolovaných subjektov. S ohľadom na sídlo distributérov audiovizuálnych diel, 13 kontrol bolo vykonaných v Bratislavskom kraji, 1 kontrola bola vykonaná v Žilinskom kraji a 1 kontrola bola vykonaná v Prešovskom kraji.

Výsledky kontroly ukázali, že z 15 kontrolovaných subjektov, 8 kontrolovaných subjektov (distributérov audiovizuálnych diel) zabezpečuje titulky pre osoby so sluchovým postihnutím a hlasové komentovanie pre nevidiacich.

Celkovo bola vykonaná kontrola 17 slovenských audiovizuálnych diel, pričom ku všetkým 17 slovenským audiovizuálnym dielam sú zabezpečené titulky pre osoby so sluchovým postihnutím a hlasové komentovanie pre nevidiacich (Aristokratka vo vare, Buko, Bytosť, Eva Nová, Janžurka, Lesný vrah, Lóve 2, Miki, Nech je svetlo, Očistec, Otázka budúcnosti, Posledná, Sviňa, Tí, ktorí tancujú v tme, Tretí koniec palice, Vlastníci, Vlasy).

Z celkového počtu kontrolovaných osôb, 5 podnikateľských subjektov uviedlo, že nedistribuuje slovenské audiovizuálne diela na ich verejné rozširovanie, preto sa na nich nevzťahuje povinnosť v zmysle § 15 ods. 5 zákona o audiovizíii.

Voči 2 subjektom bolo začaté správne konanie pre marenie kontroly z dôvodu neposkytnutia súčinnosti SOI.

13. Štatistika a zhromažďovanie údajov (čl. 31)

SR sa zaväzuje zhromažďovať príslušné informácie, vrátane štatistických a výskumných údajov, aby mohli formulovať a uplatňovať politiky na vykonávanie tohto dohovoru. Zhromaždené informácie budú podľa potreby roztriedené a použité tak, aby pomohli posúdiť plnenie záväzkov SR a identifikovať a odstrániť prekážky, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím pri uplatňovaní svojich práv. SR prevezme na seba zodpovednosť za šírenie týchto štatistických údajov a zabezpečia ich prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím i pre ostatných.

13.1. zaviesť a zverejniť transparentné mechanizmy pravidelného monitorovania a vyhodnocovania opatrení zameraných na presadzovanie práv osôb so zdravotným postihnutím, zverejniť komplexné správy o stave implementácie týchto práv, spoluprácu s verejnosťou a iné, v súlade s Dohovorom

- MPSVR SR *do konca 1 kvartálu 2026* aktualizuje a sprístupní podstránku na svojom webovom sídle, ktorá bude zahŕňať podrobné informácie o Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, informácie o obhajobe periodických správ Slovenskej republiky o implementácii Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, spôsoby kontaktovania občianskej spoločnosti s hlavným kontaktným miestom pre problematiku vykonávania dohovoru, postup podávania sťažností na Výbor OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím ako aj informácie o aktivitách zameraných na šírení povedomia o Dohovore v prístupných formátoch (napr. textová verzia, verzia v ľahko čitateľnej forme...)
 - **Merateľný ukazovateľ:** aktualizovaná webová podstránka s dátumom poslednej aktualizácie, počet sťažností na Výbor OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím
-
- MPSVR SR - hlavné kontaktné miesto bude *pravidelne* informovať občiansku spoločnosť, MVO a ďalšie zainteresované strany o plnení záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru prostredníctvom transparentných mechanizmov ako sú verejné konzultácie, online výstupy a tematické správy
 - **Merateľný ukazovateľ:** zavedený mechanizmus pravidelného informovania verejnosti, MVO a ďalších relevantných partnerov, počet stretnutí alebo konzultácií, počet oslovených alebo zapojených MVO do hodnotenia plnenia Dohovoru

Tabuľka k úlohe 12.1.

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
Bibia na	vzdelávacie podujatia: 440 kultúrne podujatia: 22	vzdelávacie podujatia: 48 kultúrne podujatia: 3 Špeciálne zamerané programy: - Noc s Andresenom v BIBIANE - Program bol prispôsobený aj deťom so stratou sluchu, - Zmysel to má aj bez zmyslov. Putovná interaktívna výstava. Knižnica BIBIANY v spolupráci s Medzinárodnou úniou pre detskú knihu (IBBY) v rámci výstavy predstavili výnimočné knihy o deťoch s postihnutím zo zbierok IBBY a BIBIANY. Detskí návštevníci sa prostredníctvom hry dozvedeli o živote svojich vrstovníkov so špeciálnymi potrebami. V roku 2024: Moravské Lieskové ŽiTo v SÝPKE, Múzeum SNR Myjava, Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede, Galantská knižnica.	vzdelávacie podujatia: 48 kultúrne podujatia: 3	882	ZŤP, ZŤPS: 100%
DNS	330: 328 predstavení na	1 (voľné vstupenky do prvých radov na	0	Vozíčkári: 57	ZŤP 40% ZŤP-S 40%

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
	domácej scény a 2 zájazdové predstavenia	predstavenie OLIVER! pre občianske združenie Náš Palček – ľudí nízkého veku).		Doprovod ZŤP: 246 ZŤP/ ZŤPS: 2720	Vozíčkar (100%) zdarma Vozíčkar sprievod 40%
DÚ	94	54 (z toho 11 on-line prednášok/diskusí, 8 on-line predstavení, 4 inscenácie, 1 prehliadka divadla, 18 tanečných predstavení, 2 filmové projekcie, 10 výstav)	3 (inscenácie), 1 výstava s komentovaným sprievodom v priestoroch Štúdia 12, 1 prehliadka Štúdia 12	3+20+20	ZŤP 20 % alebo 100% 100 % zľava pre sprievod (zľava sa mení, závisí od podujatia)
HC	9797 koncertov (z toho 53 koncertov pre širokú verejnosť, 32 výchovných koncertov pre deti a mládež), 12 iných hudobno-vzdelávacích podujatí (besedy, semináre, majstrovské kurzy). Všetky podujatia sú prístupné OZP a ponúkajú zľavnené vstupné.	2 hudobné programy pre deti so zdravotným postihnutím	0	cca 100 detí so špeciálnymi potrebami na 2 koncertoch špeciálne určených pre deti so zdravotným postihnutím, na podujatiach pre širokú verejnosť neevidujú počty návštevníkov so zdravotným postihnutím	ZŤP 20% z plnej ceny vstupného na koncerty hudobných festivalov, ZŤP-S 100%
ND-KE	312	0	0	1569	ZŤP 50%, ZŤP-S: 50%
NOC	96	- všetky podujatia sú v čo najvyššej možnej miere inkluzívne, je	0	približne 1% návštevníkov = 430 osôb	ZŤP 30%, ZŤP-S: 30%

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
		zabezpečený bezbariérový prístup. - individuálny prístup v prípade účasti osoby so zdravotným postihnutím na menších podujatiach - zabezpečený preklad do SPJ 1 podujatie - spolupráca na preklade zbierky kompozícií piesní pre detské spevácke zbory Voláme vás! do braillovho písma na edukačné účely			
PÚ	0				
SCD	22	0 - napriek tomu, že v roku 2024 nerealizovali žiadne podujatia určené výhradne pre OZP, snažili sa v rámci možností zabezpečiť bezbariérovosť, titulkovanie videoprezentácií a sprievod výstavou	0	0	ZŤP, ZŤP-S: 100% vstup na výstavy a prednášky bol voľný
SF	141	1	0 (na koncerty Slovenskej filharmónie prichádzajú pravidelne aj skupiny nevidiacich a slabozrakých, ktorí hudbu počujú, ale bratislavskú Redutu nevideli a nevedia si ju	308	ZŤP 40%, ZŤP-S: 40%

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
			predstaviť. Tento zážitok im umožňuje elektronicky rozprávať a a dotykový rám, umiestnený je v priestoroch vstupného foyeru. V Slovenskej filharmónii bola v Malej sále uvedená do prevádzky indukčná slučka pre sluchovo znevýhodnených návštevníkov.)		
SFÚ	3391	23 filmových predstavení	12 filmových predstavení	na inkluzívnych projekciách návštevnosť: 1401, z toho predpokladaný podiel OZP 40% (560 osôb (odhad, nie je štatisticky evidované))	ZŤP: 2% - 50% ZŤP-S: 100% z ceny vstupeniek na bežné predstavenia
SLC	26	0	0	0	ZŤP: 0, ZŤP-S: 0
SLUK	142	0	1	200	ZŤP: 0, ZŤP-S: 0
SND	758 bez hostovacích	väčšina predstavení bola buď bezbarierových, prípadne v opere boli uvedené všetky s titulkami	1: Balet - Luskáčik pre nevidiacich s audiokomentárom, 7: v Činohre Čaj u pána senátora s nevidiacimi a slabozrakými hercami z OZ Zrakáč pozn: všetky predstavenia SND (opera, balet, činohra), sú	1118 predaných vstupeniek pre ZŤP	ZŤP: 50%, ZŤP-S: 50% Zľava pre invalidných návštevníkov (vozičkári – 6 miest vo veľkej sále opery a baletu, 4 miesta v sále činohry a po 2 miesta v Štúdiu a MS) – vstupenka v hodnote 5

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
			prístupné bezbariérovo pre osoby využívajúce invalidný vozík, vrátane toaliet, je možnosť rezervácie miest pre vozičkárov a ich sprievod. Predstavenia v opere majú vždy titulky, čo umožňuje ich sledovanie aj osobám so sluchovým postihnutím. Zvyčajne 1x za sezónu organizovaná návšteva nevidiacich detí z internátnych škôl na baletnom predstavení, kde je špeciálny dramaturgický úvod s využitím haptických pomôcok a samotné predstavenie sledujú nevidiace deti za pomoci audiokomentára, ktorý počúvajú cez slúchadlá. Pre nevidiacich je k dispozícii bulletin v braillovom písme, k predstaveniu Čaj u pána senátora, ktoré je priamo		Divadlo pre všetky deti (deti zo znevýhodneného prostredia, nevidiaci, s autistickým spektrom a pod. - 100% vstupeniek z darov)

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
			realizované v spolupráci s OZ Zrakáč a osoby so zrakovým postihnutím v ňom priamo účinkujú Príležitostne na požiadavku sú realizované návštevy zákulisia.		
SNG	1149	40	7	499	Výstavy: ZŤP: 100%, ZŤP-S: 50% Na podujatia: ZŤP: 50%, ZŤP-S: 50%, pozn. nevidiaci na podujatia zdarma (100% zľava)
SNK	137 (vrátane exkurzií, samostatných podujatí, online podujatí a vyučovacích hodín)	0 - Slovenské múzeum A. S. Puškina (SMASP) je od roku 2023 súčasťou SmartGuid – digitálnej globálnej turistickej a cestovateľskej platformy, vďaka čomu môžu osoby so zdravotným postihnutím využiť audio a video sprievodcu po expozícii múzea.	0	9	ZŤP: 100% a 80%, ZŤP-S: 100% a 80%
SNM	2 689	28	32 pozn. Špecializované múzeá Slovenského národného múzea môžu navštíviť aj návštevníci s akýmkoľvek zdravotným	4523	ZŤP: 100%, ZŤP-S: 50%

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
			postihnutím - v rámci možností sú im poskytnuté služby, na základe požiadavky je možné zabezpečiť špeciálny výklad, sprevádzanie v expozíciách (ako každému návštevníkovi) vrátane bezbariérového vstupu. Projekt obnovy hradu Krásna Hôrka a revitalizácie bezprostredného okolia hradu počíta s vybudovaním bezbariérového Informačného centra a sprístupnením obnovených expozícií hradu formou audiovizuálnych projekcií a haptických modelov hradnej architektúry.		
STM KE	29	12	0	808	ZŤP: 100%, ZŤP-S: 100%
SÚH	349	9	0	66	ZŤP: 50%, ZŤP-S: 50%
ŠF KE	85	0	0 Pozn: Štátna filharmónia Košice nerealizuje špeciálne podujatia určené pre osoby so zdravotným	432	ZŤP: 30%, ZŤP-S: 30%

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
			postihnutím, avšak všetky podujatia – koncerty ŠFK pravidelne navštevujú aj osoby s telesnými, mentálnymi aj zmyslovými postihnutiami (s výnimkou nepočujúcich), pričom ich účasť je prispôbena ich potrebám (napr. vyhradené miesta v sále, poskytnutie asistencie a pod.).		
ŠKO ZA	90	38	18	760	ZŤP: 100%, ZŤP-S: 50%
ŠO BB	103 predstavení na domácej scéne	58 Pozn. medzi najčastejších návštevníkov podujatí Štátnej opery patria osoby so zdravotným postihnutím najmä s telesným postihnutím a s chronickým ochorením a systémovými poruchami (napr. Zväz postihnutých civilizačnými chorobami z Partizánskeho, Zväz zdravotne ťažko postihnutých Prievidza, Kardioklub Žilina, Zväz diabetikov Slovenska Základná organizácia	0	626	ZŤP: 68%, ZŤP-S: 68%

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
		Diabanka BB ako aj niekoľko jednotlivcov s rôznymi druhmi postihnutia a i.).			
ŠVK BB	802 (z toho 700 vzdelávacích a 102 kultúrno-spoločenských podujatí)	4	3	624	ZŤP: zľava zo zápisného do knižnice 50 %, vstup do expozícií Literárneho a hudobného múzea 100 %
ŠVK KE	432	0	0	157	pre osoby ŤZP poskytujú zľavu z ročného členského poplatku vo výške 43 %
ŠVK PO	255	1	1	17	ZŤP, ZŤP-S: 100%
TD IS	111	52 Pozn. každé predstavenie v sídle je dostupné pre OZP	0	Neevidujú, keďže poskytujú zľavy aj pre študentov a seniorov	ZŤP, ZŤP-S: 20-25% (podľa typu predstavenia vlastné/hostujúce)
UKB	300	2	0 Pozn. Univerzitná knižnica v Bratislave každoročne pripravuje exkurziu pre Strednú odbornú školu pre žiakov s telesným postihnutím pri Inštitúte pre občanov so zdravotným postihnutím, Mokrohájska č.1 v Bratislave. Študenti	33	ZŤP: registračný poplatok 50%, ZŤP-S: 0

2024	Celkový počet podujatí realizovaných organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR	Počet podujatí/aktivít realizovaných pre cieľovú skupinu osoby so ZP:	Počet kultúrnych podujatí/aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny do realizácie:	Počet návštevníkov z cieľovej skupiny osoby so ZP:	Formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách):
			školy každý rok absolvujú v rámci exkurzie podrobný výklad v odbore polygraf – knihár v odborných pracoviskách UKB – v knihárskej dielni a v oddelení reštaurovania dokumentov. V roku 2024 sa konali 2 exkurzie. V januári 2024 Univerzitná knižnica v Bratislave usporiadala v svojich priestoroch výstavu kníh Svetový deň Braillovho písma, ktorý každoročne pripadá na 4. januára.		
ÚĽU V	935	36	24	284	ZŤP: 100 %, ZŤP-S: 100 %
US Lúčnica	63 (26 predstavení tanečného súboru a 37 predstavení speváckeho zboru)	1 edukatívne podujatie pre 17 detí so zdravotným znevýhodnením	1	nesledujú	ZŤP: 100 % pre vozíčkarov

Kritériá prístupnosti volebných miestností

Príloha k úlohe v bode 11.1.

Volebná miestnosť je považovaná za prístupnú ak sú splnené všetky nasledujúce kritériá:

1. Parkovanie

zabezpečený je bezbariérový prístup z parkoviska na chodník,
nepovinné: vyhradené bezbariérové parkovacie miesto (3,5 m x 5 m) je v blízkosti vstupu do budovy,

2. Chodníky

chodníky majú rovný povrch bez nerovností a škár,

3. Vstup do budovy

Výškový rozdiel vo vstupných priestoroch je bezbariérovo prekonaný jedným z týchto spôsobov:

- zabudovaná rampa s parametrami podľa bodu 5,
- zvislá zdvíhacia plošina alebo výťah,
- šikmá schodisková plošina (iba ak nie je iná možnosť),

Poznámka: schodolez (prenosné zariadenie) nie je povolený!

4. Vstupné dvere a priestory

- a) pred dverami a v zádverí je manévrovacia plocha 1,5 m x 1,5 m, do ktorej nezasahuje dverné krídlo,
- b) šírka jedného dverného krídla aspoň 0,9 m,
- c) presklené plochy dverí sú označené kontrastne oproti pozadiu vo výške 1,4 – 1,6 m,

5. Parametre rampy

- a) pozdĺžny sklon rampy spĺňa požadované parametre:
 - max. 1:12 (8,3%), napr. pri výške 0,45 m (3 schody) je rampa dlhá 5,4 m ,
 - max. 1:8 ak je dĺžka menej ako 3 m (najviac 2 schody),
- b) svetlá šírka rampy je najmenej 1,3 m,
- c) dĺžka jedného ramena rampy je najviac 9 m (avšak pri sklone 1:8 najviac 3 m),
- d) odpočívadlo medzi ramenami rampy je dlhé najmenej 2 m
- e) držadlá sú umiestnené po oboch stranách rampy

Poznámka: ramená rampy musia byť priame!

6. Trasy po budove

- a) bezbariérový a plynulý prechod pre osoby na vozíku alebo s kompenzačnými pomôckami,
- b) výška prahu najviac 20 mm (optimálne bezprahové dvere),
- c) Farebné (žlté) označenie hrán prvého a posledného schodu.
- d) Volebné miestnosti označené veľkým a kontrastným písmom.

7. Riešenie výškových rozdielov

Výškový rozdiel v komunikačných priestoroch je bezbariérovo prekonaný jedným zo spôsobov popísaných v bode 3.

8. Volebné miestnosti a čakárne pre voličov (ak sú zriadené)

- a) svetlá šírka dverí min. 0,8 m (optimálne 0,9 m),
- b) manévrovací priestor Ø 1,5 m pre osobu na vozíku pri dverách, pri pracovnom stole a pod.,
- c) širšie uličky medzi nábytkom (min. 1,0 m),

14. Zoznam použitých skratiek

AOTP - aktívne opatrenia na trhu práce
APZ - agentúra podporovaného zamestnávania
CHD/CHP - chránená dielňa alebo chránené pracovisko
DNO - dlhodobo nezamestnaný občan
GP SR – generálna prokuratúra
IVPR - Inštitút pre výskum práce a rodiny
MCRaŠ SR – ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky
MD SR – ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MF SR – ministerstvo financií Slovenskej republiky
MIRRI SR – ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MK SR – ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MPSVR SR – ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MS SR – ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MŠVVM SR – ministerstvo školstva, vedy, výskumu a mládeže Slovenskej republiky
MV SR – ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR – ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MVO – mimovládne organizácie
NIP – Národný inšpektorát práce
NP DI PTT - Národný projekt Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov
OZP - občan so zdravotným postihnutím
RSP - registrovaný sociálny podnik
RUŠS - Regionálny úrad školskej správy
SKN - Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči
SNSLP – Slovenské národné stredisko pre ľudské práva
SOI – Slovenská obchodná inšpekcia
ÚKOZP – Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím
UoZ - uchádzač o zamestnanie
ÚPÚPaV SR - Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky
ÚVO - Úrad pre verejné obstarávanie
ZP – zdravotné postihnutie
ZSS – zariadenia sociálnych služieb
ZUoZ - znevýhodnený uchádzač o zamestnanie